

ХЕНРИ РАЙДЪР
ХАГАРД

ТЯ
СЕ ЗАВРЪЩА

ХЕНРИ РАЙДЪР ХАГАРД

ТЯ СЕ ЗАВРЪЩА

Превод: Петър Величков

chitanka.info

Продължение на романа „Тя“. Нова среща с Лео, Аеша и Холи.
Драматични приключения, ревност, любов, окултизъм сред вечните
ледове по планините на Азия.

ПЪРВА ЧАСТ

1

ДВОЙНИЯТ ЗНАК

От онази нощ, в която на Лео се яви видение, изминаха двадесет години — най-ужасните, може би, изтърпени от човеци. Тия двадесет години преминаха в търсения и изпитания, за да свършат с едно удивително и потърсващо душата чудо.

Радвам се, че скоро ще умра, защото искам да продължа издирването в други царства, както вярвам, че ми е предопределено. Искам да узная началото и края на духовната драма, от която моята скромна личност прочете няколко страници тук, на земята. Аз, Людвиг Хораций Холи, боледувах дълго, по-близо бях до смъртта, отколкото до живота. Пиша тези редове край северните граници на Индия, в подножието на планини, чиито най-ниски склонове различавам от моя прозорец. Наистина, друг човек отдавна би умрял, но съдбата ми подари гълтка живот, може би, за да опиша тая история.

Принуден съм да остана тук месец или два, докато събра сили, за да отпътувам, защото мечтата ми е да умра в родния си край. Докато силите ме държат, ще опиша историята или поне онези части от нея — най-съществените, защото съм принуден, пък и много мога да изхвърля. Не смея да се разпростирам надълго и нашироко, макар че паметта и бележките ми могат да доставят материал за няколко тома.

Започвам с видението.

След като с Лео се завърнахме от Африка през 1885 година, искахме да се уединим. Имахме нужда от това, за да се съвземем от страшния удар, който ни сполетя. Упътихме се към старата къща по бреговете на Къмбърланд, принадлежаща на моето семейство от много поколения, настанихме се в нея, за да можем спокойно да размишляваме.

Тези, които четат думите ми, които записвам сега, ще се запитат: „Какъв удар?“

Да, аз съм Хораций Холи, а моят другар, най-милият ми приятел, моят син, е Лео Винси. Ние бяхме хората, които, следвайки древното указание, тръгнахме към пещерите на Кор и Средна Африка и там

открихме тази, която дирехме — безсмъртната Аеша, — тази, на която всичко безпрекословно трябва да се подчинява. Тя се влюби в Лео — този прероден Каликрат, гръцки жрец на Изида, когото тя преди две хиляди години бе убила от ревност.

Именно в нея открих Божествената, която трябваше безнадеждно да обичам не с пътта, а с душата си през безбройните години на битието. Какво престъпление съм извършил, та ми бе наложено подобно болезнено наказание?

Но дали е наказание? Няма ли да се окаже то онай мрачна и ужасяваща врата, през която минава пътят за двореца на Възмездието? Тя се закле, че ще бъде завинаги мой и негов приятел, че вечно ще живее с нас, и аз й повярвах...

Колко зими проскитахме тук между ледени височини и пустини! Но най-после вестоносецът се яви и ни заведе на планината, където намерихме храма на Духа. Дали случилото се не е аллегория, съчинена за наше успокоение? Уверен съм, че не е така.

Нека припомня, че в Кор намерихме безсмъртната жена. Там, осветена от Стълба на Живота, тя призна мистичната си любов и пред очите ни изчезна по такъв ужасен начин, че и сега, след всичко, което се случи, аз треперя само като си спомня.

Какви бяха последните думи на Аеша?

— Не ме забравяйте! Съжалете ме! Не умирам! Ще се върна пак и още веднъж ще стана прелестна! Кълна ви се, че казвам истината!

Но няма отново да преразказвам всичко това. То е написано, човекът, комуто довери тайната, не ме излъга и издаде книгата, която ми се струва, че е известна в цял свят. Има и тук хора, които я прочетоха на английски, а след това преведоха на индийски. Препоръчвам я на любопитния читател.

В тая къща на усамотения морски бряг живяхме година в очакване на изгубеното, търсейки път, чрез който да го намерим пак, но напразно. Тук се посъvezхме и косата на Лео, която побеля от ужас в пещерите, отново възвърна златистия си цвет. Пак се разхубави: лицето му прие предишния си вид, само че пречистено и тъжно.

Много добре помня онай нощ, нощта на просветлението. Ние бяхме със съкрушени сърца и отчаяни. Търсехме знаци и не ги намирахме. Мъртвата си остана мъртва и никакъв отговор не получи нашият зов.

Вечерта беше мрачна и есенна. Навечеряхме се и се разходихме по брега, заслушани в бавното плискане на вълните и в очакване да блесне светкавица от гърдите на далечния облак.

Вървяхме мълчаливо, докато най-после Лео въздъхна и ми стисна ръката.

— Не мога да издържам повече, Хораций.

Страдам. Страшно ме измъчва желанието да видя още веднъж Аеша. Силен съм и може да живея още петдесет години...

— Какво бихме могли да направим? — попитах аз.

— Бих поел по белия път към познанието — отговори той тържествено. — Но мога и да умра и искам да умра още тази нощ...

Погледнах го сърдито, защото думите му ме изплашиха.

— Лео, ти си страхливец, щом не можеш да понасяш своята мъка. За разлика от някои като...

— Искаш да кажеш, като теб, Хораций — отвърна той с висок смях, — защото проклятието тежи и върху теб. Добре, ти си по-силен от мене и по-твърд, защото си живял по-дълго време. Но аз не мога да понеса тая мъка. Искам да умра.

— Престъпление е — казах аз, — ще обидиш Силата, която те е създала, ако захвърлиш нейния дар — Живота, като нещо употребено и презряно. Това престъпление влече след себе си страшно наказание, по-страшно, отколкото можем да си представим, а именно наказанието на вечната раздяла.

— Извърши ли престъпление човек, който, смачкан в килията за мъчения, грабва нож и се самоубива, Хораций? В подобно положение съм аз и ще употребя нож, за да решава съдбата си. Тя е мъртва и поне в смъртта ще съм по-близо до нея.

— Недей така, Лео. Може би Аеша е жива.

— Не, защото тогава тя би дала някакъв знак. Но да не говорим повече или ако трябва, нека е за друго.

След това размених с Лео някои мисли с малка надежда, защото забелязах, че това, от което се страхувах, щеше да се случи. Лео беше сломен. Скръб и печал разстроиха ума му.

— Лео — викнах аз, — толкова ли съм ти безразличен, че ще ме оставиш сам? Така ли ми се отплащаш за цялата ми обич и грижи? Желаеш ли моята смърт? Направи това, но знай, че моята кръв ще тежи на съвестта ти.

— Твоята кръв? Защо, Хораций?

— Защото пътят на живота е широк. По него могат и двама да пътуват. Вървели сме заедно толкова години, заедно сме изтърпели много. Вярвам, че няма скоро да се разделим. — Настъпи обрат в него. Той започна да се страхува за мен. Аз добавих: — Ако ти умреш, ще умра и аз.

Лео отстъпи.

— Добре — каза той внезапно, — обещавам ти, че тази нощ няма да се случи нищо.

— Дано — отговорих аз и си легнах преизпълнен от страх. Уверен бях, че желанието му за смърт, щом веднъж го е завладяло, ще расте и нараства, докато накрая стане непреодолимо. Тогава и аз бих закреял и умрял, защото не можех да живея без него. И в отчаянието си аз се унесох по онай, която бе отминала.

— Аеша — извиках аз, — ако притежаваш някаква сила, дай знак, че си жива, избави твоя поклонник от тоя грях, не съкрушавай сърцето ми! Умилостиви се и го обнадежди, защото Лео не би могъл да живее без надежда. А без него и аз не бих живял.

После заспах измъчен.

Събуди ме гласът на Лео. Говореше ми шепнешком, но възбудено в тъмнината.

— Хораций — каза той. — Хораций, татко мой, слушай!

Мигновено се събудих, защото гласът му ми подсказваше, че нещо се е случило, нещо, което ще повлияе на съдбата ни.

— Да запала ли свещта? — попитах аз.

— Недей, Хораций, предпочитам да говоря на тъмно. Заспах и сънувах интересен сън, който друг път не съм сънувал. Стори ми се, че стоя под небесния свод. Нито една звездица не блещукаше.

Беше мрачно и черно и почувствах страхотна самота. После внезапно в свода, няколко мили по-далеч, блесна светлина. Помислих, че е комета. Светлината заслиза бавно, плуваше като огнен език надолу и по-надолу, докато спря над мен. Забелязах, че приличаше на език, поточно на ветрило от пламъци. Светлината бе над мене и аз видях в блясъка ѝ жена. Блясъкът се усили и успях да я разпозная. Хораций, това беше самата Аеша, с чудните си очи, красиво лице и черна коса. Тя ме погледна натъжена, с укор, сякаш че ми казваше: „Защо се съмняваш?“ Помъчих се да я заговоря, но устните ми не мръднаха,

помъчих се да пристъпя и да я прегърна, но ръцете ми останаха неподвижни. Помежду ни имаше преграда. Тя вдигна ръка и ми направи знак да я следвам. Тогава, Хораций, тя изчезна и ми се стори, че душата ми се откъсна от тялото и я последва. Прелетяхме набързо към изток, — по суща и по море — запомних пътя. На едно място тя спря и погледнах надолу. Луната осветяваше срутените палати на Кор и недалеч от там беше заливът, който отминахме. Продължихме над блатата и спряхме до главата на етиопеца. Наоколо бяха събрани арабите, които ни зяпаха любопитно, а също и нашите другари, които се удавиха в морето. И Джоб беше между тях — усмихваше се тъжно, поклати глава, като че ли искаше да ни придружи, но му бе невъзможно. Пак през морето, през пясъчни пустини, през няколко морета, и ето бреговете на Индия се разстлаха пред нас. После към север и все към север летяхме над поляни, докато стигнахме планини, покрити с вечен сняг. Преминахме над тях и спряхме за миг над една сграда върху едно плато. Това беше манастир, защото видяхме как стари калугери четат молитви по терасите му. Манастирът ще го позная пак, защото прилича на полумесец, а пред него грамадна срутена статуя на един Бог е втренчила вечния си поглед в пустинята. Познах, че сме пресекли най-далечните тибетски граници и пред нас лежат девствени земи. Много планини се ширят отвъд тази пустиня, море от хиляди и хиляди снежни върхове. Близо до манастира се издигаше усамотен хълм, по-висок от заобикалящите го. Ние спряхме на заобления му връх, където изведнъж блесна святкащ лъч, като по сигнал из pratен от разстояние. Вървяхме напред, лъчът се снишаваше по пустинята и през обширна равнина, в която имаше много села и един град, построен върху могила. Спряхме на един връх. Тогава забелязах, че той е кръгообразен, както символът на живота при египтяните. Видях също, че огънят, който свети пред него, излизаше от кратера на вулкан. На тоя връх ние спряхме за малко, докато сянката на Аеша посочи с ръка надолу, усмихна се и изчезна... Тогава се събудих... Хораций, ето какъв знак ми се яви.

Гласът му замръя в тъмнината, но аз лежах спокоен, размишлявайки върху чутото. Лео пропълзя до мене, хвана ръката ми и я стисна.

— Спиш ли — попита ме сърдито той, — говори, човече, говори!

— Не — отвърнах аз, — никога не съм бил по-буден, чакай малко.

После се изправих и отидох до отворения прозорец, вдигнах решетката и погледнах небето, което при първата слаба окраска на зората имаше цвета на перли. Лео се приближи, облегна се на прозореца и аз видях, че той трепери като премръзнал. Личеше си, че беше много развълнуван.

— Говориш за знак — казах аз, — но виждам само един чуден сън.

— Не беше сън — пресече ме той сопнато, — а видение.

— Нека и видение да е. Но има видения истински, има и лъжливи. Какво ти дава право да мислиш, че твоето е истинско? Каква е същността му — не е ли една чудесна приказка, която си сътворил, тласкан от скръб и надежди? Сънувал си, че си сам в обширния свят. Добре, всяко живо същество е самотно. Сънувал си, че сянката на Аеша ти се е явила. Някога напускала ли те е? Сънувал си, че тя те е превела през морета и суша, минали сте през места, познати вам, летели сте над тайнствени планини и сте стигнали непознат връх. Не те ли е водила тя през живота към онзи връх, който се намира отвъд вратите на смъртта? Това е сън и нищо друго.

— Не казвай нищо повече — извика той. — Каквото съм видял, видял съм го и ще го следвам. Мисли каквото си искаш, Хораций, и прави каквото щеш! Тръгвам утре за Индия, ако искаш ела с мен, ако ли не — мога и без теб.

— Бълнуващ, Лео. Не забравяй, че не виждам никакъв знак. А страшният сън на човек, който само преди няколко часа искаше да се самоубива, няма да ни застави да предприемем опасна експедиция из снежните върхове на Централна Азия. Смяташ ли, че Аеша се е преродила там в лама или в нещо подобно?

— Никога не ми е минавало през ума такова нещо, но защо не? Помниш ли една сцена в пещерите на Кор, когато живият гледаше мъртвия, а и двамата бяха едно и също лице? Помниш ли, че Аеша се закле, че пак ще дойде на тоя свят, а как ще стане това, ако не чрез прераждане?

Нищо не му отвърнах. Борех се със себе си.

— На мен знак не ми се явява — казах аз, — затова не съм възторжен като теб. Но вярвам, че пак ще се включва в играта.

— Никакъв знак ли не виждаш? Искам да го видиш! О, колко искам да се убедиш, така както аз съм убеден, Хораций!

Дълго мълчахме с вперени в небето очи. Зората бе бурна. Черни облаци висяха над океана. Един от тях беше като грамадна планина и ние го наблюдавахме. Върхът му заприлича на вулканичен кратер. От кратера се показва друг облак и като стълб се издигна нагоре. Когато слънчевите лъчи озариха тази планина, стълбът и другите облаци побеляха като сняг. После тя сякаш се стопи от тия огнени стрели, средата на стълба изтъня и изчезна, оставяйки огромен кръгообразен черен облак.

— Виж — каза Лео плахо и тихо, — това е планината, която сънувах, до нея е черният обръч и пред него свети огънят. Ето знак за двама ни, Хораций.

Гледах, докато за миг обръчът изчезна в синевата. Тогава се обърнах към Лео и му казах:

— Ще те придружа в Централна Азия.

2

МАНАСТИРЪТ

От бдението ни в старата къща в Къмбърланд изминаха шестнадесет години и ето ние двамата, Лео и аз, все пътуваме, все търсим онази планинска верига и оня връх, който прилича на Символа на Живота, но дали някога ще го намерим?

Приключенията ни биха изпълнили томове, но има ли полза от това? Много приключения от подобно естество са били описани, но тия, които ние преживяхме, бяха по-продължителни.

В Тибет прекарахме пет години, по-голямата част от тях като гости на различни манастири, където изучавахме законите и традициите на ламите. Заплашващо ни смърт, защото бяхме посетили един град, влизането в който било забранено, но с помощта на китайско официално лице избягнахме наказанието.

Напускайки Тибет, ние изминахме хиляди километри на изток, запад и север, пребивавайки между много племена на Китайската империя. Ние научихме много езици и понасяйки големи мъчинции, можахме да научим една легенда за едно отдалечено на стотици километри място. Стигнахме там, но не намерихме нищо.

И тъй времето минаваше. Ние и не помисляхме да спрем издирванията си, защото на тръгване се заклехме, че или ще изпълним мисията си, или ще умрем. Вярно е, че ние много пъти бяхме на косъм от смъртта, ако не бяхме спасявани, и то по много мистериозен начин.

Сега сме в страна, където още нито един европеец не е стъпвал. В една част на тая обширна земя, наречена Туркестан, има едно голямо езеро Балхаш, бреговете на което посетихме... Двеста километра на запад от езерото се издигат планини, наречени Черга, които обходихме.

Тук най-после нашите истински приключения започнаха. На една от скалите на тая страшна Черга щяхме да умрем от глад. Зимата идваше, а ние не намирахме дивеч.

Последният пътник, когото срещнахме стотици километри по на юг, ни каза, че в тия планини имало манастир, обитаван от лами, отличаващи се с голяма святост. Той каза, че те живеят в тая дива

страна, където няма никакви племена и не царува никаква власт. Ламите не дружат с никого, освен с благочестивите си размишления.

Ние не повярвахме в съществуването на манастира, но все пак го търсехме, без път и посока, водени от слепия случай. Като гладувахме и не можехме да намерим „аргали“ (гориво), за да накладем огън, ние скитахме благодарение на лунната светлина, водейки със себе си само един як.

Благородно животно беше този як, имаше хубаво тяло, но и той, както господарите си, се приближаваше към свой край. Не беше претоварен, защото носеше само няколко пушки и малко провизии, купени преди две години от един керван, малко златни и сребърни пари, чай, кожи за топлене, както и дрехи от овча кожа.

Ние се влачехме напред през необятна площ, покрита със сняг, докато добичето ни въздъхна и спря. И ние също спряхме, защото беше време, и като се увихме в кожите, седнахме на снега, за да дочекаме утрото.

— Ще го заколим и ще изяден месото му сурво — казах аз и потупах спокойно лежащия до нас як.

— Може пък да намерим дивеч при разсъмване — отговори Лео, изпълнен с надежда.

— А ако не намерим, ще трябва да умрем.

— Много добре — каза той, — тогава да мрем. Това е последното средство на неуспеха. Ще направим всичко, което можем.

— Разбира се, Лео. Щом шестнайсет години тъпчем тия планини и вечни снегове, за да търсим съдъването на един сън, значи правим всичко, което можем.

— Ти знаеш в какво вярвам — отговори той твърдо и настъпи мълчание, защото тук доказателствата бяха неуместни.

Дори и сега не мина през ума, че всичките ни трудове и страдания са били напразни.

Зазори се и ние се спогледахме, за да видим колко сила е останала у всеки един от нас. Ако някой европеец ни видеше, щеше да ни вземе за диваци. Лео беше минал четиридесет години; по красота и хармоничност по-великолепно мъжко тяло не бях виждал. Твърде висок, макар и slab, дългогодишният му уединен живот бе преобърнал мускулите му на стомана. Косата му беше дълга, като моята, защото така ни пазеше от слънцето и студа. Тя висеше на врата му като златни

къдрави кюлчета. Брадата му се пръскаше и се разстилаше по огромните му гърди. Лицето му беше красиво, макар и почерняло от вятъра и бурите... Изтънчено, замислено, мрачно, на него като кристал блъскаха сините му очи.

Аз си бях такъв, какъвто съм бил винаги: грозен, космат, също почернял, но, въпреки шейсетгодишната си възраст, още силен. Силата ми се увеличаваше с течение на времето, а здравето ми беше съвършено.

Фактически през цялото време на трудни пътешествия и преходи никой от нас не се разболя. Трудностите калиха телата ни като желязо и ги направиха недостъпни за човешките болки. А дали и загдето глътнахме, макар и малко, от Огъня на Живота в планините на Кор?

Макар да заспахме гладни, на никого от нас не личеше да е изтощен. Хвърлихме поглед на застилащата се пред нас гледка. В ниското се простираше малко плодородна земя, а отвъд нея почваше пустинята — обикновена, дива, безводна и без растителност, тук-таме покрита с първия зимен сняг. Отвъд тази пустиня, много километри надалеч, се издигаха планини, белите върхове на които като истинско море се извисяваха на възбог.

Когато златните слънчеви лъчи озариха върховете, Лео се смути.

— Виж там! — викна ми той, посочвайки нещо огромно и тъмно.

В същия миг светлината падна върху него и ние видяхме на десетина километра от нас голяма планина, която стърчеше самотно сред пясъците. Светлината бавно пълзеше по склоновете като някаква ръка, докато стигна до малка площадка на не повече от триста ярда пред нас. Там, на края ѝ, имаше разрушен идол, огромен Буда, който гледаше величествено към пустинята, а зад него се издигаше построен от жъlt камък манастир.

— Най-после! — извика Лео. — О, небеса! Най-после! — и падайки на земята, той скри лице в снега, за да не прочета нещо, което той криеше и от мене.

Като знаех какво вълнение изживява, оставил го да полежи малко... После отидох до спокойно лежащия як, който с гладни очи гледаше наоколо, турих кожите на гърба му и потупах Лео по гърба. Със заповеднически тон му казах:

— Хайде! Ако манастирът е обитаем, ще намерим храна и подслон, защото се надига нова буря.

Той стана, без да отрони дума, очисти снега от брадата си и дойде да ми помогне да вдигнем яка, който поради слабостта си не можеше да стане самичък.

Погледнах крадешком Лео и видях по лицето му чуден и щастлив поглед. Голямо спокойствие го бе обзело.

Тръгнахме нагоре по снежния склон, влачейки яка с нас към терасата, където беше манастирът. Около него не се виждаше никой, не забелязвах и следи от стъпки.

Не беше ли развалина този манастир? Много такива сме видели по тая древна земя. Тя навред е изпълнена с такива стари манастири, служили някога за жилища на благочестиви хора, според разбиранията им за живота, и умрели тук, преди нашата западна култура да се е родила.

Забелязах от един комин да излиза тънък стълб син дим и ми се стори, че никога не съм виждал по-прелестна гледка.

В средата на сградата се издигаше голямо здание, вероятно храм. Близо до нас видях малка врата. Приближих се до нея и почуках, викайки високо:

— Отворете, отворете, свещени лами. Чужденци дирят вашата милост.

Не мина много и се чуха стъпки. Вратата заскърца и се отвори. Пред нас застана старец със скъсаны жълти дрехи.

— Кой е? Кой е? — запита той. — Кой иде да наруши нашата самота, самотата на свещените лами?

— Пътници, които са живели много време в самота — отговорих аз на неговия език, който говорех много добре. — Пътници, които гладуват и които молят за вашето милосърдие.

Той втренчи поглед през очилата си върху нас и не можейки да прочете нищо по лицата ни, погледна дрехите ни, които бяха съвсем изпокъсани — също като неговите и със същата кройка. И наистина нашите дрехи бяха като на тибетските лами... Ние се облякохме в такива, защото нямахме други. Те ни пазеха и от суровия климат, и от погледите на хората.

— Вие лами ли сте? — съмняващ се, запита той. — И ако сте, от кой манастир сте?

— По-скоро лами, които принадлежат на „Манастира, наречен Свят“, където, уви, всеки гладува.

Моят отговор му се видя забавен, защото той се засмя и поклати глава.

— Не е редно според нашата вяра — каза той — да приемаме чужденци, които не са като нас.

— Но не противоречи ли това на правилото ви да не оставяте чужденци да страдат от глад? — И аз цитирах една мисъл на Буда, подходяща за случая.

— Виждам, че сте чели тези книги — извика той учуден, което пролича и на жълтото му лице, — и на такива хора ние не можем да откажем подслон. Влезте, братя, влезте, вие от „Манастира, наречен Свят“. Побързайте, ето и якът има нужда от нашето милосърдие...

Той се обърна и позвъни със звънца, който бе окачен зад вратата. На звъна се отзова друг човек с по-набръкано лице, изглежда, по-стар, който ни гледаше със зяпнала уста.

— Брате — каза калугерът, — затвори устата си да не би някой зъл дух да влезе в нея и откарай бедното животно. Нахрани го с другия добитък.

Сnehме товара от гърба на животното и старият Господар на стадата го откара.

След това калугерът Ку-ен ни заведе в манастирската кухня. Тук заварихме останалите калугери — около двайсетина, събрани около огъня и заети с приготовлението на закуската. Всички бяха старци. Най-младият бе над шейсет и петгодишен. Нашият водач ни представи, като им каза, че идем от манастира, наречен „Светът, където народът гладува“, защото тази шега му бе харесала.

Те ни изгледаха, триеха тънките си ръце, поклониха се и ни казаха: „Добре дошли“. Изглежда, че бяха доволни от пристигането ни.

Докато водата за измиване се стопли, едни от тях отидоха да ни пригответят стая. Други ни събуха грубите кожени обуща, съблякоха дебелите ни горни дрехи, донесоха чехли.

След това ни заведоха в голяма стая, която, както ни казаха, е „благословена“, защото в нея бил спал прочут светец. Бяха запалили огън и о, чудо на чудесата! — имаше чисти постелки, ленени покривки, всичките стари и износени, но доброкачествени.

Измихме се. Да, целите се измихме и като се облякохме с дрехи, които бяха тесни за Лео, позвънихме. При нас се яви калугер, който също позвъни в кухнята, където ни очакваше закуската. Тя се състоеше

от мляко, сушена риба, уловена в езерото, масло, чай и бе приготвена в наша чест. Никога не сме яли толкова приятна и вкусна закуска, и то в такова количество. И наистина най-после бях принуден да спра Лео, защото видях как калугерите го гледаха зяпнали, а старият калугер избърбори:

— Ох, манастирът, наречен „Светът, дето народът гладува“... —
Началникът на припасите довърши:

— Ако продължава така да си похапва, запасът ни от храна няма да ни стигне за през зимата.

Престанахме да ядем, като си припомнихме някои правила за учитивост. След това изпяхме една будистка песен-молитва.

— Те са на прав път! Те са на прав път! — учудени си шепнеха калугерите.

— Да — отговори Лео, — ние сме на прав път от шестнайсет години насам. Но сме в началото, защото висок като звезда, необятен като океан и безкраен като пустиня е този път. За да тръгнем по правия път, по чудо нам ни е послан от един сън вашият манастир, в който намерихме вас, най-благочестивите, най-свещените и най-учените от всички лами в тия страни.

— Да, така е — отговори калугерът Ку-ен, знаейки, че няма друг манастир наоколо. И пак избърбори нещо. След това с въздишка каза:
— Уви, нашият брой намалява.

Пожелахме да отидем в стаята за почивка и там спахме двадесет и четири часа. Събудихме се напълно отпочинали и с пресни сили.

Такова беше нашето влизане в манастира на планината, където ни бе съдено да прекараме следващите шест месеца от живота си. В течение на няколко дни спечелихме доверието на тия добродушни и простосърдечни стари калугери, които ни разказаха историята си.

Разбрахме, че тук от древни времена е съществувал манастир, в който са живели стотици братя. И това беше несъмнено, защото помещенията бяха просторни, макар че повечето бяха в развалини, както и статуята на Буда.

Старият калугер Ку-ен разказваше, че преди два века, а може би и повече, калугерите били избити от свирепо племе, което живеело отвъд пустинята и по отдалечените планини и което се състояло от еретици и поклонници на огъня. Неколцина монаси успели да се спасят и разнесли печалните новини сред околните монашески

общества. В течение на пет поколения никой не посмял да се настани в това място.

Най-после, на нашия приятел Ку-ен, като младеж, му се явило откровение, че той е превъплъщение на един от някогашните калугери на Манастира на Планината, който също се наричал Ку-ен, и че неговото задължение в този му живот е да се върне тук. Ако направел това, щял да получи и други откровения.

Той събрал няколко ревностни калугери и, с благословията и съгласието на по-големите, те тръгнали и след големи мъчинотии и тежки загуби намерили това място, настанили се в него, като ремонтирали помещението.

Това се случило преди петдесет години. И оттогава те живеят тук, свързвайки се с външния свят случайно.

Отначало техният брой се попълвал с нови прииждащи калугери, но напоследък такива престанали да идват.

— Какво ще стане в такъв случай? — запитах аз.

— Няма страшно — отговори калугерът. — Ние бяхме удостоени с много откровения, а след като умрем, сме си спечелили в Девашан по-леко съществуване. Какво повече бихме могли да поискаме, щом сме откъснати от световните съблазни?

В свободното от безкрайните молитви и размишления време те бяха добри домакини. Обработваха земята в подножието на планината и пасяха стадата си от якове.

Тъй прекарваха те непорочния си живот, докато най-после умираха на преклонна възраст и отиваха според вярванията си във вечния кръг на живота, който някъде се повтаря.

С пристигането ни в манастира, зимата започна с оствър студ и снежни бури, които заснежиха цялата пустиня. Стана ни ясно, че трябва да стоим тук до пролетта и тогава да тръгнем нанякъде.

Обяснихме това на калугера Ку-ен, като предложихме да се преместим в някоя празна стая в нарушената част на зданието и да се храним с рыбата, която бихме могли да хващаме в езерото. Бяхме намислили да счупим леда в езерото до манастира, ако не успеем да намерим дивеч в ниската борова гора около манастира и бреговете на езерото.

Ку-ен не беше разположен да слуша такова предложение. Той каза, че след като сме им пратени като гости, ние като такива бихме

могли да останем колкото искаме. Трябаше ли да легне върху тях грехът на негостоприемството? Освен това той ни напомни, смееjки се:

— Ние, които сме се усамотили тук, искаме да чуем нещо за манастира, наречен „Светът, в който калугерите гладуват“.

Накрая разбрахме, че другият старец щял да ни поведе по пътя на Правдата, или казано на по-разбран език, да станем добри лами като него и другарите му.

Тръгнахме по тоя път, както бяхме правили и в други манастири и участвувахме в дългите молитви, вдълбочавахме се в Канджираили — преводът на книгите на Буда, който е тяхната Библия и непрестанно доказавахме, че умът ни е бистър.

Ние им изяснявахме и основите на нашата вяра; на тях им ставаше приятно, когато откриваха прилика между двете религии. Не ще и съмнение, че ако имахме време да постоим десетина години, бихме повлияли на някои от калугерите и те щяха да научат и други молитви.

В свободното си време им разказвахме много случки от „Манастира, наречен Свят“ и наистина бе приятно и умилиително да виждаш радостта, с която те се заслушваха в разговорите за чудесни страни и непознати тям човешки племена — защото те знаеха само за Русия, Китай и някои полудиви племена, обитаващи околните планини и пустини.

— Потребно ни е да знаем всичко това — казваха те, — защото кой знае дали в следващото си прераждане няма да бъдем жители на онния земи.

И въпреки че живеехме спокойно и разкошно, сърцата ни бяха гладни, защото ни измъчваше стремежът на постоянното търсене. Уверени бяхме, че сме на прага, да, ние вярвахме в това, но условията ни пречеха да напреднем.

Валеше сняг над пустинята, а и силни ветрове внезапно почваха да духат, като грабваха снега и го трупаха на преспи, високи и грамадни, в които нещастните пътници биха намерили смъртта си. Трябаше да чакаме, нямахме избор.

Намерихме си занимание в една полуразрушена стая, където имаше библиотека, претъпкана с томове книги, вероятно останала от калугерите, изклани някога. Сегашните им заместници ги бяха

подредили, поради което можехме да ги четем. Тази сбирка смайваща с ценността си от будистки, саванистични, шамански книги, които никога досега не бяхме виждали.

Интересът ни привлече най-вече дневникът в няколко тома, който се е водел от редица поколения на кулбиганите (калугерите на стария манастир). В него бе описано всяко събитие — с голяма, и с малка стойност.

Като прелиствахме един от извехтелите томове на този дневник, писан навярно около разрушаването на манастира, не по-рано от преди двеста и петдесет години, натъкнахме се на пасаж, който се вряза в паметта ми:

„В лятото на... година, след голяма пясъчна буря, един от братята намери в пустинята човек от племето, живущо отвъд далечните планини, за което се носеха слухове от време на време в манастира. Той беше жив, но другарите му бяха намерили смъртта си, затрупани в пясъка до него. Изгледа ни свирепо и отказа да разкаже как е попаднал в пустинята. Каза само, че следвал пътя. Ние обаче узнахме, че неговите братя, с които бе избягал заради извършено престъпление, били наказани със смърт, а той ги придружил в бягството им.

Той каза, че отвъд планините имало хубава страна, плодородна, но разорена от суши и земетресения. Последните и ние бяхме усетили. Хората на тая страна били войнствени, многобройни и земеделци. Били уседнали и се управлявали от ханове, които били потомци на гръцки цар, на име Александър, който владеел много страни на югоизток от нас. Това съвпада с историческите ни познания, според които преди две хиляди години една армия, пратена от този цар, проникнала в тази страна, но нямаме сведения дали я е превзела, или не.

Чужденецът ни разправи още, че се покланяли на жрица, наречена Хес или Хеса, която казват, че царувала от поколение на поколение. Тя живеела в голяма планина и се

почитала от всички, които се бояли от нея. Но тя не била царица на страната, макар че често се бъркала в работата ѝ.

Принасяли ѝ жертви и тежко на онзи, който си навлечал нейната омраза. Веднага уминал. Затова от нея се страхували и главатарите. Нейните и техните поданици се бият, защото се мразят.

Ние му казахме, че си измисля, когато казва, че тя е безсмъртна, защото нищо не е безсмъртно. Ние се присмяхме над нейната сила, за която той говореше. Това го ядоса и той ни каза, че нашият. Буда не е по-могъщ от тая жрица. Тя ще ни покаже силата си, като ни отмъсти.

После го нахранихме и той напусна манастира, като каза, че когато се върнел, щели сме да узнаем кой казва истината.

Не знаем какво стана с този човек, който ни описа пътя към своята страна, що се разпростираше отвъд пустинята и Далечните планини. Смятаме, че той е зъл дух, дошъл да ни стресне, но без успех...“

Това бе само откъс от една страница на дневника, който ни обнадежди и развлнува. Нищо друго за този човек и за неговата страна не се споменаваше. След една година дневникът внезапно прекъсваше, без да описва друго събитие. Последните редове споменаваха, че братята се готвят да обработват нови земи, да ги посят и т.н., което подсказваше, че те не са се беспокоили от нищо. Достоверна ли бе случката с човека от Далечните планини? Отмъстила ли е Хеса на хората, които са били гостоприемни към него?

Питаха се: коя може да е тая Хеса?

На другия ден помолихме калугера Ку-ен да ни придружи до библиотеката, където му прочетохме пасажа от дневника. Помолихме го да ни каже какво знае за това. Той поклати старата си мъдра глава и отговори:

— Малко, много малко, и то главно за съдбата на гръцкия цар. — След малко Ку-ен спокойно продължи: — В дните, когато вярата в единствения бог беше още слаба, живеех в същия този манастир, който нас скоро бе съграден, и тогава видях армията да минава, това е

всичко... Бях тогава в петдесетото си прераждане, не, по-скоро беше седемдесет и третото...

Тук Лео се засмя силно, но аз успях да го ритна и той се направи, че уж киха, което излезе много сполучливо. Лео каза, че не сме ние хората, които биха се усъмнили в теорията за прераждането, в която вярва поне една четвърт от човечеството.

— Но как помните — казах аз, — след като паметта изчезва с прераждането?

— А-а — възрази Ку-ен, — брате, смята се, че е така, но често паметта се възобновява, особено у тия, които са напреднали в съвършенството. Да, докато вие четяхте тая страница, аз бях забравил гази армия, но сега си я спомням. Виждам я да минава. Ние седяхме с други калугери пред статуята на Буда. Не беше многобройна, защото много от войниците бяха измрели, а и диваците, живущи на юг от нас ги бяха поубили. Генералът на армията беше мургав, бих искал да се сетя какво бе името му, но не мога. Както и да е — продължи той. — Та този генерал дойде в манастира и поиска стая, в която да пренощуват жената и децата му, поиска и провизии, лекарства и водачи през пустинята. Тогавашният игумен му отговори, че е противно на религията ни да пускаме жени в манастира. Генералът заплаши, че ще разрушим манастира и всички ни ще избие. Ние се покорихме, защото човек, убит с нож, се преражда няколко пъти в животни. След това измолихме от великия Лама о прощение на греха ни. Не видях самата княгиня, но видях, уви, жрицата, на която се кланяха!

Тук Ку-ен започна да удря гърдите си.

— Защо уви? — извиках аз, уж с незаинтересован вид, като същевременно изгарях от нетърпение.

— Защото мога да забравя войската, но никога няма да забравя жрицата, която ми е пречила много векове да се озова на другата страна на Спасителния бряг. Аз като скромен лама бях натоварен да пригответя стаята й. Тя влезе и сне булото си, да, и като ме видя, че съм млад, заговори ми, попита ме за много работи.

— Как изглеждаше? Каква беше тя! — извика Лео развлнуван.

— Каква беше тя? О, тя беше несравнима! Тя беше дивна като зора над снеговете! Тя беше като вечерница над планините! Тя беше като първото пролетно цвете! Брате, не ме питай каква бе тя, повече от това няма да ви кажа. О, съгреших! Ще се изповядам, защото ще ме

вземете за порочен човек, мене, когото приемате за светец. Онази жена, ако е била жена, запали огън в сърцето ми, който никога не ще угасне.

Ку-ен падна на стола и започна да плаче с изобилни сълзи.

— Тя ме накара да я обожавам — изпъшка той. — Най-напред ме попита за вярата ми и изслуша внимателно отговора ми. След като й обясних, тя каза: — Вашият път е отрицанието и вашата вяра е превъзходно нещо, което не си струва усилията. Сега ще ви покажа по-радостен път и богиня, по-достойна за уважение.

— Какъв път и коя богиня? — попитах аз.

Тя се изправи, гледайки ме царствено. И като докосваше бялата си като слонова кост гръд, тя ми каза:

— Аз съм Аеша. Веднага коленичете и ми отдайте почитание.

— Братя мои — изпъшка Ку-ен, — аз коленичих и целунах нозете й, след което побягнах засрамен и със съкрушен сърце. Като си отивах, тя се засмя и извика:

— Помните ме! Когато стигнете Девашан, о, служителю на светия Буда, и аз ще съм там с вас, защото веднъж ми се поклонихте. Превъплъщавам се, но не умирам!

— И все същото е, братя мои, същото е. Макар и да съм опростен за греха си, макар и много да съм страдал в името на бъдещото ми превъплъщение, аз не мога още да се освободя от нея.

Ку-ен обхвана лицето си с немощните си ръце и въздъхна дълбоко.

Да гледаш как един свят кулбиган, надхвърлил осемдесетгодишна възраст, плаче като дете заради бляна си по една красива жена, е наистина смешно. Но аз дълбоко съчувствувах на този стариц. Лео също. Той е бил жертва на халюцинация, която никога — нито сега, нито в бъдеще ще е грях.

Когато се успокои, ние се постарахме да добием още някои сведения за жрицата.

Той каза, че не знае от каква вяра е Тя, че не се бил постарал и да узнае, но си помислил, че вярата й е лоша.

Тя отпътувала на следващия ден с войската и повече нито я видял, нито чул нещо за нея. Жрицата била истинският водач на армията. Царят и княгинята я мразели.

Тя заповядала на армията да се отправи на север през пустинята към земята отвъд планините, където искала да се установи и там да я обожават.

Попитахме дали наистина има такава земя отвъд планините и Куен отвърна бавно, че вярва в съществуването ѝ. Дали в тоя си живот, или в някой от предишните, той бил чул, че тамошните хора се кланяли на огъня. Истина е, че преди тридесет години един брат, който се изкачил на онзи висок връх, за да се усамоти в размишление няколко дни, видял чуден огън, във формата на стълб, горящ отвъд планините в небесата. Действителност ли е било това или видение, не може да се каже, но той си припомни, че по това време се почувствуvalo силно земетресение.

Споменът за въображаемото прегрешение отново нажали сърцето на Куен, който с ридания се скри в помещението. Седем дни не го видяхме. След това той престана да говори за тази история.

Ние с Лео непрекъснато разговаряхме за това с надежда и удивление. Решихме веднага да се изкачим по онази планина.

3

СВЕТЛИНАТА

Едва след седмица ни се удаде възможност да се изкачим на планината, когато зимните бури не бушуваха, а по твърдия скреж бе възможно да се ходи.

Калугерите ни казаха, че в такова време дивите кози слизали от планините в долините, разравяли и разчиствали снега, за да си намерят храна. Ние казахме в манастира, че понеже ни се яде прясно месо, а нашата вяра не ни забранява да убиваме животни, а и защото страдаме от заседналия живот, отиваме на лов.

Нашите домакини ни предупредиха, че се впускаме в опасно начинание, защото всеки момент времето може да се промени. Те ни съобщиха също, че по склоновете на планината, която искаме да изкачим, има голяма естествена пещера, в която може да се подслоним при нужда. Един от по-младите калугери предложи да ни заведе до там.

Приготвихме груба шатра от кожи, натоварихме своя стар як с храна и дрехи и тръгнахме в една тиха сутрин, на зазоряване.

Водени от калугера, който въпреки годините си вървеше бързо, по пладне достигнахме северния склон. Тук наистина намерихме голяма пещера, чийто вход се прикриваше от една надвесила се канара. Изглежда, че тази пещера е била посещавана от любители на лова, защото вътрешността ѝ беше осеяна с остатъци от убити животни, имаше огнище и всичко необходимо за по-продължително живееене... Следобед разпънахме шатрата вътре и пред нея накладохме голям огън. Разположихме се така, че да наблюдаваме склоновете на планината, а на калугера казахме, че правим това уж да наблюдаваме пътя на дивите кози. И наистина, по-късно около пещерата видяхме козе стадо, което пасеше мъха, поникнал на мястото, където през лятото е текло ручейче. За наше щастие успяхме да убием две кози. Те бяха кротки, защото тук рядко са идвали ловци. Месото им щеше да изтрае дълго при тамошните температури.

Осигурихме си храна за две седмици. Повлякохме животните по снежния склон и ги одрахме в дрезгавината.

Вечеряхме прясно месо — разкош, от който калугерът остана доволен. Въпреки че неговата вяра бе против отнемането на живот, той се радваше на приятния мирис на прясното месо. След като се навечеряхме, ние се сгущихме в шатрата, за да се стоплим. Температурата беше десетина градуса под нулата. Старият калугер се чувствуваше добре, но нито аз, нито Лео, можахме да заспим — неизвестността около онова, което можеше да видим, прогонваше съни ни...

Сутринта времето беше още по-благоприятно и нашият спътник се завърна в манастира. Казахме му, че след един-два дена и ние ще се върнем.

Останали най-после сами, без да губим нито минута, ние започнахме да се катерим към върха. От тук гледката беше величествена. Под нас се ширеше пустинята, а отвъд нея — широк пояс от фантастичния изглед на покрити със сняг планини. Те бяха разпръснати пред очите ни наляво и надясно, навсякъде, докъдето стига поглед.

— Същите са, както ги видях в съня си преди няколко години — промърмори Лео, — да, така е.

— Къде беше огненият лъч? — попитах го аз.

— Ей там — и той посочи към североизток.

— Добре, но сега не е там. На онова място сега има сняг и студ.

Понеже беше опасно да се бавим, за да не се стъмни при връщането ни, слязохме от върха. При залез-слънце стигнахме до пещерата.

Останалите четири дни прекарахме по същия начин. Всяка сутрин изкачвахме сънните снегове и всеки следобед се връщахме, докато съвсем се изморихме от тия упражнения.

Четвъртата вечер, Лео, вместо да влезе в шатрата и да си легне, остана пред входа на пещерата. Попитах го защо и той ми отговори, че така иска. Забелязах, че има странен и възбуден вид. Неуспехът на мисията ни го съкрушаваше. Още повече че времето едва ли щеше да е хубаво — и двамата го знаехме. Изкачванията до върха щяха да са невъзможни.

Към полунощ Лео ме задърпа и ме събуди.

— Ела тук, Хораций, ще ти покажа нещо!

С неохота се измъкнах от кожите и излязох вън от шатрата. Той ме изведе на входа и ми посочи към север. Погледнах. Нощта беше мрачна, но в далечината по небето се появи слаба светлина, която можеше да бъде само отражение на далечен огън.

— Каква е тая светлина?

— Луна няма, зора — също, много е на север. Вероятно някъде гори пожар — къща или погребална клада. Но как може да се случат подобни неща тук?

— Мисля, че е отражение и ако бяхме на върха, бихме видели светлината, която го причинява — бавно промълви Лео.

— Да, ама не сме и не можем да се изкачим там в тъмнината.

— В такъв случай, Хораций, трябва да преспим горе една нощ.

— Ако завали сняг — отговорих със смях, — това ще е последното ни превъплъщение.

— Трябва да рискуваме, ако не — сам ще рискувам. Гледай, светлината изчезна!

Той беше прав, защото наистина светлината се стопи в черната като смола нощ.

— Нека обсъдим утре — казах аз и се върнах в пещерата, защото не вярвах.

Но Лео седна пак на входа. Призори се събудих и намерих закуската пригответена.

— Трябва да тръгна рано — подхвана Лео.

— Луд ли си? Как ще закрепим шатрата там?

— Не знам, но ще вървя. Трябва, Хораций!

— Което означава, че трябва да тръгнем двамата. Но какво ще правим с яка?

— Докъдето се изкачим, и якът ще е с нас.

Прибрахме шатрата и другите дрехи, взехме значителен запас от печено месо, натоварихме всичко на гърба на яка и тръгнахме. Пътят беше дълъг, понеже заобикаляхме по по-рано направените с брадва стъпала, за да избегнем някои ледени склонове. Най-после стигнахме върха и опънахме шатрата. С изкопания слой сняг и лед затиснахме краищата ѝ. По едно време започна да се смрачава. Влязохме с яка вътре, нахранихме се и зачакахме.

О, какъв студ! Ужасен мраз! На тази височина вятърът бучеше. През дрехите ни проникваше леден дъх, който ръчкаше телата ни по-лошо от нажежени железа. Рошавото тяло на яка заприщваше проникващия в шатрата ужасен студ.

Бяхме будни и наблюдавахме непрекъснато, защото ако заспяхме, щяхме са умрем. Освен самотни звезди друго не виждахме, не чувахме и никакъв звук. Ужасна и мъчителна тишина. Дори и вятърът не шумеше...

Очите ми почнаха да се затварят, когато Лео внезапно извика:

— Гледай към червената звезда?

Погледнах и видях в небето същия удивителен блясък, от предната вечер. Че и повече даже: под него, почти на еднаква височина с нас, и то тъкмо над междинните върхове, избухна тясна ивица от пламък, пред който нещо тъмнееше.

Докато наблюдавахме, огънят се усили, разпростря се нагоре и се разшири. Тъмното петно пред него се виждаше по-ясно и то беше началото на издигащ се стълб, излизаш от един кръг. Да, видяхме очертанията му. Това беше Символът на Живота.

Символът изчезна, а огънят угасна. После пак блесна по-ярко отпреди и кръгът отново се показа, и пак се изгуби.

За трети път огънят светна с такава сила, че никоя светкавица не би могла да надмине блясъка му. Небесата бяха осветени и насочените ни погледи се откъснаха от тъмната точка на пътя към Аеша, който бяхме намерили. Страхът и съмненията ни напуснаха. Надеждата ни окриляше. Нощното видение се превъплъти в нещо действително и немощното семе на обещанието й преди смъртта й израсна през дългите години на страдания и жестоки борби и узря за жетва.

Страхът ни напусна и макар че сутринта задуха страшен вятър, ние, с опасност за живота си, се заспускахме по заледените склонове на върха. Не ни угнетяваше и проправянето на път през снежните вихрушки. Нямахме очи и слух за нищо. Вървяхме! Държахме се здраво за нашето животно и след продължителна борба инстинктът на яка ни изведе до вратата на манастира.

Старият калугер ни прегърна радостно, а калугерите зашепнаха благодарствени молитви за нашето спасение, тъй като те смятали, че сме умрели в снежните преспи.

— В такава буря — казваха те — никое човешко същество не може да оживее...

След това зимата утихна и чакането в тия дълги зимни вечери ни уморяваше. Отвъд планинските вериги беше вратата, към която се стремяхме. А между нас и тях се простираше пустинята, по която снегът на големи талази се движеше напред-надад. И тъй, стояхме в манастира и учехме сърцата си на търпение.

Пролетта идва най-последна в тия ледени диви места на Централна Азия. Една вечер въздухът се затопли, а на следващата вечер облаците се натрупаха на черни пластове по хоризонта. На сутринта, вместо сняг, валеше силен дъжд. Калугерите започнаха да стягат земеделските си сечива с думите, че сеитбата наближава.

Дъждът валя непрекъснато три дни, а снеговете се топяха пред очите ни. Потекоха силни порои, пустинята заприлича на кална поляна, а след седмица цялата се покри с цветя.

Тогава разбрахме, че часът за тръгването ни е настъпил.

— Къде сте тръгнали? Молим ви, къде ще вървите? Не сте ли щастливи тук? — запита старият Ку-ен. — Не правите ли големи стъпки по пътя? Има и за вас от всичко, което притежаваме. О, не ни оставяйте сами!

— Скитници сме — отговорихме — и когато пред нас се изпречат планини, трябва да ги преминем.

Ку-ен ни погледна лукаво и попита:

— Какво ще търсите отвън планините? О, братя мои, защо криете от мен? Тайната е сестра на лъжата. Кажете ми истината и моите молитви ще ви съпровождат по страшния и непознат път.

— Старче свети — отвърнах аз, — преди време ни се изповядахте в библиотеката на манастира.

— Не ми спомняйте за това! Защо искате да ме измъчвате?

— Далеч сме от такава мисъл, скъпи приятелю. Доколкото виждам, участта ви е сходна с нашата — и ние сме видели жрицата.

— Продължавай — каза той с интерес.

Цял час разказвах на стареца нашата история. Той седеше срещу мен и клатеше глава като костенурка, без да проговори. Най-после свърших:

— Сега, старче, нека светилото на мъдростта ви освети тъмнината на нашето неведение. Не намирате ли тази приказка за

чудна? А може би си мислите, че лъжем?

— Братя от „Манастира, наречен Свят“ — извика той, — как може да казвате, че сте лъжци, когато аз още от първия миг познах, че обичате истината. Приказката ви не е странна, защото сте се сблъскали със самата истина, която ние сме познали преди три века. Чрез онова видение тя ви е посочила нашия манастир и ви е водила към мястото отвъд Планината, където Тя изчезна. Смятате, че жената, която сте видели да умре, се е превъплътила в оная отвъд планините? Защо пък не? Няма нищо невъзможно в това за онези, които биха възприели тази истина, макар превъплъщението след последния й живот да е било странно и неотговарящо на опасността. Без съмнение вие ще я намерите, както се и надявате. Истина е, че тя е същата оная, която в по-ранния си живот ме докара до греха. Само не се лъжете, че Тя е безсмъртна. Тя е същество, което благодарение на гордостта си и на величието си е поело пътя на Нирвана. Тази й гордост ще бъде усмириена, защото по пътя към Нирвана се върви само чрез страдание и уединение. Брате Лео, привлечеш ли я към себе си, ти си изгубен, защото ще трябва още да се изкачваш по Стълбата. Брате Холи, за нас двамата загубата е печална, но тя си е наша и благодарение на това ще преживеем по-малко скърби. О, останете тук и се молете с мене. Защо бълската скалата с нежните си юмруци? Защо наливате вода в счупен съд?

— Водата прави пясъка плодоносен — отговорих аз. — Където падне вода, там се ражда живот и скръбта е семето на радостта.

— Любовта е законът на живота — обади се и Лео. — Без любов няма живот. Горя от любов, заради това живея. Вярвам, че всички неща имат край, който ние не знаем. Съдбата ме тласка напред и аз изпълнявам повелята й.

— Вие сте свободни и няма да споря с вас, братко, защото вие следвате вашия път. Помислете си само какво тази жена, тази жрица на лъжлива вяра, ако още я изповядва, ви е дала в миналото! Някога, в другия живот, тъй разбирам вашата история, вие сте се заклели на една богиня, наречена Изида. Били ли сте предани само на нея? Не, друга жена ви е съблазнила и сте избягали с нея надалече. Коя сте намерили там? Измамената и отмъстителна богиня, която ви е убила, или ако не е била богинята, била е друга жена, пила от нейната мъдрост и превърнала се в оръдие на нейното отмъщение. Обладана от

мъдростта, това оръдие-жена или лош дух се е отказало да умре, защото ви е обикнало и се е надявало в следващия живот да ви срещне отново. И наистина това е могло да стане само в Девашан, ако тя не е умряла при онова нещастие. Тогава ви е намерила, но е умряла. Сега се е преродила и така трябва да бъде. Вие несъмнено ще я срещнете още веднъж, но пак ще стане нещастие. О, приятели мои, не прекосявайте планините, останете тук с мене и измолете изкупление на греховете си.

— Не — отговори Лео, — дали сме клетва и няма да я нарушим.

— Щом е така, братя, недейте нарушава клетвата си. Когато пожънете нейната жътва, спомните си думите ми, защото съм уверен, че виното, което ще добиете от вашето грозде, ще тече като кръв и когато го изпиете, няма да намерите забвение и покой. Заслепени от страст, на която знам жилото, вие се мъчите да прибавите още едно красиво зло във вашия живот с мисълта, че от това сближаване ще се родят знание и радост велика. По-добре да изберете усамотения живот в чистота и святост, докато вашият единичен живот се влече в неизказаното Добро и вечното блаженство, което се намира в него. Вие сега ми нямаете вяра, клатите глави и се смеете. Ще дойде ден и съзнанието ви ще прозре истината, дори и след много превъплъщения. И тогава ще ми се покланяте в праха и ще казвате с плач: „Брате Ку-ен, вашите думи бяха мъдри, а нашите дела глупави.“

С дълбока въздишка старецът ни обърна гръб и ни оставил.

— Чудна вяра наистина — каза Лео. — Да живееш през вековете в еднообразие, в бедност, за да погълне съзнанието ти нещо от безформеното, от въздуха, което се нарича „Съвършен мир“! Предпочитам да живея в опасности, но да се надявам. Не допускам той да знае още нещо за Аеша и за нейната участ.

— Тъй мисля и аз, макар че след всичко казано той може да излезе прав. Но каква полза от този спор? Ние с тебе, Лео, следваме съдбата си. Докъде ще ни доведе тя, ще научим своевременно.

Веднага се оттеглихме да си починем, че вече беше доста късно. През цялата нощ спахме неспокойно. Предупрежденията на стария калугер, мъж добър и учен, опитен и предвидлив, ни направи дълбоко впечатление. Той ни предсказа кръв и скръб отвъд планините, смърт и прераждане, изпълнени с нещастия.

Добре, и така да е, но имаше ли страдания, познати и непознати, които можеха да ни спрат? Дори и да можеха да ни спрат, аз бях готов с

цената на всичко да видя отново нейното лице. Ако с мене беше така, какво трябваше да е с Лео?

Страшна беше теорията на стария Ку-ен, че Аеша е била богиня в древния Египет и че Каликрат е бил неин жрец, или най-малкото неин довереник. Царствената Аменартас, с която той е избягал, го е съблазнила и отделила от Богинята, на която се е бил заклел.

Тази богиня, въплътила се в Аеша, или употребявайки жената-Аеша и нейните, страсти, си е отмъстила на двамата в Кор, но в следващия век ударът е паднал върху нейната глава. И аз често съм мислел така. Уверен бях, че тя не е богиня, а жрица, изпратена да изпълни волята на богинята — да отмъсти или да възнагради.

И сега, когато пиша това и когато всичко е вече минало, намирам, че повече трябва да вярвам в тези предположения, отколкото да се отказвам от тях. В същото време обаче не трябва да се забравя, че веднъж Аеша бе намекнала, че по рождение е дъщеря на Небето и че имало някои, вероятно старият шаман Симбри, които са вярвали в свръхестествения й произход.

А какво скриваха планините? Ще намерим ли там Аеша, която държи скиптьра и управлява със силата на обидената Изида? След няколко дни или месеци ще узнаем и това — вероятно с тая мисъл съм заспал.

4

СНЕЖНА ПРЕСПА

Сутринта слънцето ни свари вече на път през пустинята. Оттам на километър разстояние можахме на видим разрушената статуя на Буда пред стария манастир. На нея се бе облегнал Ку-ен. След малко всичко изчезна от погледа ни.

Когато гледахме светлината от върха, имах в себе си компас и успях грубо да засека посоката. Поради липсата на по-добър ориентир, сега си служехме с това указание.

Пътувахме почти на североизток, защото в тази посока светна огънят. През целия ден вървяхме благополучно през пустинята, превърната сега в цветна градина. Видяхме стада от диви животни и две диви магарета, които бяха слезли от планината да попасат прясна трева.

С настъпването на нощта се разположихме между храстите, накладохме огън, опънахме шатрата, която носеше на гърба си нашият як и опекохме месото на убити от нас животни. Вечерята ни беше разкошна — чай, масло и прясно месо от антилопи. Остатъка от месото изсушихме, защото запасът ни бе на привършване.

На другата сутрин определихме горе-долу накъде да вървим, като установихме, че сме изминали четвъртината от пустинята. И наистина, на четвъртия ден стигнахме подножието на планината. По пътя не ни се случи никаква неприятност. Лео казваше, че ни върви като по часовник. Аз забелязах, че доброто начало винаги означава лош край.

И не се изльгах, защото оттук започнаха мъчнотиите. Отначало възвишенията не бяха високи и лесно се изкачвахме по тях. Топящият се сняг обаче пречеше. На седмия ден сутринта стигнахме до един проход, който се виеше към средата на Планината. Стори ни се единственият път, по който можехме да продължим маршрута си. Когато видяхме, че той някога е бил път, много се зарадвахме от това си откритие. Въщност само предположихме, защото всичко беше затрупано от снега, но забелязахме, че надвесилите се канари са

дълбани от човешка ръка. Нашата ловкост и опитност на планинари не ни помогна: измъчващо ни студът, дългата нощна тъмнина и ледените ветрове, които свиреха в прохода.

Едва на десетия ден стигнахме края му и спряхме там, смразявани от ледения вятър... Нямахме дърва, за да стоплим вода, и утолявахме жаждата си, като смучехме парчета лед. Очите ни се бяха възпалили от студа и не можехме да спим...

Съмна се и слънцето грейна. Напуснахме шатрата и повървяхме стотина метра до един завой, където ни стопли слънчевата топлина. Пръв стигна завоя Лео. Чух го, че извика. След няколко секунди бях при него и — о, радост, пред нас лежеше Обетованата земя.

Далече пред очите ни се простираше тя, може би на десет хиляди фута. Тя бе равна, сигурно никога е била дъно на езеро, каквито ги е имало много в Централна Азия. Само едно нещо нарушаваше безбрежната равнина — очертанията на покрита със сняг планина. И друго видяхме: от кръглия връх на Планината се издигаше нагоре дим. Ясно беше, че това е вулканичен кратер. На единия край на кратера имаше огромна стълба, чийто връх завършваше с нещо, което приличаше на кръг.

Да, там беше символът на нашето видение, който дирехме толкова години. Сърцата ни забиха бързо.

Видяхме, че върхът беше много висок и с това си обяснихме, защо светлината от него осветяваше толкова силно високите върхове, които бяхме изкатерили. На около трийсет километра ни се стори, че има град, с бели къщи и покриви, построен между дърветата, край брега на широка река. Изглежда, че градът бе многолюден, защото с помощта на далекогледа, който носехме, видяхме хубави, зелени ниви, напоявани от канали, а границите им бяха отбелязани с дървета. Да, там лежеше Обетованата земя и в средата ѝ се издигаше тайнствената Планина. Не ни оставаше нищо друго, освен да се спуснем по снежните склонове и да навлезем в нея.

Тъй си мислехме, без да подозирате какви ужаси и страдания ни очакват, преди да намерим пак Символа на Живота. Забравихме умората, бързо се върнахме в лагера и изгълтахме замръзналото месо. Боляха ни зъбите от твърдината му, а студенината му заледяваща стомасите ни. Изправихме яка, натоварихме го и тръгнахме. През

цялото време толкова много бързахме и така бяхме заети с мислите си всеки поотделно, че не проговорихме нито дума.

Тръгнахме надолу по снежните склонове, без да се бавим, а и пътят беше отбелязан с камъни отстрани. С удоволствие се вглеждахме в тия каменни стълбове, защото те ни подсказваха, че няма да изгубим посоката към Обетованата земя.

Тия склонове бяха по-дълги, отколкото предполагахме, и когато се стъмни, едва бяхме стигнали подножието им. Трябаше да прекараме още една нощ в снега и опънахме шатра под една надвиснала скала. Температурата тук беше по-висока. Но не вярвам да е била по-ниска от 18–20 градуса под нулата. Тук-там слънчевата топлина през деня беше разтопила снега, така че намерихме и вода за пие, а и якът можа да си похапне планински мъх.

Пак се съмна и слънцето хвърли червено-златното си покривало над самотните безкрайни планини. Закусихме с останалата храна и поехме пак напред.

Не можехме вече да видим равнината, както и извисяващия се вулкан, защото отпреде ни се изпречиха планински гребени, пробити от тесен проход, към който се и отправихме. Стълбовете сочеха, че в същата посока беше и затрупаният от снега път. Към пладне закрачихме по него по-смело. Обаче бързането ни беше излишно, защото след час видяхме какво ни чака.

Между нас и прохода се намираше дълбока, истинска пропаст, а на дъното ѝ течеше вода, шумът на която чухахме. Вдясно от пропастта продължаваше пътят, тъй като някои от стълбовете стърчаха до самия край на пропастта. Останахме като гръмнати. Трябаше да намерим изход. Не можехме да слезем в пропастта.

— Виж ти — каза Лео, — тая пропаст трябва да е образувана от вулканично изригване!

— Може би. Изглежда, че тук е имало дървен мост, който е изгнил. Но това няма значение, защото трябва да намерим начин да продължим.

— Да, и колкото се може по-скоро, ако не искаме да умрем тук.

И така, ние се обърнахме надясно и тръгнахме покрай пропастта. Извървяхме един километър и стигнахме до един ледник, по повърхността на който имаше разпръснати и замръзнали камъни. Ледникът се спускаше като водопад по скалата, но дали стигаше

дъното на пропастта, или не, не можехме да видим. Във всички случаи да се спуснем по него беше невъзможно. И от мястото, където бяхме, беше ясно, че пропастта се вдълбочава.

Върнахме се и се отправихме наляво от пътя. На това място над нас се извисяваха снежните планински върхове, а под нас зееше страховитата пропаст. Когато започна да се смрачава, на половин километър от нас забелязахме гол скалист връх, който се издигаше на края на пропастта. Ускорихме крачки с надеждата, че от този връх може да видим път за слизане.

Когато най-после достигнахме върха, висок сто и петдесет фути, видяхме, че там пропастта е още по-дълбока и стръмна. Никакво дъно не се виждаше, макар че чувахме страшния рев на водата. Широчината на пропастта беше към половин километър. Докато гледахме околността, слънцето бавно се скриваше зад планините и светлината му гаснеше като свещ.

Върхът беше много стръмен, особено откъм страната, по която се изкачвахме като по стълба, без да си помислим дори да се върнем назад в това мрачно време. Предпочетохме да останем на върха. Бяхме страшно уморени. Като сnehме товара от яка, опънахме шатрата на завет и се нахранихме със сушена риба и царевица. Това беше останало от храната, която носехме от манастира.

Ужасихме се, че храната свършва. Можехме да оживеем само ако убиехме някакъв дивеч. Иначе можеше да ни нахрани само мършавото тяло на стария як. Завихме се с дебелите кожи и в благотворния сън забравихме за опасността, която ни грозеше.

Преди да се съмне, ни събуди ужасен гръм, придружен от неизброимо число гръмотевици, които като че ли излизаха от дулата на хиляда грамадни топа.

— Велики Боже — извиках аз, — какво ли е това?

Извхвърчахме от шатрата, но нищо не можахме да забележим. В това време якът замуча страшно. Като не можехме да видим нищо, поне чувахме и чувствахме.

Бумтенето се прекрати, но остана един особен шум, болезнено опъващ нервите ни. Появи се и един неестествен вятър, който ни похлупваше надолу. Когато се съмна, видяхме всичко: голяма снежна преспа се движеше надолу по склона към пас. О, каква гледка беше! От върха на стръмния склон, на два километра, че и повече, слизаше

нещо като живо, търкаляше се, плъзгаше се, натрупваше се в дълги, подвижни вълни, ревеше като бурно море.

Докато наблюдавахме тая величествена картина, първата вълна се удари в нашия хълм, който се огъна като топола от вятър. След удара тя се отдели и тогава с величествено придвижване се изля като вода на края на пропастта от другата страна. Това беше само началото, само предизвестие, защото след тази вълна, бавно като змия, се свличаше и тялото към пропастта... То се струпваше пред нашия хълм и ние помислихме, че и той заедно с нас ще се смъкне в пропастта като песъчинка...

Големи камъни, с векове стояли по местата си, се откъртиха с тръсък и се понесоха надолу. Отначало те се движеха бавно, отмествайки пред себе си грамади от сняг. След това камъните с огромни и страховити скокове полетяха във въздуха.

При първото им подскачане ние се скрихме зад върха на нашия хълм и легнахме на земята. Загнездихме се добре, страхувайки се да не бъдем овесени от вятъра в пропастта. Нашата шатра отдавна отлетя в пропастта като есенен лист, отнесен от вятъра, и ние се страхувахме да не я последваме.

Грамаден камък се разби на върха на хълма и парчетата му полетяха надолу. Останахме незасегнати, но когато се обърнахме да видим яка, той беше обезглавен. Продължавахме да лежим, очаквайки всеки момент края си.

Колко време трая това, не знаехме — може би десет минути, а може би и два часа. В такива моменти времето не може да се пресметне. Усетихме само, че вятърът е спрял и страховитите му ревове са замъкнали. Станахме и се поозърнахме.

Планинският склон, който бе покрит доскоро с дебел пласт сняг, сега беше гола скала. Самият връх беше като обезглавен, а част от пропастта, запълнена със сняг. Сънцето грееше невинно и снегът отразяваше лъчите му по околните височини. Преживяхме всичко и по чудо останахме живи.

Но какво беше сегашното ни положение? Не можехме да слезем надолу, за да не потънем в снежните преспи. Още повече че по склоновете се носеха надолу с тръсък камъни, повлекли грамади сняг. Ясно беше, че трябва да останем на върха.

И тъй, стояхме там без храна и шатра и си мислехме какво ли би казал нашият стар приятел Ку-ен, ако ни видеше сега. Гладът бе неизбежен и потисна другите ни чувства. Инстинктивно погледнахме трупа на стария як.

— Да одерем кожата му — предложи Лео. — Все ще послужи за нещо, а и тази нощ ще ни потрябва.

С усърдие и дори с благовение извършихме операцията над убития ни другар, с мисълта, че не ние сме виновни за смъртта му. Ако някога, в някое от следващите превъплъщения, го срећнем в човешки образ, поне нямаше да ни укори, че ние сме го убили.

Разрязахме тялото му на парчета и захванахме да ядем от месото му. Отвратително беше. Почувствувахме се диваци. Но какво друго бихме могли да сторим?

5

ЛЕДНИКЪТ

И тоя ден свърши най-после. След като изгълтахме няколко позамръзали парчета от месото на яка, ние се увихме в неговата кожа и легнахме да спим, тъй като бяхме сигурни, че повече няма защо да се боим от снежните преспи.

През нощта настъпи оствър студ, но благодарение на кожата на яка, както и на другите останали ни кожи, можахме криво-ляво да пренощуваме, макар и с тракане на зъби.

— Хораций — извика Лео призори, — ще напусна това място. Ако ще умирам, нека е по време на път.

— Отлично, драги Лео, тогава да вървим. Ако сега снегът не издържи слизането ни, той никога не би могъл.

Свързахме всички кожи в два вързопа, отрязахме няколко парчета от замръзналото месо и започнахме спускането. Добре, че подножието на планината беше широко и не бе затрупано изцяло от падналата лавина. Снегът се беше втвърдил като камък, обстановката долу беше по-различна отпреди, но ние вървяхме по края. Там снегът още не беше замръзнал.

Нищо нямаше да спечелим, ако чакахме, а не се придвижвахме по малко. Лео вървеше напред, аз го следвах по неговите стъпки. Снегът издържаше тежестта ни. Като изминахме половината от пътя обаче, се принудихме да легнем, за да не потънем в него, защото снегът бе мек. Пъзгахме се с лекота по хълма.

Спуснахме се благополучно, докато стигнахме двайсетина крачки от дъното, където имаше малка издатина от навеян сняг. Лео я премина благополучно, но аз, който бях на два метра встрани от него, внезапно пропаднах. Изгубих се надолу с пронизителен вик.

Всеки, който е потъвал някога във вода, знае, че е ужасно, но потъването в сняг е много по-страшно. Усетих как над мене снегът се затваря, нахлу тъмнина и почнах да се задушавам.

Преспата беше рохкава и за да не ме задави, успях с ръце да разчистя място около главата си. Така образувах малък отвор, през

който започна бавно да се прокрадва въздух. Помъчих се да се изправя, но не успях, защото тежестта над мене бе непреодолима.

Изгубих надежда и се пригответих да мра. Това не беше приятно. Не ми се явиха видения, както при давещите се. Мисълта ми се отправи към Аеша, ново доказателство за силното ѝ влияние върху мен. Стори ми се, че ме гледа. Облечена беше в дълга рокля, подходяща за пътуване, малките ѝ очи бяха подивели от ужас.

Станах да я поздравя и да ѝ разправя какво се е случило, но тя с ужасен вик изкреша:

— Никакво нещастие не те е сполетяло! Ти си жив. Къде е моят повелител Каликрат? Говори, човече, кажи ми къде е той, или умри!

Призракът беше като жив, но интересното беше, че изчезна тъй бързо, както се и яви. Изгубих съзнание.

Но се появи светлина, чух и познах гласа на Лео:

— Хораций, Хораций, дръж се здраво за пушката!

Нещо имаше в протегнатата ми ръка. Сграбчих го отчаяно, нова струя чист въздух ме лъхна, но... не можех да помръдна. Инстинктивно придвижих краката си нагоре и дали случайно, или по нечие внушение можах да ги опра в скалата, до която лежах. Отново усетих пресен въздух, събрах сили и се повдигнах. Внезапно снегът се раздели и излязох от дупката като лисица. Ударих се в нещо. Беше Лео, който ми бе проправил с цевта на пушката чист въздух. Тогава се търкулнахме по стръмния склон, понесли се най-после към самия край на пропастта.

Изправих се и лакомо задишах. О, колко сладък беше въздухът! Погледнах ръката си и видях, че вените ми са почернели като мастило. Навярно съм бил на крачка от смъртта.

— Колко време бях там? — попитах Лео, който бе до мен и триеше потта си.

— Двайсет минути!

— А на мен ми се сториха двайсет века! Как ме изтегли? Как не пропадна и ти в снега?

— Прострях кожата на яка там, където снегът беше по-твърд, разчистих снега с ръце, защото бях видял къде пропадна. Не беше далеч от мене. Най-после стигнах пръстите ти, които бяха посинели. Взех ги за скала. Мушнах пушката в тях. За щастие бил си още в

съзнание и веднага я сграбчи. Останалото знаеш. Ако не бяхме и двамата храбреци, нямаше да се спасим.

— Благодаря ти, стари приятелю — промълвих аз.

— Няма за какво. Допускаш ли, че бих тръгнал на такова пътешествие сам? Хайде, ако можеш, да вървим! Ти си бил в студено легло и трябва да се раздвижиш. Гледай, пушката ми е строшена, а твоята се изгуби в снега. Тогава няма защо да си правим труда да носим патроните! — И Лео се изсмя високо.

Напредвахме благополучно около четири километра до мястото, където пътят свършваше. Внезапно грамадна лавина полетя надолу и големи камъни профучаха над нас и със страшен рев паднаха в пропастта. Никак не се уплашихме, защото вече бяхме претръпнали.

Там, където пътят свършваше, забелязахме в снега две наши стъпки и отпечатък от копитото на яка. Гледката ни развълнува. Видя ни се странно, че сме се върнали на мястото, откъдето бяхме тръгнали. Погледнах в пропастта: беше стръмна и напълно непристъпна. Обзе ни отчаяние.

— Какво да правим, Лео? Пред нас е смъртта, зад нас пак е тя. Как ще преминем тези планини без храна, без пушки, с които да убием някое животно? Смъртта ни е сигурна, защото трябва да стоим тук и да гладуваме. Борихме се, но не успяхме, скъпи Лео, краят ни наближава. Само чудо може да ни спаси.

— Чудо ли? — отговори Лео. — Та случилото се досега не беше ли чудо? Кой ни заведе до върха и ни спаси от преспите? Кой сложи канарата до краката ти, когато пропадна? Кой ми даде сила да те изтегля от твоя снежен гроб? И какво е това, което ни запази през седемнадесетте опасни години, които малцина биха преживели на наше място? Сила някаква, чудо някакво; съдба някаква, предопределена да се събудне! — Лео мълкна, но след малко прибави натъртено: — Казвам ти, Хораций, че дори и без пушки, храна и яка, пак не бих се върнал назад, защото ако го направя, ще ме сметнат за страхливец и недостоен за нея. Ще вървя напред!

— Но как?

— По онзи път — и той посочи ледника.

— Това е пътят на смъртта.

— Така да е, Хораций. Ясно е, че в тази земя хората намират живот в смъртта, или поне така вярват те. С нашата смърт ще

продължим пътя, защото, щом умираме в тази страна, може да се преродим пак. Аз избрах, твой ред е!

— Отдавна съм направил избора, скъпи Лео... Поехме заедно и ще извървим пътя ръка за ръка. Може би Аеша бди и ще ни спаси.

Тогава решихме да разрежем кожата на яка на парчета, от които свързахме въжета. Завързахме ги около кръста си. Единият им край остана свободен с надежда, че ще ни послужи. После овързахме около стъпалата и коленете си парчета кожа, за да ги предпазим от нараняване в канарите и си сложихме дебелите ръкавици. Напълнихме раници с камъни и започнахме да ги хвърляме в пропастта, за да ни подскажат откъде да минем. Привързахме приготовленията — предстоеше ни да извършим едно от най-рискованите придвижвания, каквито някога човек е извършвал доброволно.

Спряхме за миг, спогледахме се, прегърнахме се и да си призная, аз се разплаках. Всичко ми се видя толкова печално, толкова трагично и безнадеждно: идеше краят на въжделения, стремеж и идеали.

Не можех да понеса мисълта, че изправеният пред мен така красив, силен и великолепен мъж, най-добър приятел и другар в живота, само след няколко минути може да се превърне в безформена маса от месо, кръв и сняг. За себе си не помислих. Остарях вече и време ми бе да умра. Живях невинен, ако следването на сирената на пещерите, която ни съблазни не беше грях.

Не мислех за себе си, а за Лео, и когато видях решителното му лице и блестящи очи, възгордях се с него. Макар и със съкрушен сърце, го благослових и му пожелах щастие през вековете, като го молех да го придружа там и да му бъда другар докрай. Той с няколко думи ми благодари.

Един след друг заслизахме по стръмния склон. Отначало беше лесно, макар че всяко подхлъзване можеше да ни отнесе във вечността. Но ние бяхме опитни и заякнали планинари.

Изминахме четвъртината от пътя и спряхме край огромни камъннаци, които се бяха загнездили в леда. Внимателно се облегнахме на ледника и погледнахме наоколо. Мястото ужасяваше. Нищо определено не можахме да видим, сто и двадесет фута под нас един издаден склон препречваше погледа ни.

Понеже сметнахме, че колкото повече се взираеме, толкова по биха ни се изопнали нервите, отново легнахме по очи и се захълзахме

нанадолу. Сега спускането ни бе по-трудно, защото имаше по-малко камънаци и по-дълго трябваше да се плъзгаме, докато стигнем до тях. Въжетата, които заканвахме за краищата на скалите, по изпъкналостите на леда, ни помагаха доста. Щом стъпехме на твърда почва, ние ги издърпвахме и така се спасявахме от нещастия. Най-после достигнахме склона, който беше на половината път, че и повече, от пропастта. Този склон според моите пресмятания отстоеше на 250 фута от ръба на пропастта и на 150 от мрачното й дъно. По него нямаше никакви камъни, но ние седнахме на няколкото грапави ледове, за да си починем.

— Трябва да разгледаме какво ни чака — каза Лео.

А за да извършим това имаше само една възможност: да се надвесим от склона и да видим какво има долу. Без да проговорим, отгатнахме мислите си и аз поисках да го извърша.

— Не — каза Лео, — аз съм по-млад и по-силен. Ела да ми помогнеш. — И той започна да завързва въжето си за един силно издаден лед. — Сега ме дръж за краката! — промълви той.

Истинска лудост бе, но можехме ли да предприемем друго!

Като залостих здраво краката си в една ледена дупка, хванах краката на Лео и той се заспуска. Пред очите ми тялото му се изгуби до половината.

Какво е съгледал той, няма значение, защото впоследствие го видях и аз, по-важното бе, че Лео се дръпна изведнъж и аз изтървах краката му. Кой знае! Може би, подчинявайки се на инстинкта си, направих това. Ако е така, моля за прошка, но ако се бях задържал и аз щях да полетя в пропастта. Въжето се скъса.

— Лео — изкрешях аз, — Лео! — Чух един глас, гъгнеш, който помислих, че казваше: „Ела“, а в действителност той извикал: „Не идвай!“.

Аз не спрях, а с лице напред се плъзнах и спуснах по леда. За две секунди стигнах до ръба, а на третата бях над него. Пред мен имаше вдълбнатина в канарата, където се закачи дрехата ми и аз отчаяно вкопчих нокти. Можах да стъпя във вдълбнатината и останах залепен към канарата с разперени ръце като разпънат.

Едва тогава видях нещо, което смрази кръвта ми. Лео висеше на четири-пет фута под мен, въжето му се беше закачило. Той не можеше

да стигне дъното, а се въртеше около канарата. Под него зееше пропастта. Някъде долу се белееше дъното. Това видях.

Представете си само! Стоях на местенце, където и птичка трудно би стояла, а долу над пропастта Лео висеше като паяк и се въртеше бавно във въздуха.

В много опасни ситуации съм изпадал, но такова нещо не беше ми се случвало. Обзе ме агония и студена пот рука от тялото ми. Косата ми се изправи. А долу Лео в съвършено мълчание се въртеше и всеки път обръщаше към мене очите си със страшен поглед.

Най ме плашиха мълчанието и безпомощността. Ако беше крещял, ако се беше борил, щеше да е по-добре. Но да гледам, че той е жив долу и се върти във въздуха! О, Боже мой, колко бе ужасно!

Краката ми се разтрепериха и започнаха да ме болят. Умът ми се смръзна. Какви ли не гледки се занизаха пред очите ми! Спомних си много неща. Видях се дете, катерещо се по дърветата. Стигнал съм едно място, откъдето не мога да мръдна. Какви страдания изпитах тогава! Спомних си как един мой приятел се изкачил на една пирамида в Египет и как половин час останал на блестящия връх, както бях разпънат аз сега. Виждах бледото му измъчено лице... Виждах червения гранит на пирамидата... Всичко се изгуби от очите ми.

О, години, години! Аеша бе поверила живота на Лео в ръцете ми. В мрачина и мълчание чуха сам как пукат мускулите ми. Внезапно в тъмнината блесна светлина и в мълчанието се разнесе звук. Блясъкът беше от ножа, с който Лео започна да реже яростно коженото въже. Звукът беше от шума, който той произвеждаше. Шум на смъртта, полуувик на презрение и ужас; при третия удар шумът престана и въжето се откъсна. Откъсна се... видях. Твърдата кожа беше разрязана и остатъкът от въжето се мяташе във въздуха.

След минута чух тъп шум. Лео беше паднал на дъното. Той беше мъртъв, въобразих си аз — месо и кости, примесени със сняг. Не можех да понеса това. Нервите ми не издържаха, но успях да запазя самообладание. Не можех да чакам повече, докато имах още сили трябващо да се плъзна надолу като ранена птица. Да, ще последвам съзнателно Лео. Отпуснах ръце встрани, освободих се от мъката си и се успокоих. Издигнах за последен път очи към небето, помолих се. Останах за миг в това положение.

— Идвам! — тъй извиках.

Издигнах ръце нагоре и като плувец се гмурнах в тъмната пропаст.

6

ПРЕД ДВЕРИТЕ

О, това спускане в пространството! Казват, че ония, които падат, губели съзнание, но аз твърдя, че не е вярно. Никога моят ум не е бил по-бистър от момента, в който полетях и се хвърлих към пропастта и никога такъв къс път не е бил изминат за толкова дълго време. Съгледах белещото се дъно, подскачащо нагоре, за да ме посрещне, и изведнъж... трясък! Какво става? Аз още живеех! Бях паднал във вода, усещах студенината ѝ!

Потъвах все по-надолу и мислех, че едва ли някога ще изплувам. Стигнах дъното, макар че дробовете ми щяха да се пръснат. Когато изплувах нагоре, спомних си за трясъка. Досетих се, че е от счупване на лед, който съм пробил при падането. Следователно на повърхността ме очакваше лед.

— Ужасно е — помислих си аз, — че след толкова многобройни страдания трябва да се удавя като мишка под някакъв си лден пласт.

Ръцете ми докоснаха леда. Блестеше над мене като стъкло. Хвала на небесата! Главата ми го проби: той бе изтънял благодарение на слабия студ през изминалата нощ. Издигнах глава и се огледах наоколо. О, гледката ме зарадва! Вдясно от мен беше Лео, на когото от косата и брадата шуртеше вода. Лео беше жив! Той чупеше леда с ръце и се мъчеше да се измъкне от дълбоката вода, за да стигне брега. Изглежда, че ме забеляза, защото очите му едва не изскочиха от орбитите.

— Живи сме и двамата, а пропастта е премината! — викна радостно той. — Казах ли ти, че Тя ни води!

Приближавахме се към брега, където ни очакваха старец и жена. Толкова бях отслабнал, че едва плувах напред. Пороят ме повлече и замалко да потъна на дъното, ако Лео не беше ме хванал за дрехите. Но тялото ми повлече и него и той извика:

— Ще потъна! Хвани се за края на въжето!

И той ми хвърли края на въжето, което още висеше на кръста му. По този начин той успя да освободи едната си ръка, с която ме

придържаше. Дебелите ни дрехи, напоени от водата, ни теглеха надолу, но Лео съумя да се задържи на повърхността, защото беше добър плувец.

Вярвам, че щяхме да се удавим в този силен водовъртеж, ако не беше старецът на брега, който, като видя в какво положение сме, с необикновена за възрастта си бързина се спусна до скалата и дойде на края на брега. Веднага ни подаде дългата си тояга. Лео я сграбчи отчаяно и я държеше здраво. Избягвайки водовъртежа, стъпихме на крак, но реката отново ни сграбчи и ни отнесе навътре. Но с помощта на тоягата, края на която старецът държеше здраво, подпомагани и от жената, ние се търкулахме на брега.

Лежахме по очи. Още бяхме в опасност. Старецът подаде ръка, но не можехме да я стигнем. Внезапно тоягата се изплъзна от ръцете му и водата отново ни отвлече. Но сега пък жената появи героизъм. Тя скочи във водата, стигаща до пояс, хвана с едната си ръка Лео за косата, а с другата се държеше за стареца. Лео бе измъкнат. Той скочи на крак и обвил с едната си ръка нежната снага на жената, успя да закрепи и мен.

Започна безмълвна, но жестока борба с водата. Накрая всички се претърколихме в подножието на скалата, където се строполихме запъхтени.

Повдигнах очи нагоре. Жената се беше изправила и гледаше втренчено Лео, чието лице беше изцапано с кръв, течаща от раните му. Дори и при сегашните обстоятелства оцених красотата и величието й. Изглежда, че тя се сепна и хукна към скалата.

Старецът, който вече се беше изправил, ни изучаваше с тъмните си очи, както се бяхме излегнали долу. Той ни заговори, но не разбирахме езика му. Опита на друг език, но без успех. Когато за трети път проговори, наострихме уши, защото езикът беше гръцкият.

— Вълшебници ли сте, та стигнахте в тая страна?

— Не — отвърнах аз на същия език, макар и с акцент, защото от дълги години не бях го говорил. — Ако бяхме вълшебници, щяхме да дойдем тук, другояче — и посочих с ръка раните ни и пропастта.

— Те разбират древната реч, която говорят в планината — избърбори той като че ли на себе си. След това ни попита: — Странници, какво търсите?

Аз се изхитрих и не му отговорих, защото се страхувах, че като научи истината може да ни хвърли обратно във водата. Но Лео не беше предвидлив и отговори на гръцки, примесен с тибетски думи:

— Ние търсим земята на Огнената планина, която е увенчана със знака на Живота.

Старецът ни погледна с изумление.

— Значи вие знаете? И кого търсите?

— Нея — отговори грубо Лео, — княгинята!

Мисля, че искаше да каже жрицата или богинята, но той говореше на гръцки, а може би защото жената, която изчезна, приличаше на княгиня.

— О, вие търсите княгинята? Тогава сте онези, които ни е заповядано да пазим. Но как да се уверя, че казвате истината?

— Сега ли е моментът да ни задавате въпроси — извиках гневно аз. — По-добре вие ни кажете кои сте!

— Кой съм аз ли, страннико? Аз съм пазачът на Дверите, а жената с мен е Кания^[1] на Калун.

Лео започна да пребледнява.

— Този човек е болен — каза старецът. — Сега, щом си отпочинахте, трябва да се подслоните, и то веднага. Елате да ми помогнете!

Подпирайки Лео от двете му страни, ние загърбихме адската река и проклетата скала и тръгнахме по тясна урва, докато стигнахме полянка, от която се виждаха Дверите...

Доколкото си спомням, пред нас се изпречи голяма скала, в която бе издълбана пещера. Изкачвахме се с много усилия, защото Лео беше почти изгубил съзнание и едва влечеше нозе. Още на първото стъпало той се олюля и рухна, а ние нямахме сили да го вдигнем.

Докато си мислех какво да правим, чух стъпки и погледнах нагоре. Видях, че жената слиза, следвана от няколко мъже — татари, с непроницаеми лица, малки очи и жълта кожа. Присъствието ни не ги впечатли. Тя им каза няколко думи и те вдигнаха Лео. Понесоха го нагоре. Ние ги последвахме и се озовахме в една стая, издълбана в скалата над Дверите, където жената ни остави. От тая стая преминахме през други, едната от които вероятно беше кухня, защото в нея гореше огън. След това влязохме в голяма стая, изглежда, спалня, защото имаше легла с постелки и кожи.

Положиха Лео на едно от дървените легла, а старецът, подпомаган от един татарин, го съблече. Направи ми знак и аз да се съблека. Зарадвах се, защото отдавна не бях го правил, но го сторих с големи усилия, понеже цялото ми тяло беше в рани и натъртвания.

Пазачът на Дверите свирна със свирка и друг слуга донесе съд с топла вода. Умихме се. Тогава пазачът намаза раните ни с благотворен мехлем. Ние легнахме и се завихме с кожите и постелките.

След малко ни донесоха супа, в която пазачът наля лекарство. Хапнахме малко в кревата, както си лежахме, а остатъка старецът наля в гърлата ни. Веднага чудна топлина заля тялото ми и аз се унесох. Нищо не помнех. Били сме много зле. Каква е била нашата болест, не зная, но вероятно е била предизвикана от изтощение, от рани и натъртвания. Всички те, събрани наедно, ни доведоха до един дълъг период на полуспънание и на друг — с треска и полууда. Всичко това се мержелееше в паметта ми през седмиците, които прекарахме при пазача на Дверите.

На какво можех да оприлича това, освен на сънища! Самите сънища подлежат на забрава, което само по себе си не е лошо, защото бяха разбъркани, страшни, кошмарни, отражение, без съмнение, на истинските ни спомени от неотдавна преживените страховитни приключения. Понякога се пробуждах за малко. Предполагам, когато са ме хранили. Именно оттогава е и споменът как жълтоликият пазител на Дверите стоеше над мен като дух, облян от светлината на луната, как галеше брадата си с устремени в мене тъмни очи, готови да открият тайната ни.

— Те са хората — мърмореше той. — Без съмнение, те са!

После той отиваше до прозореца и се взираше продължително в звездите.

Припомням си, че веднъж в стаята настана някакво беспокойство, причинено от сочния глас на една жена и от шума на копринената й рокля, влачеща се по каменния под.

Отворих очи и видях, че тя е същата, която ни спаси, висока и с благородни черти жена, с красиво лице и пламенен поглед.

Тя се изправи пред мене, погледна ме с безразличие и се наведе да каже нещо на пазача с нисък глас. Вместо отговор той ѝ се поклони и показа другото легло, където лежеше Лео. Тя тръгна натам с бавно и царствено движение.

Видях как тя се наведе над него, как повдигна края на завивката. Без да се обръща към пазача, тя произнесе няколко думи, които приличаха на заповед.

Пазачът излезе. Тя остана сама. Повдигна края на завивката и седна на леглото, като изучаваше внимателно лицето на Лео. Гледаше го продължително, после стана и започна нервно да се разхожда из стаята. По лицето ѝ се бе отпечатало голямото смущение и напрежение, за да си спомни нещо, което не можеше.

— Къде и кога? — мълвеше тя. — О, къде и кога?

Как свърши тая сцена, не помня. Облада ме забрава. По-късно ми казаха, че тая царствена жена, Кания, не е напускала стаята и грижовно и нежно е хранела Лео. А когато Лео не е имал нужда от нея, е хранила понякога и мене. Изглежда, че възбуждах любопитството ѝ и тя чакаше да оздравея, за да го удовлетвори.

Не помня след колко време се събудих пак. Беше нощ и луната от чистото и ведро небе осветяваше стаята. Прозорецът не беше пречка за лъчите и те осветяваха леглото на Лео, където забелязах, че седеше царствената жена.

Лео в бълнуването си почна да изговаря английски и арабски думи. Това заинтригува извънредно жената, всяко нейно движение го издаваше.

Изведнъж тя внезапно стана и с безшумни стъпки приближи до леглото ми. Престорих се на заспал, и то така добре, че успях да я заблудя. Постъпих тъй, защото и аз бях любопитен. Коя беше тая жена, наричана от пазача Кания на Калун? Не беше ли онази, която търсехме? И защо пък не?

Тя отново се върна към леглото на Лео и във възцарилата се тишина се разнесе тихото ѝ мърморене. Разпознах в нейния гръцки език и някои монголски думи, и то такива, които са общи за Централна Азия. Не всичко успях да чуя, но все пак достатъчно.

— Хора от моите сънища, откъде идвате? Защо Хеса ми помогна да ви посрещна? Вие спите. Но очите ви са будни в съня. Отговорете ми, моля ви, каква връзка има между мене и вас? Защо ви сънувам? Откъде ви познавам?

Сладкият сочен глас премина от шепот към мълчание.

Когато тя пак се наведе над Лео, една плитка от прекрасната ѝ коса падна надолу и погали лицето му. Той се пробуди и с

измършавялата си бяла ръка хвана косата. Каза на английски:

— Къде съм? О, спомням си, спомням си!

И очите им се срещнаха. Лео се опита да стане, но не успя. Тогава той отново заговори на развален гръцки:

— Вие ли сте жената, която ме спаси от водата? Кажете ми, не сте ли вие онази царица, която тъй дълго търсих и понесох нечовешки страдания заради нея?

— Не зная — отговори тя с нежен и сладък като мед глас, леко треперещ. — Аз наистина съм царица, ако Кания може да е такава.

— Отговорете ми тогава, царице, помните ли ме?

— Ние се срещахме в сънищата, а може би и някъде другаде, в далечното минало. Да, срещнахме се и при реката. Чужденецо, как е твоето име, ками ми!

— Лео Винси.

— Ново е за мен — прошепна тя с клатене на глава. — Но ви знам отнякъде.

— Как? Вие ме познавате! Откъде? — И Лео падна на леглото в безсъзнание.

Тя се взираше в него твърде внимателно. И изведнъж, като че ли тласната от невидима сила, тя се хвърли върху леглото на Лео, наведе глава и нежно го целуна в устата. След това се изправи, цялата изчервена, засрамена от тази проява на бурната си страст. Едва сега ме забеляза. Учуден, удивен, без да зная как, бях седнал на леглото, за да я слушам и наблюдавам по-добре.

Постъпката ми не беше кавалерска, но бях обладан от желанието да направя нещо. Глупост беше, но болестта и изумлението притъпиха разума ми.

Да, тя забеляза как я наблюдавам и такава ярост я обзе, щото си помислих, че краят ми идва.

— Човече — изсъска зловещо тя, — как си позволяваш?

И ръката ѝ измъкна от пояса блескава кама. Изправен пред голяма опасност, умът ми се пробуди и аз викнах:

— О, съжалете ме, дайте ми вода! Треската ме изгаря. Ей, пазачо, дай ми да пия!

Веднага се строполих изтощен отново на леглото си. Тогава тя прибра ножа и потърси паницата с мляко. Подаде ми я, наблюдавайки ме с пламнали от страст, страх и гняв очи.

Изпих млякото на големи гълътки.

— Вие треперите. Сънувахте ли? — попита тя.

— Да — отвърнах аз. — Направих смъртен скок от оная скала в пропастта.

— Да не би друго да сте сънували?

— Не, не... Кажете ми, какво трябва да направим, за да се сприятелим с една царица?

— С царица ли? Човече, какво говориш? Закълнете се, че не сте сънували друг сън!

— Заклевам се в Символа на Живота и в планината на движещия се Иlam, а също и във вашето име, о, царице на древността.

Аз въздъхнах и се престорих, че съм изгубил свяст, друго по-подходящо не можах да измисля. Притворих очи и забелязах, че лицето й, както беше зачервено, започна да избледнява, защото моите думи попаднаха на място.

Тя заговори високо, за да мога да я чуя:

— Радвам се, че той не е сънувал други сънища, защото щеше да ги разкаже, а това би било лошо знамение. Не ми се ще, някой, който е преминал през опасности, за да стигне дотук, да бъде хвърлен на кръвожадните кучета. Защото макар и стар и грозен, той ми изглежда мъдър и дискретен човек.

Приближаващите стъпки на пазача ме зарадваха. Той влезе в стаята и видях, че се поклони на жената:

— Как са болните, внучке?

— В безсъзнание са и двамата.

— Така ли? Мислех, че вече са се събудили.

— Чухте ли нещо, Шамане?

— Аз ли? Да, чух измъкване на нож от ножницата и лай на кръвожадни кучета.

— А нещо друго, Шамане?

— Странни гледки, Кания, внучке мой... Но ето, те се събуджат.

— Да — отвърна тя. — И докато единият спи, другият нека бъде пренесен в друга стая. Има нужда от промяна и от чист въздух.

Човекът, когото тя нарече Шаман, държеше в ръката си лампа, която осветяваше лицето му. Аз имах подозрения към този човек, но те се засилиха, защото лицето му изразяваше отмъстителност.

— В коя стая, Кания? — запита той.

— Струва ми се — отговори тя бавно, — в по-здравословна, където ще се съвземе. Мъдър човек е, а и имам заповед да не му се нанася никаква повреда. Но защо питате?

Той сви рамене и каза:

— Казах вече, че чух лая на кръвожадните кучета — това е всичко. Вие казахте, че имате заповед, с която не бива да се шегуваме, даже и ако не можете да си обясните целта й.

След това той отиде до вратата, свирна и слугите веднага се явиха. Той разпореди и те ме вдигнаха заедно с постелята, върху която лежах, и прекосявайки различни проходи, ме отнесоха в друга стая, приличаща на първата, но по-малка.

Пазачът ме наблюдава малко, дали ще се събудя. Той допря ръка до сърцето ми и извика. След това напусна стаята, клатейки глава и заключи вратата. Аз заспах дълбоко.

Когато се събудих, беше светло. Умът ми беше бистър и бях добре, което показваше, че треската е отминала и съм на оздравяване... Спомних си събитията от изминалата нощ и можах внимателно да ги обмисля. Направих това по много причини, най-важното от които бе, че бях в опасност.

Видях и чух много работи и тази жена, наричана Кания, отгатна, че съм чул и видял всичко. Наистина, ако не бях я респектиран със Символа на Живота, тя би заповядала на Шаман да ме умъртви. И той не би се поколебал.

Както и да е, сега-засега бях спасен, а занапред ще се уповавам на съдбата си. Трябваше да бъда предпазлив, дори да се преструвам на глупак. Като отблъснах от ума си собствената си участ, съсредоточих се върху сцената, на която бях свидетел, и по-точно какво целеше тя.

Нашето издирване свършва ли? Тази жена ли беше Аеша? Лео все още беше в безсъзнание и отговор на въпроса нямаше. Едно нещо беше очевидно: тя самата призна за някаква връзка между нея и Лео. Защо го целуна? Уверен бях, че тя не беше разпусната. Но и никоя почтена жена не би извършила такова нещо, особено с чужденец, висящ между живота и смъртта.

Това, която тя извърши, беше плод на неудържим порив, изхождащ от възпоменания, които я подтикваха към такава постыпка. Няма друга жена по света, освен Аеша, която да го познава.

Най-сетне дали пък онова, което калугерът Ку-ен и десетки милиони хора вярват, не е истина? Дали душите на различните хора не сменят физическите си тела, така както се сменят дрехите? Чудна светлина проблесна в ума ми. Дали пък Аменартас и Кания, тази жена с царствен вид, не са една и съща? Нима не е възможно, щото тя, „добила магията на своя народ“, както сама бе написала на делвата, да победи тъмнината на миналото и да познае жреца?

Какво ли щеше да стане, ако в тая жена се бе вселила Аменартас, а не Аеша? И като господарка на страната още веднъж ли щеше да покори своя любим? Какво ни очакваше? Както и да е, истината щеше да излезе наяве.

Докато размишлявах, вратата се отвори и вътре влезе Шаман, който бе нарекъл жената своя внучка. Изправи се пред мене...

---

[1] Кания — съпруга на хан. — Б.пр. ↑

ПЪРВОТО ИЗПИТАНИЕ

Шаман ме попита как се чувствувам.

— По-добре, вече, домакине, но как е вашето име?

— Симбри. Както ви казах при реката, аз съм потомствен пазач на Дверите. И съм придворен лекар в тая страна.

— Лекар или магьосник? — попитах невинно, все едно че не съм чул правилно.

Той ме погледна любопитно и отвърна:

— Казах лекар, което е добре за вас и за вашия приятел. Ако не бях такъв, досега да сте умрели, гостенино! Как се казвате?

— Холи. Ако не бяхте вие и жената, наистина не бихме останали живи, почтени Симбри, но съобразителността ви има нещо общо с магьосничеството. Затова си помислих, че сте вълшебник, макар че сте могли да ловите риба край реката.

— Дали съм ловил, Холи, не знам, но хванах двама души?

— Случайно, Симбри.

— Напротив, Холи. Като лекар изучавам бъдещето. Аз съм главатар на шаманите тук и след като бях предупреден, очаквах ви.

— Колкото и странни да се думите ви, те заслужават уважение. В тази страна изглежда, че лекар и магьосник са едно и също нещо.

— Вие го казвате и аз ви благодаря. Но кажете ми как намерихте пътя към тази страна, към която никакви хора не могат да тръгнат и да дойдат?

— Пътешественици сме само, но може да сме изучавали и ние медицината.

— Май че напълно я владеете, иначе едва ли бихте могли да пребродите тая планина, търсейки... но какво търсите? Вашият другар спомена за някаква царица, когато бяхме на брега на реката.

— Тъй ли? Не може да бъде! Ако Кания, която скочи в реката и ни спаси, е тази царица, значи я е намерил.

— Царица е, и то велика, защото името „кания“ у нас означава царица. Но как може човек, изпаднал в безсъзнание, да научи, че тя е

такава? И откъде сте научили нашия език?

— Не е трудно да ви отговоря, почтени Симбри. Вашият език е древен и в нашата страна, неслучайно се изучава. Той е езикът на гърците и макар да се говори по света, странно ми е как се е появил тук.

— Ще ви кажа. Преди много години и поколения велик победител от този народ е завоювал страната на юг от нас. Той бил отблъснат, но негов генерал успял да напредне, да премине планините, да победи народа на тази страна и да наложи езика и вярата си. Той затвърдил властта си, основал династия, защото тази местност е заградена с пустини и непроходими планински снегове. Затова и не можем да се свързваме с външния свят.

— Чух нещо за тази история. Победителят не се ли е казвал Александър?

— Така е, а генералът беше Расен, от страната, наречена Египет, както гласи нашата история. Неговите наследници и до днес са на престола. Кания е от неговата кръв.

— Богинята, която той е боготворял, не беше ли Изида?

— Не, тя се наричаше Хеса.

— Това е другото име на Изида. Кажете ми, продължавате ли да я боготворите тук? Питам, защото в Египет този култ е забравен вече.

— На отвъдната планина има храм, чиито жреци продължават да й служат. Но истинския бог на тоя народ сега е Огънят, който гори в същата планина и от време на време избухва и умъртвява.

— В този огън живее ли богиня?

Той ме погледна смразяващо и отговори:

— Чужденецо Холи, нищо не знам за такава богиня. Онази Планина е священа и който се опита да проникне в тайните ѝ, умира. Защо ми задаваш такъв въпрос?

— Само защото древните религии ме интересуват. Видяхме Символа на Живота и тръгнахме насам, за да изучим вашата религия, за която днес знаят само учените мъже.

— Тогава се откажете, защото пътят, който води към Огъня, минава през челюстите на кръвожадни псета и през копията на диваците. А и няма какво толкова да научите.

— За какви псета говорите?

— Според наш стар обичай всички нарушители на закона и волята на хана се хвърлят на тия кучета, за да ги разкъсат на парчета.

— Според волята на хан? Омъжена ли е вашата Кания?

— Мъж ѝ е неин братовчед, който владееше половината страна. Сега и те, и страната са едно. Но стига приказки. Дойдох да ви кажа, че закуската е готова.

Той се обърна и излезе.

— Приятелю Симбри, още един въпрос! Как се озовах в тая стая и къде е моят другар?

— Донесоха ви тук, когато спяхте, и ето че промяната се е оказала благотворна за здравето ви.

— Не помня, но кажете ми какво стана с моя другар?

— И той е по-добре. Кания Атена лично го храни.

— Атена ли? Че това е старо египетско име! Означава слънчев диск. Жена, която е наречена така, се слави с красотата си.

— Моята внучка Атена не е ли красива?

— Как мога да ви отговоря, вуйчо на Кания, след като съвсем бегло я зърнах?

Сега вече той излезе и жълтоликите и мълчаливи негови слуги донесоха закуската.

Същата сутрин, малко по-късно, изведенъж се появи и Атена, която заключи вратата. Това хич не ми хареса и като станах от леглото си, поздравих я колкото се може по-любезно, макар че бях изплашен. Стори ми се, че тя отгатна моите съмнения и подозрения, защото ми каза:

— Легнете и не се страхувайте! Нищо лошо няма да ви сторя. Кажете ми само какъв ви се пада човекът, наречен Лео? Син ли ви е? Невероятно ми се струва, защото вие двамата сте като светлината и мрака!

— И аз мисля така, Кания. Той е само осиновен от мене. Но аз го обичам като истински син.

— Какво търсите тук?

— Онова, което съдбата ни е обещала, че ще открием в планината, увенчана с Огъня.

След обяснението ми тя пребледня, но запази спокойствие:

— Там ще намерите смърт, ако не умрете още в подножието на планината, защото то се пази от диваците. Там царува Хеса и който

наруши светостта на светилището, го хвърлят във вечно горящия огън.

— А кой управлява там? Някаква жрица ли?

— Да, една жрица, лицето на която никога не съм виждала. Тя е толкова стара, че се крие от любопитни очи.

Тръпки ме побиха, защото си спомних за една, която също имаше защо да се забулва.

— Забулена или не, ние бихме я посетили. Надяваме се, че ще е гостоприемна.

— Няма да направите това. Забранено е и не искам да си цапам ръцете с кръв.

— Коя е по-могъща? Вие или жрицата от Планината?

— Аз съм по-силната, Холи, нали тъй се казвате, защото, ако трябва, мога да събера 60 000 войници, докато тя разполага само с жреците и с необучените си диващи.

— Сабята не е единствената сила в света. Тази жрица идвали ли е някога в земите на Калун?

— Никога, никога, защото според стария договор, сключен след последната голяма битка между нея и народа от полето, бе уговорено под клетва, че ако тя премине реката, ще пламне нова битка, докато една от двете победи. В духовните въпроси жрицата е нашият оракул и глас на Небето, а земните въпроси разрешава ханът на Калун.

— Вие сте омъжена, нали?

— Да — отвърна тя и се изчерви. — Но ще ви кажа и онова, което, ако не знаете, скоро ще научите: аз съм омъжена за един луд, който ме отвращава.

— Знам вече, Кания.

Тя ме изгледа проницателно.

— Откъде? Шаман ли ви каза? А може би тогава вие сте бил буден. По-добре да бях ви убила! Какво ще кажете?

Замълчах, защото нямаше какво да кажа. Страхувах се, че тази жена с див поглед може да поиска да ми отмъсти.

— Появярайте ми — продължи тя, — че аз винаги съм мразела мъжете, заклевам ви се, истина е! Аз, която имам устни по-чисти от планински сняг, аз, Кания на Калун, наречена Ледено сърце, сега съм едно безсрамно същество!

— Не е вярно! Има причини, които обясняват държанието ви и ако ви е удобно, можете да ги споделите с мен.

— Скитнико, понеже знаете толкова много, има такива причини. Ще ви ги кажа. И аз полудях като съпруга си. Когато за пръв път видях лицето на другаря ви в реката, когато скочих в нея да го спася, аз полудях и го...

— Залюбихте. Такива неща са се случвали и на хора, които не са луди.

— Нещо по-силно от любовта ме облада през онази нощ и не знаех какво върша. Страшна сила ме подтикна, някаква съдба ме хвърли в обятията му. Аз съм негова, само негова, и той ще бъде само мой!

След тази декларация тя се обърна и избяга от стаята... Отиде си и след напрегнатия разговор с нея аз си легнах. Как е могла тази голяма страст да я завладее? Коя е всъщност Кания? Каква роля щеше да играе в живота на Лео? Исках да бъде край него...

Следващите три дни не видях Кания. Симбри ми каза, че тя отишла в града, за да направи нужните приготовления за гостите си. Молих го да ме заведе при Лео, но той вежливо и малко твърдо отвърна, че Лео не се нуждаел от грижите на своя „баща“.

Измъчваха ме подозрения. Страхувах се да не би някое нещастие да е сполетяло Лео. В мъката си се опитах да му изпратя по жълтоликия слуга една бележка, която нахвърлих на едно изпоцапано листче, но той даже не посмя да се допре до него. Симбри му забранил да пренася писма, които не умел да прочете. Най-после реших на всяка цена да стигна до Лео.

Вече ходех и усещах, че силите ми са се възстановили. Към полунощ внимателно се измъкнах от леглото. Луната осветяваше стаята ми. Взех един нож — едничкото ми оръжие, излязох навън и тръгнах.

Когато ме пренасяха от стаята, където лежах с Лео, запомних добре пътя. От моята спалня започваше коридор дълъг около тридесет крачки, толкова изминаха носачите. Следваше завой вляво по друг коридор, дълъг десетина стъпки, който отвеждаше до една стълба, водеща неизвестно къде, друг остьр завой надясно, където беше предишната ми стая.

Вървях крадешком по дългия коридор и въпреки че беше тъмно, намерих завоя вляво. Вървях, докато стигнах и до втория завой. Припълзях около него, доколкото можах, за да отстъпя веднага, ако ме

забележат. На вратата на стаята, в която беше Лео и която се заключваше отвън, видях да стои с лампа в ръка самата Кания.

Първата ми мисъл беше да бягам в стаята си, но не го направих, защото щях да бъда забелязан. Реших, ако ме открие, да кажа, че не съм могъл да устоя на изкушението да видя как е със здравето синът ми Лео.

Сниших се до стената и с разтуптяно сърце зачаках. Кания заключи вратата и се заизкачва по стълбите. Сега какво да правя? Не мога да вляза при Лео, защото нямам ключ. Да се върна в стаята си? Не, реших да я проследя и ако случайно ме види, да ѝ се извиня. Или щях да науча някои новини, или пък щях да получа нож в гърдите.

Минах завоя и безшумно като змия се заизкачвах по стълбата. Тя беше с доста стъпала, извиращи се нагоре. Най-после стигнах края ѝ, където имаше малка площадка и една врата, стара и с прогнили дъски. Отвътре дочух гласовете на шамана Симбри и Кания.

— Научи ли нещо, внучке?

— Малко, твърде малко, Шаман.

Като исках да разбера повече за техните тайни, смело се приближих до вратата и погледнах вътре през една цепнатина. Кания — с пурпурна рокля и златна коронка на главата, седеше пред Симбри на масата, а черната ѝ коса падаше на вълни по мраморните ѝ гърди. Изборът на такова облекло от Кания беше с някаква цел. Жените са майсторки в това отношение.

Симбри я гледаше с учудване и съмнение, което се долавяше и в замръзналото му изражение.

— За какво разговаряхте? — попита той.

— Разпитвах го какво го е накарало да дойде насам и успях да разбера, че търсят една красива жена. Повече нищо не каза. Попитах го дали търсената от тях е по-красива от мен, но той учтиво отклони разговора. Казах му, че в Калун няма по-прекрасна жена от мене, а освен това аз управлявам тази страна. Казах му, че аз, а не някой друг, ги спаси от буйната река. Сърцето ми, Шаман, ми подсказва, че аз съм жената, която той търси.

— Каза ли му го? — попита Симбри нетърпеливо.

— Да, и той каза, че може би е така, защото мисли, че жената се е преродила. Той ме изучаваше и внезапно ме попита дали някога съм влизала в Огъня. Аз отговорих, че единствените огньове, през които

съм минавала, са на духа и че още съм в тях. Помоли ме тогава да му покажа косата си. Поставих в ръката му малко от косата си, но той я отблъсна и извади от една торбичка, окачена на врата му, един кичур. О, Симбри, по-прекрасна коса едва ли човек е виждал някога! Тя беше мека, копринена и дълга — от коронката ми чак до земята.

— И вашата коса е хубава — каза той, — но виждам, че не са еднакви.

— Да, защото няма жена, която да е имала такива плитки — отговорих аз.

— Така е. Онази, която притежаваше тази коса, беше нещо повече от жена.

Употребих всякакви усилия, за да го доразпитам, но той упорито мълчеше, страхувайки се да не произнесе думи, които трябва да премълчи. Тогава излязох. Моля те, Шамане, провери в достъпните за твоята мъдрост книги и ми кажи коя може да е тази жена! Къде мога да я намеря, за да я убия!

— Да, ако можеш. И ако е жива. Но каки ми откъде да почна?

— Започни с писмото, което главният жрец Орос от Планината ти изпрати неотдавна.

Симбри затърси из купчината пред него и извади един свитък.

— Чети — прошепна Кания.

— „От Хеса (обиталището на Огъня) до Атена, Кания на Калун. Сестро моя, съобщи ми се, че двама чужденци от западно племе пътуват към вашата земя, търсейки моя оракул, на когото щели да зададат един въпрос. Заповядвам ви на първия ден от идния месец, вие и Симбри, мъдрият шаман, пазачът на Дверите, да наблюдавате мястото при реката до стария път, защото чужденците ще дойдат оттам. Помогнете им всякак и ги доведете здрави в планината. В противен случай ще ви държа отговорни. Не мога да ги посрещна аз самата, защото ще наруша договора между нас, който гласи, че Хеса от Светилището не ще стъпи в земята на Калун, освен ако избухне война. Идването им е предопределено.“

— Без съмнение — каза Симбри — тия скитници не са току-тъй, щом Хеса ги очаква.

— Да, не са никак случайни. Сърцето ми очаква един от тях. Хеса не може да бъде жената, която търсят, по известни вам причини.

— Има и други жени в Планината — отговори сухо Шаман, — ако наистина някоя жена е замесена в тази работа.

— Понеже съм аз, той няма да замине за Планината.

— Хеса е всемогъща, внучке моя, и зад тия сладки нейни думи се крие страшна заплаха. Твърдя, че е силна, каквато е от древни времена, а има и слуги по земята и небето, които ѝ съобщават за всичко. Те са я предупредили за тия хора и какво би се случило с тях. Знае се как отмъщава тя — на много поколения от дълги векове насам е известно. Затова не ѝ се противопоставяй, защото зло ще ни сполети. Тя е дух, и то ужасен! Щом казва, че тъй е наредено, не можеш да ги спреш.

— А аз казвам, че той няма да отиде. Другият, ако иска, да върви.

— Атена, нима искаш Лео да ти стане любовник?

— Не, искам го за съпруг.

— Най-напред той трябва да поиска това. А как една жена може да е женена за двама мъже?

— Нямам съпруг. Ти, Симбри, знаеш това най-добре. Натоварвам те в името на кръвната връзка между нас да ми пригответи друга доза...

— За да се заякчи връзката ни и с убийство ли?

— Заповядвам ти да го направиш!

— Не, Атена, не искам. Грехът вече лети наоколо. Твоята красота може да го оплете в мрежите ти. Най-добре е да го пуснеш да си върви.

— Не мога да го оставя жив. Аз трябва да го имам, както трябва да мразя и обичам, която го обича. Някаква сила отблъсква сърцето му от мене. О, ти великий шамане, ти, за когото няма неразгадаеми тайни, кажи ми какво казват твоите звезди?

— Научих много тайни, Атена. Ти си права, че съдбата на този човек е преплетена с твоята. Но помежду ви се издига непреодолима стена, зад която очите ми не могат да видят какво има. Зная само, че в смъртта ти, той и аз ще бъдем близо един до друг.

— Тогава нека дойде смъртта и желанието ми да се изпълни.

— Не бъди така сигурна. Не смяташ ли, че будните очи на Хеса ни наблюдават?

— Тогава покрий тайните ни думи с праха на измамата. Ти имаш тая сила. Изпрати утре вестител в Планината да каже на Хеса, че двамата стари чужденци, забележи — стари, са пристигнали, но са си

счупили в реката краката и са болни. Когато оздравеят, ще ѝ ги пратя. Въпроса си те ще зададат на нейния Оракул след три месеца. Трябва Да се задоволи с това и да почака! Спи ми се, Шаман — продължи Атена, — иначе ще ми се пръсне мозъкът. Дай ми от онова лекарство, което носи продължителна почивка без сънища.

След това те се оттеглиха и чух, че вратата се затвори.

8

СМЪРТОНОСНИТЕ КУЧЕТА

Към десет часа на другата сутрин Симбри влезе при мене и ме попита как съм спал.

— Като труп — отвърнах аз. — Упоен човек не би спал така дълбоко.

— Наистина, приятелю Холи, но въпреки това изглеждате уморен.

— Сънищата много ме смущават. Страдам от тях. Но вие никак не сте спал. Никога не съм ви виждал така уморен.

— Така е — отговори той. — Снощи бях на служба пред Дверите.

— Пред Дверите на какво?

— На Миналото и Бъдещето. Дойдох да ви съобщя, че след час ще тръгнете за града. Кания е вече там, за да подготви покоите ви.

— Аз вече съм здрав и готов за път, но как е синът ми?

— Поправя се. Вие сам ще го видите. Такава е волята на Кания. Ето и робите, които носят дрехите, ви. Оставям ви на тях.

С тяхна помощ се облякох и прикрепян от тях тръгнах по разните проходи. Колко се изненадах, когато видях, че и Лео е облечен в също такива дрехи, но от по-добро качество. Той беше с качулка, изглежда, за да се запазва раната на главата му от студ и слънце.

Той се приближи до мен, стисна ръката ми и попита къде съм се крил. Поздравът му беше искрен, в което се увери и стоящият наблизо Симбри.

Доведоха ни по едно конче и ние се качихме на тях. По даден знак от Симбри тръгнахме. Спуснахме се надолу по една скалиста урва. След като изминахме около километър, пред нас се откри земята на Калун. В ниското течеше река, вероятно същата, която преминахме. Тук тя все още беше буйна, но в полето се укротяваше.

В далечината се виждаше Планината на Огъня. Към кратера ѝ се издигаше каменна стълба, над която се извисяваше огромен каменен

кръг, чийто черен цвят изпъкваше релефно на белия сняг и синьото небе.

Гледахме с благоговение Планината, която беше фар на нашите мечти, които биха се осъществили, и на нашата участ, която би се изяснила... Забелязах, че и придружаващите ни гледаха на нея по същия начин: те ѝ се поклониха, като сложиха показалеца на дясната си ръка върху показалеца на лявата. Този знак, както разбрах по-късно, предпазвал от лошото влияние на кратера. И самият Симбри се поклони, нещо, което не допусках.

— Тръгвали ли сте някога към Планината? — попита Лео.

Симбри поклати глава и отговори уклончиво:

— Хората от полето не стъпват там. По склоновете ѝ живеят смели и диви хора, с които често воюваме. Когато те гладуват, нападат нивите и добитъка ни. Още повече че когато кратерът изригне, текат огнени порои от разтопени камъни. Понякога горещата пепел убива пътниците.

— Пепелта стига ли вашата земя? — попита Лео.

— Само когато Духът на планината се разяри. Затова ние се страхуваме от него.

— Какъв е този дух? — попита нетърпеливо Лео.

— Откъде да знам. Може ли човек да види дух?

— Може да сте го виждали някога!

— Надценявате Способностите ми — отвърна Симбри. — Моето изкуство и предвиждания не се простират дотам. Ето и лодките, които ни чакат, защото нататък ще пътуваме с тях.

Лео и аз се настанихме сами в най-голямата. С нас беше само кормчията. Следваше ни лодката със слугите и робите, а зад нея имаше лодка, в която хората бяха въоръжени с лъкове и саби.

— Благодаря на небесата — извика Лео, — че пак сме заедно. Помниш ли, Хораций, че и в земята на Кор влязохме с лодка. Изглежда, че историята се повтаря!

— Помня, моето момче, но зарежи това сега, а mi разкажи бързо какво стана с теб, откакто ни разделиха!

— Помниш ли, Хораций, как висях като паяк на въжето над реката? И знаеш ли защо го отрязах?

Зашпото мислех, че ще полудея, а исках да умра здрав. А ти как можа да се спуснеш?

— Много просто — скочих след теб в пропастта. Предпочетох да умрем заедно, за да се преродим едновременно.

— Браво, Хораций! — И сълзи закапаха по обгорилото му лице.

— Но стига! Разправи ми историята си, след като ни разделиха!

— Тя е интересна и кратка. Легнах да спя и когато се събудих, видях една прекрасна жена до мен. Тя се наведе над мене и аз си помислих, че е тя. Ти знаеш коя! Целуваше ме — може и това да е било сън!

— Не беше, Лео, защото и аз видях.

— Съжалявам, много съжалявам, че се е случило така. Както и да е, това беше красивата Кания. По-късно явиждах още няколко пъти и ѝ говорих на сегашния гръцки език. А Аеша знаеше старогръцкия. Какво ще кажеш?

— Аеша говореше няколко древни езика. И други ги знаят. Но продължавай!

— Тя ме хранеше щедро, но доколкото се спомням, до последната нощ ми бе сърдита. Интересуваше се от нашата мисия, а аз винаги отбягвах да ѝ кажа нещо определено. Издирвани сме — тъй ѝ отговарях. Отклонявах въпросите ѝ. Исках по-скоро аз да науча нещо от нея. Но нищо не разбрах, освен че е владетелка с голяма власт. Нямаше място за съмнение — когато тя ме разпитваше, в стаята влезе един роб, стараейки се да чуе нещо, а тя извика слугите си и им заповядва да го изхвърлят през прозореца. Той можа да се спаси, като избяга бързо по стълбите... Така че нито аз можах да науча нещо от нея, нито пък тя от мене. Но коя е тя, Хораций?

— Ако искаш да знаеш, имам хипотеза. Но засега само хипотеза!

— Последната нощ Симбри ми донесе храната. Когато реших да си легна, в стаята ми влезе Кания, облечена като царица. Кълна ти се, тя наистина беше царствена с коронката си над разпилените черни коси. И тя каза много изтънчено, че ме обича. Погледна ме, въздъхна и заговори, че сме се познавали от миналото, като молеше да възстановим познанството си. Аз се измъквах, докогато можех. Но лежейки по гръб пред една хубава жена в царствени одежди, не можах да устоя. Накрая ѝ признах, че съм тръгнал да търся жена си, която се казва Аеша, защото съм я загубил. Тя се засмя и ми каза да не гледам в безкрайността, защото изгубената е вече намерена и това е тя, моята спасителка от смъртта в реката. Вярвай ми, Хораций, тя беше толкова

убедителна, че бях склонен да ѝ повярвам, че в нея се е преродила Аеша. Докато не бях изгубил акъла си, си спомних за кичура, който единствено ми остана от Аеша. Извадих го и го сравних с нейната коса. Тогава Кания пребледня, разгневи се и гласът ѝ стана груб. От държанието разбрах, че тя може да е която и да е, но не и Аеша. Лежах си спокойно и я оставил да ме ласкае и заплашва. Накрая си излезе и заключи вратата. Това е всичко досега, което мога да ти разкажа. Историята с Кания не е свършила и, да си призная, аз се страхувам от нея.

— Стига, Лео, успокой се и не говори високо, защото кормчията може да шпионира, а и Симбри гледа към нас. Сега не ме прекъсвай, че няма време!

Разказах му всичко, което бях видял и подслушал. Той ме гледаше учуден.

— Боже мой — викна Лео, — ама че история! Коя ли е тази Хеса, която е изпратила писмо от Планината? И коя е Кания?

— Инстинкът не ти ли подсказва, Лео?

— Кания ще е Аменартас, жената, която е написала свитъка. За нея Аеша казваше, че била египетска принцеса преди две хиляди години. Аменартас се е преродила!

— Тъй мисля и аз.

— Каквато и да е била за мен тази Кания в миналото, вече ми е безразлично. Аз търся само Аеша! И Венера няма да ме отдели от нея.

После разговаряхме за тайнствената Хеса, която е изпратила писмо за нас, заповядвайки на Шаман да ни посрещне. Тази загадъчна жена е била могъща от древни времена и има слуги на земята и във въздуха.

Внезапно носът на лодката се удари в брега и видях, че Симбри скочи при нас. Седна тежко на една пейка и ни заобяснява, че нощта наблизавала и той искал да е близо до нас, за да ни пази.

— И да е сигурен, че няма да избягаме в мрака — избъбри Лео.

— Вижте града, в който ще спите тая нощ — каза Симбри.

Ние се извърнахме и на около десетина километра видяхме доста голям град с плоски покриви. Беше трудно превземаем, защото беше построен на остров, стегнат в прегръдката на реката. Островът приличаше на хълм, образуван вероятно от наноси, а може би и

изкуствено направен. Едно голямо здание със стълби и кули се издигаше в града.

— Как е името му? — попита Лео.

— Калун. Тъй се наричаше и преди да нахлутят в него моите прадеди, победителите, преди две хиляди години. Те запазиха древното име, но планината нарекоха Хес, защото казваха, че кратерът на върха ѝ бил символ на тяхната богиня.

— Има ли там още жреци — попита Лео, като искаше да изтръгне от него истината.

— Да. Има и жреци. Присъствието им е установено от покорителите на тая страна.

— На кой бог се покланят?

— На богинята Хеса, казват. Ние знаем малко за нея, защото от векове има вражда между нас и планинците. Те ни убиват, а и ние не им прощаваме. Боготворения от тях храм не може да посети никой. Само когато сливите не родят, когато започне да пада пепел или пък земята се разтресе — тогава можем да потърсим съвета на Оракула. Иначе живеем в мир, макар че сме храбри воини. Обработваме земята от поколение на поколение и тя ни се отплаща богато. Вижте наоколо — не е ли тя мирна земя?

Изправихме се в лодката и се любувахме на пастирите и стадата с добитък, коне или мулета, на обработените житни ниви, на овошните градини... Облечени в дълги сиви дрехи, селяните обработваха нивите или откарваха добитъка по домовете си. За разлика от пустините и скалистите планини, през които бяхме минали, тази страна беше истински земен рай. Тези хора на мирния труд несъмнено бяха съблазнън за гладните и диви планинци.

Във вечерния сумрак от устието на кратера почна да изригва пламък, който обагри снежните върхове. Нашите лодкари завикаха и почнаха да се молят.

— Какво говорят те, Симбри? — попита Лео.

— Че Духът на планината се е разгневил и затова праща надолу летящата светлина, наречена „Пътят на Хеса“, за да накаже земята им. Молят се на Хеса да не ги унищожава.

— Често ли се появява тази светлина?

— Рядко — за последен път преди три месеца, а иначе от години не беше изригвала. Нека да се помолим злото да отмине Калун и

жителите му.

Страхотната илюминация продължи няколко минути и изчезна, както се и яви, като остави разсейващ се блясък над върха. Луната изгря на небосклона — пълно, огромно, сребристо кълбо.

Лодките ни наближаваха града. Внезапно чухме ужасен вик, идващ отдалеч. Той се приближаваше все по-близо и по-близо до нас, докато покрай нас мина конник. Лунната светлина осветяваше страхът, изписан по лицето му. Конят беше красив и бял.

Конникът дойде от тъмнината и отлетя пак в нея, но след него се надигна ужасна какофония от кучешки лай. Голямо червено куче водеше стотина други, които лаеха и скимтяха.

— Смъртоносните кучета — прошепнах аз и стиснах ръката на Лео.

— Тичат подир онзи дявол — отвърна той.

Внезапно се появи друг конник, превъзходен ездач. Беше едър и разпасан — в ръката си стискаше камшик. Когато се изравни с нас и обърна главата си, видяхме, че е луд. Да, лудостта му гореше в очите. Смееше се и кряскаше диво и зловещо.

— Ханът, ханът — викна Симбри и почна да се кланя наляво и надясно.

Симбри беше много уплашен. Ханът отмина. Следващо го свита от осем души, които с камшици шибаха конете си.

— Какво става, Симбри? — попитах аз.

— Ханът е разгневен, приятелю Холи, и раздава правосъдие, както той си знае. Ще гони до смърт онзи, който го е разгневил.

— Какво престъпление е извършил оня нещастник?

— Царски сродник е, но се е влюбил в Кания. Предложил ѝ, ако се ожени за него, да убие хана. Кания го мрази, както мрази всички мъже и го издаде на хана. Това е всичко.

— Щастлив е онзи, който има такава добродетелна съпруга — не се стърпях да отбележа аз, при което старият Шаман ме изгледа и заглади бялата си брада.

Не се мина много и отново чухме кучешкия лай. Ездачът на белия кон пак се появи. Красивото животно беше съвсем изтощено и едва влачеше крака.

Голямо червено куче с черно ухо се вкопчи в нозете на коня. Той изцвили ужасен. Ездачът скочи от гърба му и хукна към брега.

Уплашихме се, че може да скочи в лодката ни, но още преди да стигне до реката, той бе настигнат от кучетата, които се нахвърлиха върху него.

Сцената не подлежеше на описание. Ханът крещеше и с дива радост насърчаваше кучетата да доразкъсат нещастника.

9

ДВОРЕЦЪТ НА КАЛУН

Със страшна мъка в душите си продължихме пътуването си към града. Едва сега си обясних защо Кания мрази този жесток тиранин, поради което и се е влюбила в Лео.

Стигнахме края на острова, където реката бе „отхапала“ парче от него, и слязохме на така образувания кей. Очакваше ни малка група дворцови офицери. Те ни преведоха през една врата на крепостта и тръгнахме по тясна улица, настлана с камъни. Лунната светлина ни разкри, че къщите нямат никаква архитектурна ценност.

Пристигането ни събуди голям интерес и възбуждение. Голям брой хора се бяха стълпили, за да ни видят. Любопитни имаше и по прозорците, а също и по плоските покриви. Улицата завършваше с площад, по който минахме през шпалир от любопитни, които правеха никакви бележки, без да можем да разберем какви. Най-после стигнахме до една врата на вътрешната стена. Тя беше затворена, но Симбри извика и я отвориха. Тръгнахме по пътечка в никаква градина, която ни отведе до голям и массивен дворец в египетски стил с кули. Влязохме във вътрешния му двор, от който можеше да се отиде в различните покои. Някакъв офицер ни отведе по един от коридорите в нашия апартамент, състоящ се от трапезария и две спални. Първобитни лампи осветяваха обстановката, отличаваща се с дивашкия си вкус.

Симбри каза на офицера да почака, докато се пригответим и после да ни заведе да вечеряме, и излезе. В спалните ни очакваха роби с добри маниери. Те ни събуха и съблякоха, като ни дадоха необличани дрехи от бял плат, подплатени по края с кожи. След като свършиха това си задължение, те ни се поклониха и ни въведоха в голямата зала, където чакаше офицерът. Той ни преведе през добре осветена зала, постлана с килими. На подиума имаше маса, заредена с чаши и прибори от сребро.

Почакахме, докато се появиха виночерпците. След тях се показа друг господин, който заудря с голям звънец. Завесите се отдръпнаха и в

залата нахлуха много мъже, облечени в бели дрехи, следвани от същия брой жени. Те ни се поклониха и ние направихме същото. Макар и жълтолики, жените имаха приятни черти.

Разнесе се сигнал на тръба. Всички застанаха мирно. По коридора вървяха ханът и Кания на Калун.

Като гледахме сега хана, не можехме да си представим, че това е същият луд, който допреди малко наськваше кучетата срещу нещастния осъден. Той беше спокоен, дори хубав, макар и с безизразни черти, твърд и едър. За такъв човек трудно би се допуснало, че е способен на силни страсти.

Кания имаше уморен вид. Изглежда, че събитията от изминалата нощ бяха прогонили бодростта ѝ. Щом ни видя, тя се изчерви леко, даде знак да се приближим и каза на съпруга си:

— Ето чужденците, за които ти говорих.

Тъпите му очи най-напред се спряха на мен. Изглежда, че лицето ми го заинтригува. Той се изсмя грубо и каза на гръцки с примес от местни думи:

— Какво интересно старо говедо! Никога по-рано не сме се срещали, нали?

— Не, о, велики хане, но аз ви видях, когато ловувахте тая нощ. Имахте ли успех?

Той се сепна и като потриваше ръце каза:

— Превъзходен. Накара ни да го гоним, но всичките кучета го настигнаха най-после и тогава... — Тук той стисна силно устни.

— Стига сте говорили за животински работи — намеси се Кания.

В това време ханът препъна погледа си в Лео, който очакваше да бъде представен. Като изгledа снажния момък със златиста брада, ханът попита:

— Вие ли сте другият приятел на Кания, заради когото тя отиде в планините при Дверите. Не можех да си обясня защо тя си направи този труд, но сега разбирам. Добре, бъдете внимателен, защото иначе лично ще ви подгоня на лов!

Лео кипна, но аз навреме го възпрях и му казах на английски:

— Не отговаряй! Той е луд!

— Искаш да кажеш, че е лош! Насъска ли кучетата срещу мен, ще го убия!

Кания направи знак на Лео да седне до нея, а аз се настаних от другата ѝ страна — между нея и Симбри. Ханът побягна на другата страна, където седна с две хубави момичета.

Тъй бяхме въведени в двореца на Калун. Храната беше изобилна, но примитивно приготвена и се състоеше от риба, месо и сладкиши, поднасяни в сребърни блюда. Присъстващите пиеха, и то повече, отколкото можеха да понесат, от силно питие, някакъв спирт, приготвен от жито. До края на вечерята Кания разговаряше с Лео, а аз се посветих на Симбри, от когото научих следното:

Търговията била непозната за населението на Калун. Мостовете по реката били занемарени и изгнили. Земята им — обширна и гъсто населена, била заобиколена с неприступни планини. Склоновете и една обширна местност зад върха на Огъня били населени от диваци, които убивали всеки чужденец. Парите били непознати. Златни украсения носели по ръцете и главите си само придворните. Цялата търговия се водела по правилата на размяната и данъците се събиравали в натура.

На гърба на десетките хиляди туземци в Калун живеела шепа властимеещи, които се считали за потомци на Александър. Те са се смесили с жъltите хора, произхождащи от някое велико татарско племе.

Наследяването на престола вървяло и по мъжка, и по женска линия. Религиите били две — едната на народа, който вярвал в Духа на планината, а другата на властниците, които боготворели духове, магии и гадания. Народът бил по-привързан към Кания, в чиито жили течала царска кръв, а по-малко — към хана и останалите дворцови хора, в които такава кръв имало по-малко.

Красива и смела жена, Кания била популярна между народа със справедливостта и щедростта си към бедните. А те не били малко, защото страната била пренаселена. Най-после народът се уповавал на нея в борбата си с кръвожадните планинци, които заграбвали житото и стадата.

Тоя народ съжалявал само за едно: понеже неговата царица нямала деца, щели отново да се повторят борбите за наследството, както след смъртта на баща ѝ.

— Не е лъжа — добави Симбри, — че народът вече открыто изразява омразата си към хана и се моли за неговата смърт, защото той

го тормози много. Народът иска Кания да се омъжи отново, докато е още млада. Макар и луд, ханът знае това, поради което ревнува и избухва, ако Кания погледне някого, както преди малко. Защото, ако някой спечели сърцето и благоволението ѝ, това означава смърт за хана.

— Может би той обича жена си?

— Да, но тя не го обича, както не може да понася и останалите присъствуващи тук. — И Симбри хвърли поглед наоколо.

Никой от сътрапезниците не изглеждаше приятен, защото всички се бяха изпонапили, включително и жените. Пияният хан представляваше жалка фигура, както се беше вкопчил в стола и с озверял глас разказваше за днешния си „лов“. Едното момиче беше прехвърлило ръка през врата му, а другото със златна чаша наливаше в устата му от силното питие.

Точно в този момент Атена го погледна и в очите ѝ заблестяха мълниеносно омраза и отвращение.

— Гледайте — чух я да казва на Лео — и преценете лесно ли ми е да бъда Кания на Калун.

— Тогава защо не прочистите двора си?

— И да го направя, има ли някаква полза? Тия хора, които се търкалят като свине и живеят в леност върху гърба на бедния народ, сами приближават края си. От алкохола децата им се раждат хилави и болни. Но вие се уморихте. Трябва да си починете. Утре ще поездим заедно.

Атена повика един офицер и му нареди да ни заведе в спалните. Станахме, придружени от Симбри, поклонихме се на Атена и излязохме. Тя стоеше права — фигурата ѝ беше царствена. Гледаше ни как се отдалечаваме.

Ханът също се изправи и, въпреки лудостта си, схвана положението.

— Весели сте — извика той, — и защо не, когато човек не знае колко му остава да живее. Но вие, златобрадко, не позволявайте на Атена да ви гледа така. Казвам ви, тя е моя жена и ако и вие я погледнете по същия начин, ще ви подгоня!

Придворните се изсмяха на тия пиянски бръщолевения, но Симбри бързо взе Лео под ръка и го изведе от залата.

— Приятелю — каза Лео, — струва ми се, че ханът ме заплашва?

— Не бой се, докато Кания не те намрази. Тук тя е истинската владетелка. След нея съм аз.

— Тогава дръжте ме настрана от този пияница, защото ако ме нападне, няма да стоя със скръстени ръце.

— И няма да те упрекнат — отговори Симбри.

След този разговор ние се разделихме и влязохме в спалнята си. Спахме дълбоко, защото бяхме уморени.

Сутринта ни разбуди лаят на кучетата. Изглежда, че ги хранеха и че бяха близо до нашата стая. През трите месеца, които прекарахме в Калун, изживяхме най-неприятните сцени и преживелици в живота си. В сравнение с тях безкрайните ни скитания из снеговете и пустините на Централна Азия бяха приятно пътешествие, а пребиваването ни в манастира на Ку-ен — истински рай!

Атена ни изпрати два великолепни бели коня и следобед се разходиме с нея, придружени от няколко войника.

Най-напред минахме пред кучешката клетка, където бяха вързани тия опасни зверове. Вратите ѝ бяха тесни, имаше и железни решетки. Никога не съм виждал по-свирепи кучета — бяха огромни на ръст, червено-черни, с гладка козина и кръвясали очи.

Щом ни усетиха, кучетата започнаха да се хвърлят като бесни върху железните решетки. Надзорът над тях бе доверен на хора от едни и същи семейства. Кучетата се подчиняваха на тях и на хана. Нямаше друг човек, който да посмее да ги доближи.

Кучетата бяха палачите — те изпълняваха смъртните присъди. Всички осъдени им се даваха. Ханът си служеше с тях, ако някой си навлечеше омразата му... Кучетата всяваха ужас у всеки, защото никой не беше сигурен дали няма да усети зъбите им по тялото си някой ден.

След кучкарника разгледахме и градските стени, които бяха построени като ли да ограничат алейте на градините. От тях се виждаха реката и далечното поле.

Градското население не беше нещо особено, защото по-голямата част от него бяха дворцови паразити. Изпитахме радост, когато излязохме на полето и намерихме хора, потомци на онези, които от памтивека обработваха тази земя и се хранеха с плодовете ѝ.

Земята се напояваше мъчно и те бяха приспособили специални съоръжения, с помощта на които повдигаха нивото на водата.

Лео попита Кания:

— Какво ще стане, ако настане суша.

— Хиляди хора са умирали от глад и последващия го мор. Но такива бедствия помагат да се избегнат вътрешните борби.

— Защо?

— Раждаемостта е висока, населението се увеличава извънредно много, а хранителните припаси са недостатъчни...

— Тазгодишната реколта ще бъде ли добра? — попитах аз.

— Няма страшно — паднаха няколко напоителни дъждове. Светлината, която блесна онази нощ, се смята за лошо предзнаменование: обикновено предвещава суша. Дано никой не каже, че злощастие е постигнало страната, защото е била посетена от чужденци.

— Тогава — почна Лео — ние ще се спасим в Планината.

— Нима искате да търсите защита в смъртта? Бъдете сигурни, че никога няма да ви позволя да минете реката, която тече край склоновете на Огнения връх.

— Защо, Кания?

— Защото, господине, такава е моята воля. А докато аз царувам тук, тя е закон. Хайде, да се връщаме!

Вечерта, вместо в общата столова, се нахранихме в съседната до спалнята ни. С нас вечеряха Кания и Симбри, който не се отделяше от нея. Когато ги попитахме за тази промяна, тя отговори, че така е подобре, за да не бъдем отново излагани на обиди. Кания прибави, че е започнало някакво тържество, което щяло да трае седмица и нямало защо да гледаме низки страсти.

Повече никога не се хранихме в голямата зала. Прекарвахме времето си приятно. Лео разказваше за родната си Англия, за страните, в които сме били, за народи и обичаи, за хората от времето на Александър, чийто генерал Расен, далечен неин прадядо, е победил Калун. А също и за Египет, откъдето генералът беше дошъл. Времето неусетно изтичаше до полунощ. Атена слушаше и гледаше жадно Лео.

Много дни и нощи прекарахме в двореца на Калун като истински затворници. Когато излизахме и преминавахме през стаите на двореца, тълпа придворни ни обграждаше и разпитваше с любопитство.

Придворните дами не закъсняха с любовните си меращи към Лео, който им допадаше със снажния си ръст, с красотата и със златната си

коса. Те го беспокояха с много подаръци, писма и цветя, изпращани по слуги и войници, с покани за любовни срещи, които той отклоняваше.

Излезехме ли на улиците, хората изоставяха работата си и тръгваха след нас. Единственото ни убежище бяха дворцовите градини.

Оставаха ни разходките с коне, които правехме с Кания, но след три-четири езди преустановихме, защото ханът се беше заканил, че ако не престанем, ще ни подгони с кучетата.

И така, принудихме се да седим в стаите си, пазени от войници, за да не избягаме, и да сме по-далеч от пияни хора, които си искаха от нас дъжд, защото сме им го били отнели и сушата се усилвала. Само едно удоволствие ни остана: да ловим риба в прозрачните води на реката. Но ние бяхме неопитни рибари и използвахме тази възможност, само за да наблюдаваме Планината на Огъня. Нейната тайнственост и омагьосваща сила измъчвала ума ни с всевъзможни планове за бягство.

Искахме да узнаем нещо за Аеша, но напразно.

10

В СТАЯТА НА ШАМАНА

Една вечер Симбри ни покани на вечеря в неговите покой, в най-високата част на кулата. Тази нощ бе съdboносна за нас, защото се разигра важно действие от великата трагедия.

Приехме предложението с радост, защото искахме да променим еднообразието. Обаче Лео се замисли и попита Симбри:

— Приятелю Симбри, ще те помоля за една услуга. Нека Кания ни пусне на свобода!

— По-добре сами поискайте това от нея, защото мисля, че няма причина да откаже.

— Нека не говорим за пречки, а да разгледаме фактите — каза Лео. — Струва ми се, че Кания Атена не е щастлива със съпруга си.

— Не са те изльгали очите, приятелю — отговори той.

— Струва ми се също — продължи Лео, — че тя не ме гледа с обикновени погледи, макар и да не заслужавам тая чест.

— А, сигурно загатваш за случилото се в Дверите, ако не си го забравил още.

— Помня известни неща, които са свързани с нея и с теб, Симбри.

— Продължавай!

— Още нещо бих казал, Симбри, но не бих искал да стане скандал с първата жена на вашата страна.

— Тук подобен скандал е без значение. Народът няма да му обърне внимание. Той би се зарадвал, ако Кания се омъжи отново, защото тя е последната от своя царствен ред.

— Но как може да се омъжи пак при жив съпруг?

— Наистина този въпрос не може да се отмине. Но отговорът е: хората са смъртни! Такава е съдбата и на хана и тя ще го постигне, защото той е пияница.

— Искаш да кажеш, че хората ги убиват ли? — гневно извика Лео. — Но знай, че аз не искам да имам нищо общо с това! Разбра ли?

Едва изрече тия думи и зад нас нещо прошумоля. Иззад уредите, с които шаманът правеше хороскопите си, се яви в царствени одежди самата Кания.

— Кой се противи на престъпление? — попита студено тя. — Вие ли, господин Лео?

— Радвам се, господарке, че чухте думите ми, даже и да са ви неприятни.

— От къде на къде. Радвам се, че в този дворец има един човек, честен, който не иска да има нищо общо с убийство. Никакви скверни мисли не вълнуват моя ум. Каквото е писано, ще бъде!

— Така е, Кания, но какво е то?

— Кажи му, Шаман!

Симбри се упъти към завесата, взе един свитък и зачете:

— Небесата, чрез непогрешими знаци, са обявили, че преди следващото новолуние ханът на Калун ще бъде убит от чужденец.

— Тогава небесата лъжат — каза Лео презрително.

— Говори каквото си искаш, но това ще се извърши не от мен, нито от слугите, а от теб.

— Защо точно от мене, а не от Холи, например? Ако е така, без съмнение вдовицата ще ме накаже, ако пожелае.

— Изглежда, че ви доставя удоволствие да се подигравате с мен, нали, Винси? Макар че ви е известно що за тип е ханът на Калун и какво струва за мен! — каза Атена.

— Продължавайте, кажете всичко, което знаете! Може би така ще е най-добре и за двама ни.

— Любовта ми към вас, Лео, не е отсега и от момента, в който се видяхме на реката. Аз съм ви сънувала дълги години. Лицето ви ми е познато отдавна. Знаех, че идвate към мен през пустини и пясъци, през планини и снегове, през различни народи по света. Преди три месеца, когато пак се бях унесла в съзерцание по вас, видях и двамата как висите на парче лед над пропастта. Не лъжа!

Тогава ние забързахме към реката и чакахме покрай бистрите й струи. Надявахме се, че не сте мъртви на дъното й. Докато чакахме, две мършави фигури се появиха над ледената пропаст и... останалото го знаете. Любовта — продължи Кания — ми даде сили, за да ви измъкна от буйните води. Да, Лео Винси, ето ръката, която ви спаси

живота! Ще я отхвърлите ли сега, когато я протягам към вас! Не забравяйте, че самата владетелка на Калун ви я подава!

— Госпожо — отговори глухо Лео, — вие наистина ме спасихте и аз ви благодаря още веднъж. По-добре щеше да е, ако бяхте ме оставили да се удавя. Но, простете за въпроса, ако всичко, казано от вас, е истина, тогава защо не сте се омъжили за друг?

Кания отстъпи назад, сякаш беше промушена с нож.

— О, не ме питайте! — изпъшка тя. — Политиката ме свърза с един луд, когото всички мразят. И ти, Симбри, бе между ония, които насила ме омъжиха за него, за да се прекрати войната помежду ни. И аз, единствената потомка на царуващия дом, отстъпих, за да направя народа си велик.

— А и вие да станете по-велика — забеляза Лео, като искаше да приключи разговора. — Не ви упреквам, макар че ме подканяте да развържа възела, който сте завързали, като искате да отнема живота на съпруга ви. Но аз ли трябва да извърша това, което вие не можете? Разказът ви за повелята на небесата и за видението, което ви е отвело до реката, за да ни спасите, не е верен. Госпожо, вие ни срещнахте там, защото всесилната Хеса ви е заповядала!

— Откъде знаете? — подскочи Атена и впи поглед в Лео, а Симбри рухна на един стол.

— Знам и нещо повече, госпожо, по-добре би било, ако кажете истината.

Атена побледня.

— Кой ви каза? — прошепна тя. — Ти ли, Шаман? О, ако е така, аз ще разбера и макар че сме от една кръв, ще си отмъстя!

— Атена, Атена — провикна се Симбри, — знаеш, че не съм аз.

— Тогава вие, скитнико с маймунското лице, вие сте вестител на злите духове! Нищо, тая грешка ще се оправи!

— Госпожо — възразих аз, — да не съм магьосник?

— Точно такъв сте! Имате любовница, която живее в Огъня!

— Кажете по-добре какъв беше отговорът на Хеса, когато съобщихте за пристигането ни във вашата страна?

— Чуйте — намеси се и Лео, — искаме да отидем и да зададем въпросите си на Оракула. Със или без вашето разрешение това ще стане. Ще видим коя е по-силна — Кания или Хеса от Планината на Огъня!

Атена замълча за момент, но после със смях каза:

— Това ли било желанието ви! Добре! С ония ли жени искате да се сближите? Те са безсрамни и способни да накарат мъжете да полудеят от низки желания! — Мъчителна гримаса изкриви лицето ѝ и тя продължи студено: — Скитници, тази земя има свои тайни, в които никой чужденец не прониква. Отново повтарям, че докато съм жива, кракът ви няма да стъпи на оная Планина. Лео Винси, аз съм ви открила сърцето си, има и предсказание, че търсите мен. Демона в женски образ, който си въобразявате, че търсите, няма да срещнете никога! Няма повече да ви убеждавам, достатъчно подробности сте научили. Помислете си — още по-ледено продължи Кания — и утре, преди залез-слънце, ще ми дадете отговор. Аз ви се предложих и не се отказвам. Утре ще ми съобщите дали искате да станете велик и да управлявате тази страна, когато му дойде времето. А то иде! Иначе ще умрете! Избирайте: отмъщението на Атена или нейната любов!

Тя говореше бавно и думите ѝ падаха като капки кръв върху нас.

Настъпи мълчание. Никога няма да забравя тази сцена. Старият магьосник ни гледаше през очилата си като бухал, а царствената жена хвърляше яростни и отмъстителни погледи.

Лео бе величествен, спокоен, горд и с желязна воля потискаше съмненията и страховете си.

Стояхме като вцепенени, докато лампата над нас започна да мъждука. Напрегнатият ми слух дочу тихи стъпки на боси крака. Появи се едно лице и когато стигна до осветения кръг диво се изкиоти. Беше ханът.

Атена видя мъжа си, но остана спокойна.

— Защо сте тук, Расене, и то бос? Вървете при чашите и придворните момичета!

Но ханът не помръдна от мястото си и продължаваше да се хили. Смехът му беше като вой на хиена.

— Какво толкова чухте — попита тя, — че сте толкова весел?

— Оxo, чух аз, Кания — гордата красавица на Калун, моята жена, която не позволява никому да се доближи до дрехите ѝ даже, как се предлага на златобрадия чужденец, а той не я ще. Той я мрази и ѝ отказва тъй, както аз не бих отказал и на най-долната жена. Чух, че съм и луд! Хей, чужденци, луд ме направи омразното питие, което тоя стар плъх — и той посочи Симбри — ми даде да изпия на сватбеното

тържество. Добре ми подейства то, ха-ха-ха, защото никого не мразя повече, отколкото Кания Атена. Отвращавам се от нея и няма да стъпя в стаята ѝ, защото тя мърси въздуха. А вие, златобрадко — продължи ханът, — ако искате любов, нека тоя плъх ви направи питие. Ще вкусите тогава от „сладката“ любов на Кания! Пийте, човече, не бъдете глупак, пийте до дъно от питието, размесено с кръвта на съпруга.

Атена изслуша справедливите думи, без да отговори. Тя се обърна към нас и като се поклони, каза:

— Мои гости, моля да ми простите за случилото се, но аз съм безпомощна. Дошли сте в лоша и покварена страна, но именно в нея живее коронясаното цвете. А ти, хан Расене, не укорявай участта си, защото припадам от срам и ужас.

Симбри се раздвижи. Когато стигна до хана, фиксира го с потъмнелите си очи и му каза:

— Расене, видях те, когато те роди една зла жена. Тогава и звездите, и Планината на Огъня потъмняха, защото не искаха да те видят. Ти се ожени и сватбеното пиршество ти изпи ума. Видях как управляваш страната — като я опустошаваш за собствено удоволствие. Ти преправяш в паркове за лов плодородни ниви и ливади, а хората, които ги обработваха, трябваше да мрат от глад или да се хвърлят в реката. И скоро, много скоро ще те видя да умреш в страдания, окървавен. Тогава веригата ще падне от врата на Кания и тя ще си намери по-достоен от теб. Децата ѝ ще наследят престола.

Очаквах ханът да измъкне сабя и да насече на парчета стареца, но той се страхуваше от него, както битото куче от камшика на господаря си. Без да отговори, ханът отстъпи в ъгъла, разтреперан от страх.

Симбри хвана Атена за ръката.

Като стигна до желязната врата, той се обърна към хана и извика:

— Хан Расене, аз ви въздигнах и аз ви низвергвам! Спомнете си за мен, когато умирате в кръв и мъка!

Щом излязоха, ханът напусна ъгъла и хвърли наоколо лукави погледа.

— Излязоха ли оня плъх и оная? — попита той.

— Да.

— Не мислете, че съм страхливец! И вие, златобрадко, ще се страхувате от тях, когато ви дойде редът! Казвам ви, че те изсмукаха

силата ми и ме направиха нищожество и луд! Кой може да се опази от техните магии? Съдете сами — продължи той. — Аз бях господар, княз на половината от страната, благороден, справедлив и обичан от народа си. Имах нещастието да се влюбя в проклетата й красота. И тя пожела да се оженя за нея. Оня стар пълъх ми донесе послание. Спрях войната и се ожених за Кания. Станах хан, но по-добре да не бях. Тя ме мразеше, подиграваше ми се... А на сватбеното пиршество ми даде да пия от онай отрова, от която полудях.

— Но щом толкова ви мрази, хане, защо не е избрала по-силно питие и да ви умъртви?

— Защо ли? От политика! Аз владеех половината от страната и за нея бе по-удобно да не ме убива. Тя не е жена, а магьосница, която иска да живее без мъж. Вярвах в това до тази нощ — и той погледна към Лео.

Тогава Лео проговори:

— Чуйте, хане, стопих ли се като лед преди малко?

— Не, ако сте бил искрен. Но и това не помага. Почакайте малко, докато огънят се възпламени, и тогава ще ви стопи. Кой би посмял да се противопостави на волята на Атена?

— А какво би станало, ако ледът поиска да отбегне огъня? Хане, казват, че съм искал да ви убия и да взема жена ви. Това не е истина! Ниеискаме да избягаме от града, където живеем като затворници пазени ден и нощ. Слушайте, вие имате власт и ако ни освободите, ще се отървете от нас!

Ханът го изгледа лукаво.

— И като ви освободя, къде ще идете? Как ще преминете планинските урви? Не сте птици да прехвръкнете върховете!

— Имаме работа в Планината на Огъня.

Расен ни погледна учудено.

— Аз ли съм луд, или вие? В Планината на Огъня ли искате да отидете? Няма да ме измамите! Вие ще се върнете оттам и ще доведете и други със себе си. Ако се ожените за господарката на Огъня, може да поискате да завладеете земята ми!

— Хайде де — възрази Лео. — Не искаме нито усмивката на жена ви, нито пък педя от земята ви! Не ставайте глупав, а ни помогнете да си вървим. Искаме да живеем спокойно.

Ханът за известно време беше мирен, но после взе да се смее лудо.

— Мисля, че когато Атена се събуди и не намери своята птичка тук, ще ми се разсърди.

— Не повече, отколкото сега — отвърнах аз. — Пуснете ни да си вървим, а тя нека ни търси. Няма да ни пипне вече.

— Не забравяйте, скитниче, че тя и старият плъх са магьосници и щом знаят къде да ви посрещнат, ще знаят и къде да ви намерят... Къде си, златобради — започна да вика ханът, като имитираше гласа на жена си, — къде си, златобради, ела при мен... Ха-ха-ха...

Той се закиска и попита кога ще сме готови.

— След половин час — отговорих му аз.

И тъй, ние си излязохме.

11

ЛОВЪТ И УБИЙСТВОТО

Влязохме в спалните си и започнахме да се приготвяме, като сменихме най-напред празничните дрехи с кожените, с които дойдохме в Калун. След това ядохме и пихме, защото не знаехме дали ще намерим скоро храна. Напълнихме и два съда с месо и други храни. Запасахме дългите си ловджийски ножове и се въоръжихме с по едно късо копие.

— Може да се опита да ни убие из засада — каза Лео. — Ще се защитаваме, доколкото можем.

— Прав си! Не мога да имам доверие на луд. Както и да е, той ще опита да се освободи от нас.

— И Атена би отмъстила — тя ни заплаши със смърт.

— Страстта и срамът ѝ искат това.

Внезапно вратата се отвори и ханът нахълта, облечен с широка и прикриваща го дреха.

— Хайде — каза той, — готови ли сте? — И като съзря копията, добави: — Няма нужда от тях, не отивате да ловувате!

— Кой може да ни гарантира, че няма да ни подгонят като дивеч?

— Ако мислите така, тогава си стойте тук, докато Кания се насети на златобрадия.

Тръгнахме. Ханът ни водеше, като правеше знаци да мълчим. Минахме през пустите коридори и стигнахме верандата. Щом ханът наближи кучетата, те го познаха и престанаха да лаят.

— Не бойте се — каза ни той, — макар че нощно време оставяме кучетата гладни. Денем се нахранват, като разкъсат някой престъпник.

Стигнахме изхода на двореца. Ханът помоли да се скрием под свода, а той се върна. Ние с Лео се спогледахме: една и съща мисъл ни облада. Дали той не отиде, за да доведе кучетата, които да ни разкъсат? Но се лъжехме, защото веднага чухме тропот на коне. Ханът се върна с двата бели коня, подарени ни от Атена.

— Никой не може да ги оседлае по-бързо — прошепна той. — А сега качвайте се и си закрийте лицата като мен. Следвайте ме!

Той яздеши пред нас и ни преведе през тесни улички с лоша репутация. Стигнахме до малък мост на реката. Там имаше лодка.

— Качете конете в лодката и карайте до отсещния бряг, защото на моста има стража. Не мога да ѝ заповядам да ви пропусне, без да открия лицето си — каза ханът. — А сега, скитници проклети — и той бълсна лодката, — минете отсеща и се помолете на Духа на Планината старият плъх и неговата внучка да не ви гледат в магическото огледало, защото пак ще се срещнем.

Когато бързото течение на реката ни повлече надолу, той се закикоти и завика:

— Бързайте, бързайте! Смъртта е по петите ви!

— Трябва да се върнем и да убием тоя луд — прошепна Лео на английски, но изглежда, че въпреки лудостта си, ханът схвана по тона думите на Лео и извика:

— Твърде късно, твърде късно, глупаци!

Той започна да се смее страховито и се спусна към сянката, която го скри.

— Греби! — казах на Лео.

С големи усилия стигнахме до тихата вода на отсещния бряг. Намерихме къде да слезем. Допряхме носа на лодката до брега и изкарахме конете. Лодката изоставихме. Яхнахме конете и се отправихме към светлия дим на Огъня, който светеше в нощта като фар.

Отначало яздехме, по-бавно, напосоки. След час мъчително бълскане из ливади и ниви стигнахме някакво селце, напълно безлюдно. Тук намерихме пътя, който водеше към Планината. Оставихме конете да галопират, после намалихме хода им, защото искахме да ги запазим от умора. Преди да се зазори, луната се скри и гъста тъмнина покри околността. Принудихме се да спрем. Зазори се. Яхнахме отново конете и се уптихме към Планината. Обземаше ни радост при мисълта, че омразният град на Атена остава далеч зад нас.

Пътувахме с часове покрай обработени ниви и хората, като ни видеха, оставяха работа и се трупаха да ни гледат. Те ни вземаха за представители на двореца, които идват, за да ги ограбват.

По пладне, когато наблизихме върха, почвата се измени. Очевидно беше, че тук земята зависеше от благоволението на дъждовете, които тази пролет не валеха.

Тукашното население разпозна в нас чужденците, за които толкова много се говореше. Нахвърляха се и искаха да им върнем дъжда, който сме били откраднали.

Вечерта стигнахме границата и между храсталациите забелязахме да се издигат каменните кули на наблюдателниците. Но и те изчезнаха зад нас и ние спряхме на обширна поляна, без да срещнем живо същество.

Решихме тук да дадем почивка на конете и щом изгрее луната, да продължим, защото Кания вече би трябвало да е ^[1]открила, че сме избягали. Спънахме конете и им позволихме да се отъркалят. Когато конят ми беше с краката нагоре, видях, че копитата му са кървави. Погледнах и Леовия кон. И неговите копита бяха такива.

Ужасяваща мисъл преряза ума ми. Не исках да плаша Лео, но му казах да оседлаем конете и да поемаме по-бързо.

— Защо? — попита той.

— Подозирям хана, че е намазал копитата с кръв, за да ни открият смъртоносните кучета, ако той ги пусне след нас.

Тъкмо стягах седлото на коня си и чух слаб звук.

Без съмнение, това беше кучешки лай, защото се повтори поблизо.

— О, небеса — Викна Лео, — кучетата идат!

— Нашият „приятел“, ханът, е тръгнал на „лов“.

— Какво да правим? Да зарежем ли конете?

— Не, ще яздим, както досега.

Скочихме на седлата, но преди да тръгнем, аз се обърнах назад, за да видя какво става. След слънчевия залез в долината нищо не можеше да се види, но по склоновете на Планината не беше така. Видях по хребета да се движат хора, а един беше на кон. Друг кон водеха за юздата.

— Излезли са всички — каза Лео, — а водят и резервен кон за хана. Сега разбирам защо искаше да не вземаме копията си.

Препуснахме напред през тъмнината към върха на Огъня, нашия фар. Яздехме и разсъждавахме. Нашите коне бяха силни, макар че яздихме без прекъсване. Великолепни бяха. Но и кучетата бягаха с пресни сили. Расен ги бе взел, за да открият следите ни от селото насам.

Не ни оставаше друго, освен да достигнем някое непристъпно място — каквото бяха склоновете на Планината. Дотогава кучетата ще се уморят и ще се откажат да ни преследват.

Ако поемехме пеша, можеше да се спасим в някое забутано място, а в това време кучетата щяха да се нахвърлят на конете. Но и това бе рисковано. Трябваше на всяка цена да стигнем върха, където да ни помогнат планинците.

И така, ние се устремихме в пълен кариер към върха, докато вечерницата осветяваше, макар и слабо, пътя ни. Обаче луната се скри и тъмната нощ ни забули.

Не смеехме да препускаме бързо, защото имаше опасност конете да се спънат и да паднат заедно с нас. Но... за втори път, откакто бяхме в земята на Калун, светлината от върха освети най-напред небосклона, а след това ни окъпа в нежния си и тайнствен блясък.

Но тази светлина не ни помогна много, защото ужасната кучешка какофония се приближаваше с голяма скорост. Най-ясно се отделяше лаят на водача — огромен червен звяр с черни уши и блестящи зъби. Знаех името на този пес — ханът ми го беше казвал. Сега звярът беше на около половин километър от нас.

Луната отново се показва и ние можехме да галопираме по-бързо, още повече че земята беше гладка и покрита със суha трева.

След двучасово препускане стигнахме купчина камъни. До върха имаше още десетина километра. Нашите благородни коне губеха сили. Колкото и силни да бяха, всичко си имаше граници. Пот струеше от тях. Галопът им премина в тръс. Сигурно беше, че скоро ще спрат.

Минахме една урва и изкачихме една височина. От нея видяхме, че броят на кучетата е намалял силно, но все пак бе достатъчен, за да се справят и с нас, и с конете. Расен яздеши, вторият кон не се виждаше.

Реката, която служеше за граница между земята на Калун и Планината, бе на няколко километра от нас. Конете ни станаха крилати, щом усетиха близостта на кучетата, които бавно, но сигурно ни настигаха. А шумът на реката вече се долавяше.

Помислих, че конете ни скоро ще капнат и затова, преди да стигнем до една поляна, посочих на Лео близките храсти. Тъкмо се скрихме в тях и край нас профучаха кучетата. Личеше, че са много

уморени. Не ни забелязаха. Тогава ние се спуснахме към една скала и я достигнахме благополучно, без да бъдем последвани от кучетата.

Когато се обърнахме назад, видяхме, че нашите благородни коне преминаха поляната. Те бяха съвършено капнали, но освободени от товара и пришпорвани от страх, галопираха пред кучетата. Но едва ли задълго...

Видяхме и Расен, който трябва да се беше досетил какво сме направили, защото се опита да отбие кучетата от конете и да ги насочи по следите ни. Но без успех!

Силният лунен блясък осветяваше скоковете на нашите коне, бясно преследващите ги кучета и отдалечаващия се с коня си хан.

Упътихме се към реката. Бях уморен след продължителната езда. За нещастие ударих крака си в една скала. Седнах и помолих Лео да продължи и поне той да се спаси. Надявах се, че като стигне до реката, водата ще заличи следите му.

Тъкмо в този момент чух дивия лай на голямото червено куче, наречено Майстора. Расен бе открил дирята ни и краят ни наблизаваше.

— Бягай, Лео, спасявай се! Аз ще се опитам да ги задържа за малко, за да се спасиш поне ти! Бързай, Аеша те чака! Искам да умра! Достатъчно живях.

— Не се беспокой, татко Холи, говори по-ниско, ще ни чуят.

Лео бързаше напред, като влечеше и мен. Наблизавахме реката. Виждахме как блести. О, как бях жаден! Исках да пия, само да пия. А в същото време чувах кучешките стъпки по сухата трева.

Стигнахме голяма канара. Внезапно Лео спря и каза:

— Няма да можем да прегазим реката. Нека спрем и да срещнем съдбата си.

Спряхме и погледнахме назад. Кучетата бяха само три. Останалите гонеха конете.

— И по-лошо можеше да е — каза Лео. — Задръж кучетата, а аз ще се разправя с Расен! — Лео се наведе и изтри изпотените си ръце в пясъка. Последвах го и аз. След това грабнахме копията в десните си ръце, а ножовете — в левите, и зачакахме.

Кучетата приближиха. По-дребното скочи веднага към гърлото ми, но аз насочих инстинктивно копието си към него. Паднах назад от удара му и когато можах да се изправя, видях, че беше пронизано.

Останалите кучета нападнаха Лео. Едното дори успя да откъсне голямо парче от дрехите му. Лео хвърли копие по него, но то мина под корема му и се заби в земята.

Кучетата се отдръпнаха като ръмжаха страшно.

Расен се приближи. Мислех, че няма да ни нападне, но по лицето му разбрах, че се лъжа.

Бесен от омраза, ревност и възбуда, той беше тук или да ни убие, или да бъде убит. Скочи от коня си, изтегли къса сабя и насьсквайки кучетата, ме посочи с нея. Кучетата ме нападнаха, а Расен се спусна към Лео. Какво щеше да стане по-нататък?

Забих ножа си в корема на едното куче и го разпрах. То падна и захърка. Но второто, Майстора, се хвърли отгоре ми. Изтървах ножа, но го ритнах в корема. То се нахвърли върху мен отново, аз бях на колене. Инстинктивно докопах с ръката си един камък. Удрях с него кучето по главата, но въпреки това то не изпускаше рамото ми. От друга страна, това не бе лошо — иначе щеше да ми прегризе гърлото.

Търкаляхме се с кучето по земята и се борехме на живот и смърт. Можах да видя, че и Лео се търкаля с хана по земята. Случайно погледнах и ми се стори, че ханът се изправи зад един храст. Помислих си, че е убил Лео и сега наблюдава как ме мъчи кучето.

Когато вече мислех, че положението ми е трагично и че краят ми е близък, кучето внезапно разтвори уста, пусна ме и хвръкна във въздуха. Лео го беше хванал за задните крака и го въртеше, докато то разби главата си в една канара и издъхна.

— Всичко е наред — промълви Лео запъхтян. — Мисля, че пророчеството на стария шаман се изпълни: май убих Расен, но все пак да се уверим!

До скалата лежеше Расен, все още жив, без да може да помръдне ни ръце, ни крака... Погледът му беше не на луд, а на страдащо, болно дете.

— Храбреци сте — прошепна той, — силни и смели сте, щом убихте кучетата и строихте гръбнака ми... Предсказанието на оня плъх се създна. Златобрадко, Атена ще ви подгони с по-смъртоносни от моите кучета... Бягайте към планината, и то веднага! Аз ще ви изпреваря... Там живее онази, която е по-силна от Атена.

Това бяха последните му думи.

12

ВЕСТОНОСЕЦЪТ

— Свърши се с него — казах тихо аз, — но светът нищо не губи.

— Толкова ме измъчи този луд... Но да не говорим повече за него. Може и да е бил здрав и умен, преди да се ожени за Атена. Смелчага беше и втори път не бих искал да се залавям с някой като него.

Лео се излетна на земята за почивка.

— Как успя да го победиш?

— Не бих искал да си спомням! Когато размаха сабята си, аз го хванах за краката и го запокитих в канарата. Чудна сила преля в мен. Откъде се взе не знам, но въпросът беше на живот и смърт. Щастлив съм, че свърших навреме с него, за да ти помогна, преди онът звяр да ти прегризе гърлото. Виждал ли си толкова едро куче, почти колкото малко магаре? Но ранен ли си, Хораций?

— Дясната ми ръка е разкъсана до костта. Но да слезем до реката, че ще умра от жажда.

Лео скочи, грабна сабята на Расен, която бе прекрасна, и доуби все още ръмжащото срещу нас второ куче... След това прибра копията и моя нож, като каза, че ще ни потрябват. Хвана и коня на хана.

— Хайде — каза ми той, — стани, приятелю! Няма да можеш да продължиш пеша.

Помогна ми да се кача на коня. Хвана го за юздата и го поведе към реката, която бе на километър от нас. Когато стигнахме, аз се съмкнах от седлото и пих, пих, толкова много, колкото никога дотогава. Водата ми се стори божествена. След това промих раните си.

Лео също се напи и ме попита:

— Какво ще правим сега? Реката е широка и плитка, но по средата сигурно е дълбока. Да я преминем ли сега? Ако останем тук до сутринта, може да ни настигнат и останалите кучета.

— Нямам сили да мръдна.

На трийсет ярда от брега имаше остров, покрит с тръстика и трева.

— Нека стигнем поне до него — каза Лео. — Качи се на гърба ми и да вървим.

Водата наистина беше много плитка, едва стигаше до коленете на Лео и благополучно стигнахме до островчето. Лео ме настани на меката трева и се върна обратно, за да донесе оръжието и да доведе коня. Когато се върна, първата му работа беше да го разседлае. Горкото животно бе капнало от умора и бързо се отпусна на тревата.

Лео се зае с раните ми. Макар че дрехите ми бяха дебели, месото беше разкъсано лошо, а и една кост бе строшена. Той събра в шепата си някакъв мех мъх и като изми раната, сложи мъха и я превърза. Помня, че постави и някаква тънка дъсчица. Заспал ли бях или загубил свят, оттам нататък нищо не помня.

Събудих се на другата сутрин и Лео ми разказа, че сънувал останалите кучета. Те се били събрали на реката, лаели и с устрем всичките се хвърлили във водата. Но на островчето, срещу кучетата, застанала една жена, цялата в черно и със забулено лице. Щом кучетата я съзрели, вцепенили се и със скимтене се обърнали назад и побягнали. Само две били отнесени от течението. Черната фигура изчезнала безследно. Не останали следи от стъпките ѝ.

Зазоряваше се, но силните болки в ръката ме измъчваха. Лежах неподвижно и прехвърлях събитията от предния ден. Сред бълбукането на водата дочух гласове, които ме хвърлиха в ужас. Поизправих се и в сутрешната мъгла, между тръстиците, можах да видя мъж и жена, които следваха стъпките ни по пясъка. Чух как мъжът караше кучетата да преминат границата на Планината, но те не смееха.

Разбутах Лео и му прошепнах:

— Събуди се, Лео, събуди се! Ние сме преследвани.

Той скочи, като триеше очите си. Грабна копието. Обаче ония от брега го видяха и се разнесе сладък глас:

— Хвърли оръжието, гостенино мой. Ние не сме дошли, за да ви сторим зло.

Гласът беше на Кания Атена, а мъжът беше Симбри.

— Хораций, какво да правим?

— Нищо, Лео. Остави ги да изиграт ролята си.

— Елате при нас — извика Кания. — Заклевам ви се, че няма да събркате. Сами сме, няма други с нас.

— Не съм сигурен — отвърна Лео.

Атена започна да увещава Симбри, но той ѝ се противопоставяше. След това и двамата нагазиха с коне във водата и преминаха разстоянието до острова. Слязоха от конете и Атена ни каза:

— Вие, драги гости, оставихте лош спомен в земята на Калун. По пътя видяхме един труп, но с какво е убит, като по тялото му няма рана?

— Ей с тия ръце — каза Лео.

— Така си и мислех. Съдбата тъй бе отредила и пророчеството се изпълни. Не ви упреквам, но трябва да кажете пред един защо сте го убили. А аз там ще ви защитя.

— Какво искате сега от нас, Кания?

— Отговорът, който трябваше да получа преди изминалите дванадесет часа. Но преди да ми отговорите, помнете, че само аз мога да ви спася. Ще ви направя хан на Калун и ще сложа короната на главата ви.

— Ще отговоря, но на Планината. Там ще разбера какво да ви кажа.

Атена побледня и отговори:

— Смърт ви очаква там. Мястото се пази от дивашко племе, което не знае какво е милост.

— Така да бъде. Но нека смъртта да е отговорът, който търсим. Хораций, хайде да я посрещнем!

— Кълна ви се, че там не живее жената на вашите блянове. Тази жена съм аз и Лео Винси е моят съпруг.

— Тогава, госпожо, докажете го на Планината.

— Но там няма жена. Има само Огън и Глас...

— Какъв глас?

— На Оракула, който говори с Огъня. Гласът на дух, когото никой не е виждал и няма да види.

— Хайде, Хораций, да вървим!

— Господа, вие се опълчвате на съдбата си. Послушайте ме! Аз съм бил на Планината — лично занесох тялото на стария хан — бащата на Атена, за погребение. Предупреждавам ви: не стъпвайте там!

— Благодарим за предупрежденията. Хораций, дръж ги под око, за да не ни нападнат, а аз ще оседля коня.

Лео се отправи към коня, а аз сграбчих копието в здравата си ръка. Те не направиха опит да ни нападнат, а се отдръпнаха и започнаха да си шушукат.

Когато Лео се завърна с коня, той ми помогна да се кача и се обърна към Атена с думите:

— Тръгваме, както ни повелява нашата съдба. За зло или за добро — не знаем. Но позволете ми, Атена, да ви благодаря още веднъж за всичко, което направихте за нас, за гостоприемството, което ни оказахте. Бъдете мъдра и забравете всичко. Все едно че не съществувам. Не съм искал, но кръвта на съпруга ви е по моите ръце, а това е достатъчно, за да ни раздели. Върнете се при народа си, управлявайте го мъдро, като му създавате спокойствие и прехрана. Освободете се от дворцовите си кукли, които го тормозят. Забравете неприятностите, които сме ви създали. Сбогом, Кания Атена!

— Благодаря за сърдечните думи — отговори Атена. — О, Лео Винси, не ни се тръгва към Планината, но понеже ни поканихте, приемаме да дойдем с вас и да се срещнем с Духа. Ще премеря с оная силата и магията си и както е предопределено, на победителката ще бъде короната, за която от векове воюваме.

Едва изрекла тези думи и Атена скочи на коня си и нагази в реката, следвана от Шаман, който издигаше ръцете си нагоре в ужас. Той извика:

— Атена, навлизаш в забранената река, което означава, че решителният ден настъпи!

След тях и ние нагазихме във водата и благополучно излязохме на другия бряг, но отделно от тях, защото се страхувахме да не би Атена да повика кучетата и да ни нападне. Тогава още не знаехме онова, което по-късно научихме. А именно че земята около реката е свещена и неприкосновена. Понякога тя била нападана от народа на Калун, но великият Дух на Планината отблъсквал тези набези. И така вселил мистичен страх.

Стигнахме до една поляна, по която нещо се белееше. Това бяха човешки кости. В тая истинска долина на смъртта някога е била унищожена цяла армия. По-късно научихме, че е била на Калун.

Обикаляхме поляната и търсихме път към Планината. Накрая се отчаяхме и не знаехме коя посока да изберем. За пръв път срещахме такава трудност. Местността ни навяваше мълчание и... страх. И конят

също, защото неспокойно пръхтеше и трепереше, посред купища от кости на нещастници, хвърлени от скалата долу.

— Докато успеем да се измъкнем оттук — казах аз, — изглежда, че и ние ще станем трупове.

Едва изговорих тия думи и ми се стори, че на върха нещо мръдна. И ето, изправи се фигура на жена, облечена в бяло и със забулено лице. Ние се сепнахме и се вцепенихме. Конят така се уплаши, че за малко щеше да ме събори.

Фигурата приближи на десетина крачки от нас и ни направи знак с обвитата си в бяло ръка.

— Що за дявол сте вие? — викна Лео и гласът му със страшна сила бе повторен и потретен от околните скали. Но видението не отговори, а даваше само знаци.

Лео се упъти към него, за да се увери дали не е халюцинация. Видението се отдръпна до купчина кости като дух на възкръснал мъртвец. Лео отстъпи назад, но фигурата посочи към небето, а после към скалата пред нас. Тогава Лео се обърна към мен и ме попита:

— Какво да направим?

— Подчинявай се! Може да е предизвестие отгоре — и с глава кимнах към върха.

— По-скоро е отдолу, защото видът на тоя водач не ми харесва никак.

Фигурата ни даде знак; да я следваме. После се обърна наляво и започна да се движи тихо и безшумно между камънците и костите. Следвахме я на стотина метра. Така стигнахме до една пукнатина в скалата, която и ние бяхме забелязали, но ни се стори невъзможна за преминаване. Но фигурата влезе в нея и изчезна.

— Трябва да е някаква сянка — усъмни се Лео.

— Глупости! Продължавай!

И Лео поведе коня в пукнатината. Фигурата ни очакваше на края и като видя, че я следваме, продължи напред, а ние след нея. Напредвахме по една урва, която ставаше все по-мрачна, докато свърши с пещера, или галерия, издялана в скалата. Фигурата се приближи до нас и поиска да хване поводите на коня, но той толкова се уплаши, че треперещ от страх се изправи на задните си крака. Фигурата го удари жестоко по главата. Той се укроти и подчини.

Тя поведе коня от едната страна, Лео от другата и продължихме по тъмния тунел. Пътят беше тесен. От двете му страни трябва да имаше пропasti, защото чувах как надолу падат камъни.

Внезапно в далечината светна лъч, който ме обнадежди. Излязохме от тунела. Бяхме стъпили за пръв път на един склон на върха, издигащ се нагоре още няколко километра. Наоколо имаше признания за човешко присъствие, защото земята беше обработена, имаше и стада от овце и волове.

Навлязохме в нова урва по каменистия път покрай буен поток. Мястото беше пустинно, склоновете бяха обсипани с фигурки от лава, широчината му беше около половин километър.

Не бяхме изминали и километър, когато чух остро иззвирване и веднага зад нас изникнаха петдесетина мургави мъже, червенокоси и с бяло облекло от козя козина, въоръжени с щитове и копия. Те се спуснаха върху нас с остри писъци.

— Ха сега де — каза Лео и извади сабята си. — Като не можем да избягаме, ще продадем живота си скъпо. Сбогом, Хораций!

— Сбогом — отвърнах с шепот аз.

Спомних си, че Кания и Симбри ни бяха предупредили, че още на първия склон ще ни убият.

Водачът ни изчезна зад хълма. Подозрях го, че ни вкара в капан. Но щом диваците ни наблизиха на няколко крачки, той ненадейно се появи на върха. Нищо не им каза, само простря ръка. Каква магическа сила имаше в този жест, не знам, но диваците паднаха по очи, сякаш ги удари гръм.

Водачът направи знак на един от диваците, навярно техен главатар, който го погледна, както битото куче своя господар и му посочи първо небето, после и нас.

Главатарят разбра какво искат от него, защото заговори нещо с гърлания си глас. Той кресна остро и диваците се разбягаха наоколо.

Водачът ни кимна с глава и ни поведе нагоре, сякаш нищо не беше се случило. Вървяхме повече от два часа нагоре, докато стигнахме до местност, обрасла с трева. Приятно се изненадахме, че там намерихме запален огън, а на него — врящо гърне. Никакъв човек не се виждаше наоколо.

Водачът ни направи знак да спрем и аз да сляза от коня. Посочи ни гърнето, сигурно да се нахраним. Умирахме от глад. За коня бе

приготвен голям куп зелена и сочна трева.

Докато Лео разседлаваше коня, аз взех един глинен съд, оставен до огъня, и отидох на потока, за да се напия и да промия раната си. Когато се връщах, дойде ми наум да се приближа до забулената фигура и да ѝ предложа да пие вода. Надявах се, че ще открие лицето си. За пръв път фигурата даде знак, че е човешко същество, защото отказа вежливо и веднага ми обърна гръб.

Тя не пожела нито да пие, нито да яде, когато Лео ѝ предложи храна. Той бе снел гърнето от огъня и когато ястието изстине, го изядохме с апетит. Пихме вода и Лео отново превърза ръката ми. После, изглежда, сме позадрямали. Събуди ме някаква сянка, покрила лицето ми. Тя беше на нашия Водач, който ни посочи коня и слънцето. Възседнах коня и продължихме пътя си освежени и с пресни сили.

Пропътувахме през тревисти места, без да срещнем никого. Но разнасящият се от време на време дивашки писък подсказваше, че ни наблюдават. На смрачаване местността се промени.

Вместо с трева, пътят ни беше осеян с камъни и заобиколен от борове. Започващо изкачването на самата Планина. Мракът не ни спря, защото пътя ни осветяваха звездите и слабият блъсък на Огнения стълб. Водачът ни беше неуморим. В тъмнината нечовешкото у него се усили и сега той ни приличаше на истински дух, забулен в бяло и движещ се непрестанно напред, без да ни погледне нито веднъж.

Движехме се ту наляво, ту надясно. Минахме под сенките на дърветата в някаква гора, и навлязохме в една урва, която приличаше на амфитеатър, издълбан в скалите от реката. Изглежда, че тук е имало крепост, защото входът беше много тесен и непристъпен. Можеше да премине само един човек. Пространството на амфитеатъра беше обширно, а по скалите бяха построени каменни къщи. Съ branите пред тях стотици мъже и жени като че ли извършваха някакъв обряд на лунната светлина.

Сцената беше дива и фантастична. В средата на множеството се извисяващо исполин с червена коса и брада, препасан през кръста само с един кожен пояс. Той се провикваше и пееше: „Хо-ха-ха-хо“, покланяше се и пак изреваваше: „Хо“. Викът му отекваше наоколо.

Най-изумителното нещо обаче беше една бяла котка. Тя стоеше пред всички, допряла с лапи рошавата си глава, и клатеше главата си

по същия начин, както и диваците. Церемонията, изглежда, беше някакво жертвоприношение.

Пространството, в което диваците празнуваха, беше заобиколено от каменна стена, към която се упътихме. Благодарение на гъстите борови дървета не ни забелязаха.

Промъкнахме се в най-големия гъсталак до отворената врата. Водачът ни се спря и ни даде знак и ние да сторим същото. Той се спусна по-надолу и започна да наблюдава сцената. Стори ни се, че той не е очаквал подобно нещо, защото беше смутен и ядосан. Опомни се бързо и ни заповяда да не мърдаме.

След това сложи бялата си ръка върху маскираното си лице и изчезна. Не видяхме къде отиде, бяхме сигурни само, че не е до нас.

— Какво ще правим сега? — попита Лео.

— Стой, където си, ще чакаме, докато се върне или пък се случи нещо — отвърнах аз.

Страхувахме се, че ако иззвили конят, може да ни забележат, но скоро забравихме за това, увлечени от дивашката сцена, която се разиграваше пред очите ни.

Не присъствахме на нищо друго, освен на пролога на една трагедия, която предстоеше да бъде изиграна. Напевите загълхнаха и тълпата, която бе изправена срещу исполина с котката, се раздели, за да стори място на седем человека с вързани ръце. Те бяха мъже и жени, между които имаше един старец и една висока и прекрасна жена. Седмината бяха наредени на една линия и бяха изплашени, защото старецът падна на колене, а една от жените се разхълца.

Оставили ги бяха в това положение, докато разпалят огъня, който не след дълго избухна и освети хората. Всичко беше готово и един дивак донесе бялата котка, седнала на дървена таблица.

В дълбоката тишина той прочете някаква молитва. После с таблата и котката се заразходжа около завързаните напред-назад, което направи няколко пъти. Всеки път се доближаваше до някой от тях. Поднесе я към лицето на затворника отляво. Котката се изправи, прегърби се и започна да движи лапи нагоре-надолу. После дивакът се приближи към следващия вързан и повтори същата церемония.

Когато се изправи пред красивата висока жена, пета поред, котката се разфуча, вдигна лапи и удари жената, която изписка силно.

Присъстващите изкрешяха някаква дума, която разбрахме, и тя беше „Вещица!“

Палачите, които очакваха котката да им посочи жертвата си, се спуснаха към жената и я завлачиха към огъня. Вероятно вързаният до нея беше съпругът ѝ, защото се опита да я защити, но какво можеше да направи с вързани ръце! Един от палачите го повали на земята с удар на тояга. Но жената успя да се отскубне, и се вкопчи в мъжа си. Палачите обаче я грабнаха и я затътриха към огъня, сред виковете на присъстващите.

— Не мога да изтърпя това зверско, хладнокръвно убийство — викна Лео.

И той извади сабята си.

— По-добре е да оставиш зверовете да направят каквото си искат — отговорих аз, макар че и на мен кръвта ми кипеше.

Не знам дали Лео ме чу, или не, но той с див вик се хвърли напред, а аз го последвах на кон. Врязахме се в тълпата, която отстъпи пред нас, вземайки ни за призраци.

Приближавахме огъня, където бяха палачите и жертвата.

Пред него, на един камък, с жестока усмивка, седеше исполинът-жрец и хранеше котката със сурво мясо от кожена чанта, провесена на едното му рамо. Толкова се беше задълбочил в церемонията, че не ни забелязваше.

— Оставете жената — викна Лео и размаха сабя, като с един удар отсече ръката на един от палачите, който бе стиснал врата ѝ.

Дивакът падна встрани. Жената се изскубна и избяга в тъмнината. Жрецът стана и се отправи към Лео, с котката в ръка, като викаше диво. Лео го наближи, размахал сабя, като го псуваше на английски и на други езици.

Вероятно котката се изплаши и ядоса от суматохата, защото скочи право срещу лицето на Лео. Той я хвана с лявата си ръка във въздуха и я удари в земята. Тя се загърчи и замяука ужасно. Но Лео не се задоволи с това, ами я грабна и я хвърли в огъня.

След това страшно светотатство, извършено с божеството на диваците, страшен писък огласи нощта. Като буйна морска вълна те се спуснаха срещу нас. Видях как Лео съсече един. Аз бях свален от коня и завлечен към огъня, където намерих Лео в същото положение. Той се съпротивляваше юнашки.

— Защо не остави котката на мира? — извиках му аз.

Бях вече до огнената пещ. Пламъците ѝ лижеха косите ми, червените ѝ дупки ме очакваха, когато изведнъж ръцете на тия зверове се отпуснаха и аз паднах на земята. Погледнах нагоре и видях нашия призрачен водач, който разтреперан от яд, посочваше исполина. С него имаше много хора, облечени също в бяло и въоръжени със саби. Очите им бяха черни, а лицата и главите им — обръснати и лъщящи от светлината на огъня.

Присъствието на хората в бяло ужаси побеснялата паплач. Тя само преди минута ревеше и искаше да ни хвърли в огъня, а сега се разбяга на всички страни, като стадо овце, нападнато от вълци.

Главатарят на хората в бяло, човек с благородни черти и непрекъснато усмихващо се лице, приближи до исполина-жрец и му каза няколко думи, които аз разбрах.

— Куче — каза той с равен и мек глас, но въпреки това не помалко ужасяващ, — куче проклето, какво искахте да направите с гостите на всесилната Майка на Планината? Така ли се отблагодаряваш, загдето ти и твоите поданици бяха щадени досега? Казвай, ако имаш да казваш нещо, но отговаряй веднага, защото времето ти изтича!

Червенокосият великан падна веднага на колене пред главния жрец и запроси милост.

— Престани! — каза главният жрец. — Тя е съдията, който съди, и сабята, която сече. Аз съм само ушите и гласът. Казвай дали щяхте да хвърлите тези хора в огъня, макар че ви бе заповядано да ги посрещнете гостоприемно? И щяхте да извършите това, само заради смелостта им да спасят жертвата от вашето безумие. Не, не! Мълчи, защото видях всичко! Поддадохте се на уловката ни, защото искахме да разберем имате ли право да живеете от благоволението на Майката на Планината.

Нешастникът още се вайкаше, когато жрецът се обърна към фигурата и извика:

— В тебе е силата, произнеси присъдата!

Нашият призрачен водач издигна ръката си и посочи към огъня. Дивашкият исполин пребледня и падна по гръб неподвижен. Беше мъртъв.

По-голямата част от тълпата се беше разбягала, но главният жрец извика неуспелите да се скрият и им каза:

— Диваци, вижте края на вашия главатар. И вашата съдба ще е такава, ако още веднъж не уважите заповедите на Хеса, Майката на Планината. Вдигнете онова мъртво куче!

Няколко диваци се приближиха пълзешком и изпълниха заповедта.

— Сложете го в „леглото“, което беше приготвил за жертвите си.

Те домъкнаха грамадното тяло до пламтящата клада и го търкулнаха в ямата. То се сгромоляся с тръсък в пламтящите борове.

— Слушайте всички! — отново извика главният жрец. — Вашият главатар получи справедливата присъда на Вестоносеца. Същото ще последва и вас, ако някой се осмели да затаи зло в сърцето си. Така заповядва Хеса от трона си до Огъня на Планината.

ВТОРА ЧАСТ

1

АЕША СЕ ЗАВРЪЩА

Диваците се разбягаха един по един в тъмнината. Когато и последният изчезна, главният жрец се приближи до Лео и на развален гръцки му каза:

— Господине, не зная дали сте ранен или засегнат с нещо, но трябва да знаете, че от момента, в който преминахте Свещената река една невидима сила ви закриля. Майката, на която служа, заповядва всеки, който ви засегне, да умре пред вашите крака. Кажете ми такава ли е волята ви?

— Не — отвърна Лео. — Нека не се пролива друга кръв заради нас. Диваците полуляха и получиха каквото търсеха. Всичко, което искаме, приятелю, но как е името ви?

— Орос.

— Приятелю Орос — хубаво име за мъж, който живее в Планината, — всичко, което искаме от вас, е храна и подслон. Заведете ни по-скоро при оная, която наричате Майка. Заради мъдростта ѝ на оракул идваме отдалеч.

— Храната и подслонът са налице. А утре, след като си починете, имам заповед да ви отведа където пожелаете. Моля, следвайте ме.

Тръгнахме подире му и стигнахме до една къща, в която светеха запалени лампи. Тя се състоеше от две стаи, едната от тях беше спалня...

— Влезте — каза Орос — и се измийте! — После се обърна към мен и додаде: — Трябва да се погрижите за ръката си, която е разкъсана от челюстите на голямото куче.

— Откъде знаете?

— Това не е важно, по-важното е, че пригответих всичко необходимо за раната.

Втората стая беше осветена и добре отоплена. Леглата бяха постлани с чисти ленени покривки, а в метални съдове имаше топла вода. Върху малка масичка бяха сложени масла, превръзки и дъсчици

— великолепни неща, които подсказваха, че състоянието на раната ми е предвидено. Не зададох други въпроси. Бях много уморен.

Жрецът Орос ми помогна да се съблека. Той махна грубите превръзки, проми раната ми с топла вода, в която предварително изсипа особена течност.

— Зъбите са се забили много надълбоко — каза той — и малката кост е счупена, но всичко ще мине и ще останат дребни белези. — Намаза раните ми с някакво масло и така го превърза, че болките ми изчезнаха. — До утре, гостенино мой, подутината ще спадне и костта ще се намести.

С негова помощ се умих и преоблякох в чисти дрехи. Лео стори същото, така че от стаята излязохме съвсем различни от двамата опърпани и мръсни хора, каквито бяхме, преди да влезем в нея.

В другата стая ни очакваше вкусна закуска, която изядохме с апетит. Толкова бяхме уморени, че едва домъкнали се до леглата си, се хвърлихме в тях и заспахме веднага.

През нощта се събудих внезапно. Не зная колко беше часът. Лампата едва мъждукаше. Усетих, че има някой в стаята. И не се изльгах. До вратата имаше човек, същински призрак, който се взираше към Леовото легло.

Дочух въздишка, израз на страдание, което ми подсказа, че призракът не е дух, а човешко същество, неимоверно развълнувано. В голяма тъга кършеше ръцете си. Видях, че и Лео почувства влиянието на призрака, защото се размърда и започна да говори на сън. Говорът му беше нисък и употреби думи, които бяха арабски. Той произнесе:

— Аеша! Аеша!

Образът пристъпи няколко крачки към Лео и спря. Той беше в същото сънно състояние, простря напред ръце, като че ли търсеше някого, когото иска да прегърне, и заговори пак с тих и страстен глас:

— Аеша, през живота и смъртта те търсих. Ела при мене, желание мое, богиньо моя!

Образът се приближи още до Лео и видях, че трепереше и че също бе прострял ръце напред. Лео, който беше седнал в леглото, сега отново легна и покривките паднаха на земята. Гърдите му останаха открити и на тях лежеше кожената торбичка, с която той никога не се разделяше. В нея държеше косите на Аеша.

Заспа дълбоко, а призракът втренчи поглед в торбичката. Даже се осмели с безпътните си ръце сръчно, да я развърже и да извади от нея дългата и блестяща плитка коса. Дълго време я разглежда и след това отново я сложи в торбичката. Чух плач.

Докато беше до леглото, Лео още веднъж с дълбок и страстен глас прошепна:

— Ела при мен о, мила моя, ненагледна красавице.

При този зов призракът с нисък вик, като на уплашена нощна птица, се обърна и избяга навън.

Когато се уверих, че го няма в стаята ни, прозях се шумно. Какво беше това? Не можеше да е сън, защото бях буден. И все пак какво означаваше всичко случило се? Кой беше тоя дух, коя беше силата, която ни доведе дотук здрави и бодри през ужасните планини и пустини?

Жрецът Орос бе нарекъл водача ни „Вестоносец, който раздава присъди“. Дали пък забуленият призрак не беше самата Аеша, която търсехме от толкова години? Отхвърлих съмненията, които ме бяха обзели и, налегнат от умората, отново заспах. На сутринта, когато спомените от прекараната нощ бяха по-бледи, аз реших да не казвам нищо на Лео за случилото се. И наистина си мълчах няколко дни.

Когато се събудих, силна светлина заливаше стаята ни, а жрецът Орос стоеше до леглото ми. Попитах го колко е часът и той усмихнат ми отговори, че до пладне остават два часа и че искал да превърже раната ми. Разбрах защо говори тихо, когато видях, че Лео още спи.

— Нека си почива — каза Орос. — Много е претеглил, а и още страдания го очакват.

Жрецът започна превръзката.

— Какво искате да кажете? Доколкото си спомням, вие казахте, че на Планината не ни грози никаква опасност.

— Точно така, приятелю... — и той ме погледна въпросително.

— Казвам се Холи.

— Приятелю Холи, телата ви са в безопасност. Нищо повече. Но човекът, освен плът и кръв има ум и дух, които могат да пострадат.

— Кой е този, който ще им напакости?

— Приятелю — важно-важно отговори Орос, — вие идвate в земя, обитавана от духове, при това не като туристи, а като хора, решили да повдигнат воала на тайна, покрита от вековете. Целта ви е

известна и може да я постигнете. Но възможно е да се случи така, че душите ви да потреперят от отчаяние и лудост. Кажете ми, не се ли страхувате?

— Малко, защото моят син и аз сме видели странни неща. Свидетели бяхме, когато Огънят на Живота избухна пред очите ни, гостувахме на една Безсмъртна и наблюдавахме как я победи смъртта, а ние останахме непокътнати. Та сега ли да бъдем страхливи? Не, ние следваме и сме господари на съдбата си.

Орос не се показва нито учуден, нито любопитен. Изглежда, че онова, което му разказах, му беше известно.

— Добре — каза той, — след час ще тръгнете по пътя на своята съдба. Простете ми, ако съм ви засегнал с думите си, но ми бе заповядано да сторя това, за да ви изпитам. Трябва да повторя същото и на господина, когато се събуди.

— Името му е Лео Винси — казах аз.

— Да, Лео Винси — повтори Орос, сякаш името му беше известно, но го беше забравил. — Но, Холи, смятате ли, че е нужно да предупреждавам и него?

— Не, но ако искате, почакайте да се събуди.

— Прав сте. Простете ми за сравнението, но каквото направи вълкът, лъвът ще постигне повече. И той посочи с глава към Лео. Докато се занимаваше с ръката ми, Орос продължи да говори: — Виждаш ли колко по-добре е вече раната ти. Подутината е изчезнала и след няколко седмици ръката ще оздравее напълно. Тя ще стане пак такава, каквато е била, преди хан Расен да ви подгони. Но вие скоро ще го видите, а до него ще бъде и красивата Атена.

— Нима мъртвите възкръсват?

— Някои от тях ги донасят тук, за да ги погребат. Това е привилегия на управляващите в Калун, освен това Кания Атена има да задава въпроси на Оракула.

— Кой е този Оракул?

— Той е... един глас.

— Чух същото и от Атена, но всеки глас излиза от човек. Дали този Оракул не е онази, която вие наричате Майка?

— Може би, приятелю Холи.

— И тази Майка не е ли Духът на Планината?

— По този въпрос винаги се е спорило. Ония от полето са ви го казвали, нали? А и племената от Планината мислят същото. Но вие ще имате мнение по въпроса по-късно. Сега ръката ви оздравява и се пазете да не паднете и отново да я ударите. А, ето, и приятелят ви се събужда.

След час тръгнахме нагоре по Планината. Аз възседнах коня, а за Лео донесоха носилка, той отказа да се качи в нея като каза, че е възстановил достатъчно силите си и не иска да го носят като жена.

Лео вървеше до моя кон, употребявайки копието си вместо бастун. Минахме покрай огнената яма, изпълнена с праха на мъртъвци, между пепелта на които беше и тази на дивака-жрец и на бялата котка. Нашият Водач ни водеше нагоре. Щом го видеха, диваците падаха пред него по очи и не смееха да помръднат докато ги отмине.

Един от тях стана и промъквайки се през свитата от жреци, стигна до Лео, коленичи и му целуна ръка. Това беше младата жена, която той спаси от огъня. Тя беше с благородна осанка, с червена коса, а до нея беше мъжът ѝ.

Водачът беше с гръб към нас, но необяснимо как бе видял сцената и каза нещо на Орос със знаци. Жрецът разбра и попита жената как се осмелява да целува ръката на Лео с мръсните си устни. Тя отговори, че е направила това с признателно сърце.

Орос ѝ каза, че постъпката ѝ се опроща и е изкупена с претеглените от нея страдания. Майката била заповядала мъжът на тази жена да стане главатар на племето. Орос даде заповед всички да му се подчиняват, но ако мъжът превиши правата си, да се оплачат, за да бъде наказан.

След това даде знак да продължим пътя си. Тълпата червенокоси гръмко благодари за справедливостта на жреца.

Както вървяхме по урвата, внезапно чухме песнопения. Минахме завоя и пред очите ни се изпреди шествие, начело на което, възседнала кон, беше красивата Кания Атена, а до нея — чично ѝ — шаманът. Зад тях следваха жреци с бръснати глави, понесли ковчег. С открито лице в него лежеше Расен, облечен в черно.

Когато конят на Атена видя нашия Водач, се изправи на задните си крака. Аз помислих, че ще хвърли ездачката си, но Атена размаха камшик и го обузда. Разнесе се нейният звънлив глас, който викаше:

— Коя е тази забулена врачка на Планината, която спира пътя на Кания Атена и на мъртвия ѝ господар? О, гости мои, вие сте попаднали в лошо общество! Лош дух ви води към лоша съдба. Вашият Водач е някоя грозна и омразна жена, защото ако не беше така, тя щеше да покаже лицето си.

Старият Шаман дръпна господарката си, а жрецът Орос я предупреди да престане да дрънка, защото вятърът може да отнесе думите ѝ там, където не трябва.

Но злоба кипеше в гърдите на Атена, защото тя се обърна направо към Водача ни и каза:

— Магьоснице, хвърли парцалите си, подходящи за някой труп! Кажи коя си, ти, бухал нощен, дето се изпречваш на пътя ми и ме заплашваш.

— Госпожо, престанете! Чувате ли? Стига вече! — ядоса се Орос. — Тя е служителка и нищо повече. Облечена е във власт.

— Тогава не бива да се противопоставя на Атена, владетелката на Калун. А ако властта ѝ е по-голяма от моята, нека я покаже, ако не ѝ е неудобно, защото не е нейна, а на онази магьосница от Планината, която се преструва на Дух. С магия откъсна гостите ми от мен, поради което и мъжът ми намери смъртта си.

— Млъкни, внучке — извика Шаман.

Жрецът Орос издигна ръце и отправи молба като към някаква невидима сила:

— О, Ти, която виждаш и чуваш всичко, бъди милостива и прости лудостта на тая жена. Нека кръвта на гостенката да не окъпва ръцете на твоите служители.

Тъй се молеше той и макар ръцете му да бяха издигнати нагоре, очите му бяха отправени към нашия Водач, който бе почнал да издига ръката си, като че ли ще убива. Но после внезапно размисли и спря движението на ръката си.

Атена веднага млъкна, лицето ѝ пребледня, като това на мъртвеца в ковчега и наведе глава. Внезапно бутна коня си и се отправи към близкото село, където погребалното шествие трябваше да спре.

Старият Шаман се спусна подир нея, но Орос хвана юздите на коня му и каза:

— Магъоснико, срещнахме се преди по случай погребението на бащата на Кания. Предупредете я, защото сте в течение на идущото, да се изказва по-внимателно за управителката на Планината. Кажете й, че ако не беше съпруга на мъртвия, тоест неприкосновена, досега на няколко пъти щеше да последва съдбата на оня в ковчега. Сбогом! Утре пак ще поговорим.

Орос пусна юздите на коня си и препусна напред. Ние отминахме бързо шествието и излизайки от долината, завихме нагоре към белите снегове на върха, които не бяха далеч.

Когато излязохме от боровата гора, която закриваше светлината, водачът ни изчезна внезапно.

— Да не би да се е върнала обратно, за да се срещне с Кания? — попитах аз Орос.

— Ами — отговори той с лека усмивка, — мисля, че е заминала напред, за да предизвести пристигането на гостите.

Допусках да е така и се вгледах в белите и лазурни склонове. Мишка да минеше по тях щяхме да я забележим. А Водачът беше тръгнал напред невидим, като дух.

Цял ден вървяхме нагоре и се приближавахме към бялата линия. Пътьом измъквахме, доколкото бе възможно, сведения от жреца Орос. Научихме, че още от началото на света, тоест преди хиляди, хиляди години, тази Планина била свърталище на племе, което боготворяло Огъня и имало за главатар жена. Преди около двайсетина века генерал Расен нападнал тия земи и превзел Калун. Расен възворил нова жрица на планината, поклонница на египетската богиня Хеса, или Изида. Тая жрица внесла някои изменения във вярванията на древните учения, като въвела нова вяра и я представлявала тук, на земята.

Властта на Хеса била наследствена. Когато я хвърлели в Огъня, нейно (или осиновено) дете я замествало и носело същото име. На нашия въпрос, дали ще видим тази Хеса, Орос ни отговори, че тя се показва много рядко. Колкото до лицето ѝ, той ни каза, че от време на време тя си го променяла според прищевките си, но във всичките си образи била всесилна.

На жреците и жриците от Планината било позволено да се женят помежду си и имали многочислено поколение. Те били красиви и нежни, което подсказва, че източният им произход бил облагороден с гръцка и египетска кръв.

От Орос разбрахме също, че големият огнен стълб, който се издига над Планината, не е дело на човек, а на природата. Светлината пък произлизала от огньовете, които горели в устието на кратера.

Първата жрица разпознала в този исполински стълб Знака на Живота, боготворен в Египет, и затова издигнала тук своя олтар... Към залез-слънце стигнахме едно широко място под снежната линия на върха, което бе обработено добре. Влязохме в него през голяма порта, която можеше лесно да бъде защищавана от нападението на неприятел. Кръстосвайки през тия земи като градини, дойдохме до един град, красиво построен от камъни-лава. Тук живееха жреците. На никое племе, камо ли на чужденци, не бе позволено да живеят или да посетят града.

Вървяхме по улицата и в края на града стигнахме до една врата от масивни железа, изработена фантастично. Тук свитата ни остави, като прибра и коня ми. Останахме само с Орос. Щом се приближихме и вратата се отвори. Преминахме я, но не мога да опиша какво чувствахме. Влязохме в къс коридор, който завърши пред друга висока и желязна врата.

И тя се разтвори. Когато влязохме вътре, внезапно бяхме осветени от неземен блясък. Отстъпихме назад, стъписани от чудната светлина, която излизаше най-малко от петнадесет-двадесет огнени стълба. Същински факли, те бяха разположени на еднакви разстояния, височината и дебелината им беше една и съща. Не усетихме никаква миризма, нямаше дим, огромното пространство не беше затоплено. Светлината им беше гъста и бяла, а съскащият звук на природния газ, който захранваше факлите, сякаш излизаше от милиони змии. Тих и безлюден беше храмът.

— Не угасват ли тия факли? — попита Лео, като си закри очите.

— Как не — отговори Орос, — не виждате ли, че те са част от вечния огън, комуто се прекланят строителите на храма. Те горят от построяването му и продължават да го осветяват. Елате с мен, за да видите още по чудни неща!

С благоговейно мълчание ние тръгнахме напред. Сред величествения храм изглеждахме като три джуджета. Стигнахме до едно преддверие, от което започваха няколко коридора. Орос най-неочекано изчезна и се появи начело на две тържествени процесии от облечени в бяло хора, които пееха и се приближаваха към нас.

Шествието от дясно се състоеше от жреци, а лявото — от жрици. Броят им общо беше около стотина. Орос им даде знаци и жреците се наредиха пред нас, а жриците застанаха зад тях. Химнът, който пееха, беше старинен и трогателен.

Ние продължихме пътя си през една галерия и спряхме пред дървена врата. Тя се разтвори от само себе си и ни разкри истинско чудо.

Едва сега разбрахме, че планът на храма наподобява огнен стълб, на чийто връх имаше олтар, голям колкото малка стаичка. Когато приближихме, видяхме, че над него имаше балдахин от сребърни нишки.

Пред олтара имаше голяма сребърна статуя. За фон ѝ служеше черна скала, в която се отразяваха светлинните стълбове. Статуята представляваше чудно хубава жена с криле, която държеше с лявата си ръка едно момченце, а дясната ѝ беше издигната към небето. Истинска мадона!

Докато захласнати се дивяхме на омайната ѝ красота, жреците и жриците се бяха наредили около нас и край огнените стълбове. Душите ни бяха като вцепенени. Предчувствувах, че нещо ще се случи. Щом и последният от жреците зае определеното му място, Орос се приближи до нас и каза:

— Приближете се о, възлюбленi скитници, и поздравете Майката на Планината! — И той посочи статуята.

— Къде е тя? — попита Лео. — Не я виждам!

— Хеса е там. — И, хващайки ни под ръка, Орос ни поведе към олтара.

Песните на жреците станаха още по-тържествени, а светлината се засили.

Най-после стигнахме. Орос отпусна ръцете ни, поклони се три пъти пред олтара и коленичи в мъчително-почтителна поза. Не смеехме дума да промълвим. Сърцата ни туптяха възторжено в очакване. Свърши ли нашият път? Щяхме ли да намерим онази, заради която пребродихме планини и пустини?

Лео беше бледен и неспокоен: агонията на тайната започваше. Изгубихме чувство за време. Взирахме се в сребърните завеси и се питахме чий образ крият те! Дали не беше прекрасното лице на онази, която изпъльваше сърцата ни?

Като калейдоскоп се низеха в съзнанието ни събитие след събитие — от пещерите на Кор и Стълба на Живота до този храм. Дали Тя се беше преродила в друга душа? Жреците и жриците пееха бавно, а светлината заливаше със съскане олтара.

До нас беше Орос, който, закрилян от Майката, четеше в душите ни като в разтворена книга.

2

СЪДИЛИЩЕТО НА СМЪРТТА

Завесите се разтвориха. В средата на олтара видяхме трон, върху който седеше една фигура, забулена от главата до мраморния под. Изпод гънките на нейното наметало се подаваше жезъл, обсипан със скъпоценни камъни. Тласкани от непозната нам подбуда, последвахме Орос и паднахме на колене.

Разнесе се звън и когато повдигнахме глави, видяхме, че ръката на Оракула, която държеше жезъла, се простря към нас. Чухме ясен глас, който ни каза на чист гръцки език:

— Приветствувам ви, скитници, дошли отдалече, за да се поклоните в тоя храм. Дори и да сте от друга вяра, вие не се поколебахте да ми отدادете почит — на мен, недостойната, определена за Оракул и Пазач на тайните на храма. Изправете се и не се бойте от мен, защото аз ви изпратих моя вестоносец да бди над вас по пътя дотук.

Ние бавно се изправихме и мълчахме, защото не знаехме какво да отговорим.

- Как се казваш ти — и жезълът се насочи към Лео.
- Името ми е Лео Винси.
- Харесва ми. Напълно го заслужаваш. А ти, другарю на Винси?
- Хораций Холи.
- Тъй, тъй... Тогава кажете и за какво сте дошли тук от толкова далечни места?

Ние се спогледахме и аз отговорих:

- Много дълъг ще е нашият разказ. Но как да Ви наричаме?
- С името Хеса, както ме наричат тук.
- Хеса ли? — казах аз, чудейки се дали не е носила друго име някога.

— Чакам разказа ви. — Гласът й беше леко раздразнен. — Е, тази вечер не целият, защото сте уморени, но най-важното поне. Започни ти, Лео Винси, но карай накратко, по своя преценка!

— Тъй да бъде, жрицо! Преди много години, когато бях младеж, аз и моят приятел, подтиквани от една история за нещо, случило се преди векове, отидохме в една дива страна. Там намерихме божествената жена, която беше победила времето. Тя беше вечно млада и изключително красива.

— И ти си я обожавал заради красотата ѝ, както всеки мъж, нали?

— Не само я обожавах, а бях влюбен в нея.

— Тогава ти ще продължаваш да я обичаш, но това няма да е вечно, защото всяка любов е смъртна.

— Обичам я още, макар че Тя е мъртва.

— Е, как така? Нали каза, че била безсмъртна? Тя може би не е умряла, а само се е преродила?

— Не зная. Но аз я загубих и сега търся изгубеното.

— Лео Винси, защо я търсиш в Планината?

— Едно видение ми подсказа да се посъветвам с Оракула. Тук съм, за да науча нещо за изгубената си любима.

— А ти, Холи, не обикна ли също някоя безсмъртна жена?

— Жрицо — благоразумно се измъкнах аз, — дадох клетва да придружа Лео в трудния му път.

— Значи търсите красотата, както правят хората, когато ослепеят и полудеят.

— Не е вярно, защото слепите не виждат красотата. Знанието и гледането са притежание на мъдрите, о, Хеса.

— Умен си и имаш бърз език. Кажи ми, моята служителка Кания от Калун отнесе ли се гостоприемно към вас? Тя ли ви изпрати насам, както ѝ бях заповядала?

— Не знаехме, че е Ваша служителка. Благодарим за гостоприемството ѝ, но бяхме принудени да изтърпим изпратените от хана по петите ни смъртоносни кучета. Какво Ви е известно, жрице, от нашето пътуване?

— Преди три месеца моите вестоносци са ви съгледали и движейки се близо до вас в тъмнината, са чули какво си говорите. Веднага се върнаха и ми разказаха поради какви причини сте тръгнали насам. Затова заповядах на Кания от Калун и на стария магьосник да ви посрещнат и веднага да ви доведат тук. За хора, които изгарят от желание да научат отговори на една загадка, доста сте закъснели.

— Дойдохме толкова бързо, колкото ни бе възможно. След като вашите вестоносци са разбрали защо се придвижваме към Планината, са могли да ви разкрият и причините за забавянето ни в Калун. Въпросът ви е излишен.

— Добре, ще попитам Атена. Тя е отвън. Орос, покани я да дойде веднага.

Жрецът с бързи крачки излезе през дървената врата.

Лео се смути и ми каза на английски:

— Бих желал да изчезна оттук, защото ще се случи нещо лошо.

— Не ми се вярва, но и да стане, няма да е зле, защото може да блесне истината, заради която сме тук.

Учудихме се, че вестоносците на Хеса са разбрали какво сме си говорили в планините, защото използвахме английския. Но още повече се смутихме, когато Хеса се обърна към мене със следните думи:

— Холи, ти си мъдър и опитен човек, защото предположението ти е правилно.

След забележката на Хеса изгубихме охота да говорим помежду си...

Вратата се отвори и пропусна погребалното шествие. Начело беше Симбри, а след ковчега, носен от осем жреца, вървеше Атена. Както беше облечена в черно от горе до долу, тя още повече изпъкваше на фона от следващите я, облечени в бяло, жреци. Сложиха ковчега с тялото пред олтара. Жреците се оттеглиха, а Атена и Симбри останаха.

— Какво иска моята подчинена Кания Атена? — студено запита Хеса.

Атена направи няколко крачки напред и подгъна коленете си с особена грациозност.

— Майко, винаги съм отдавала почит на свещения Олтар според завета на прадедите ми. Този мъртвец моли от тебе правото да бъде погребан в свещения Огън на тая Планина, което се полага на починалите царски особи.

— Жриците, седели преди мен на тоя трон, са разрешили и аз не съм тази, която ще забрани — проговори Хеса. — Това право се дава и на теб, Атена, когато ти дойде редът.

— Благодаря ти, Хеса, но моля ти се кажи на жреците си да запишат твоите думи, защото много сняг се е натрупал на главата ти и

скоро ще започнеш да забравяш. Ако ни напуснеш, а това ще стане скоро, нека тази заповед да се спази от онази, която ще те замести.

— Стига, стига! Каква е тая злоба? Защо се правиш на глупаво дете, сякаш не знаеш, че утре можеш да загубиш красотата и младостта си, с които толкова се хвалиш днес. Престани и ми кажи от какво почина твоят съпруг, ханът на Калун?

— Питай скитниците, които му бяха гости. Кръвта му тежи на техните глави и вика за отмъщението на твоята ръка!

— Убих го, за да спася живота си — извика Лео. — Беше насъскал кучетата си да ни разкъсат! Ето белези от зъбите им! — Лео посочи раната на ръката ми. — И жрецът Орос знае, защото той лекува моя другар.

Хеса запита Атена:

— Как стана това?

— Моят господар беше луд — отвърна Атена. — Ловът на хора беше за него спорт.

— А не беше ли и ревнив? Виждам, че лъжата се бави на твоите устни. Лео Винси, кажи ти! Чакай, не искам да разкриваш тайните на една жена, която ти е предложила любовта си. Холи, предпочитам твоите думи, защото те ще са по-обективни!

— О, Хеса, тази жена и чично й ни спасиха в реката, която граничи с Калун. След това ние бяхме болни и те се грижеха за нас усърдно. Кания се влюби в Лео.

— И твоят син също, защото Кания е красива, а той е мъж!

— Най-добре е той да ти отговори сам, но аз мисля, че той я отбягваше. И тя му даде срок от един ден да избере между смъртта и женитбата си с нея, когато мъжът ѝ умре. Подпомогнати от хана, ние обаче побягнахме към Планината. Ханът ни подгони с кучетата си, ние го убихме и продължихме пътя си, макар че тази жена и чично й искаха да ни спрат. Когато стигнахме долината на скелетите, един призрак се яви и на два пъти ни спаси от смърт. С неговата помощ успяхме да се озовем тук. Ето цялата истина!

— Жено, имаш ли да кажеш нещо? — попита Хеса заплашително.

— Майко! — отговори Атена невъзмутимо. — Дълги години бях свързана с един полудял звяр. Какво лошо има в това, че съм се влюбила в Лео, а той в мене? Природата заговори в нас и това е всичко.

Освен това той се страхуваше от отмъщението на Расен, а и от тоя Холи, когото бих искала кучетата да са разкъсали! Толкова много се стремяха да напуснат страната ми и да дойдат в Планината. Но аз съм така уморена от цялата история, че моля за разрешение да се оттегля и да си почина за утрешния обряд.

— Ти каза, Атена, че сърцата ви са се устремили едно към друго и че неговото сърце ти принадлежи, но той се страхувал от отмъщението на мъжа ти и затова избягал. Не личи по нищо, че Лео е страхливец. Плитката от коса, която е в торбичката, твоя ли е?

— Нямам представа какво е скрил в торбичката си той.

— А не помниш ли, когато беше болен, как сложи тая плитка коса до твоята?

— О, Хеса, значи той ти е открил всичките ни тайни, макар че те не са за пред ушите на други.

Лео я прекъсна сърдито:

— Кания, нищо не съм казвал!

— Така е. Но ти, Атена, смяташ ли, че можеш да скриеш истината от моя буден дух, който е всевиждащ? Внимавай, защото всичко ми е известно!

Склонна съм да преглътна твоето непокорство, неверните сведения, които ми изпрати, лъжите ти за моя сметка. Знам, че си ги държала като пленници и бе готова на всичко това, само и само да го задържиш. Ти заплашваше Лео, когато ти отказа. А за да е пълен грехът ти, не се посвени да ме изльжеш и в моето светилище.

— И така да е, какво от това? — спокойно отвърна Атена. — Изглежда, че ти си влюбена в тоя мъж. О, какво кощунство! И природата ще се разгневи! Хеса, знам, че си зла, но знам и това, че съм твоя гостенка, а и ти не можеш да проливаш кръвта на една влюбена. Не можеш да ми напакостиши, защото съм равна на теб!

— Атена, ако исках да те убия, бих го сторила, както стоиш пред мен. Ти имаш право, но аз ще ти отмъстя, невярна служителко! Не ти ли бе предадена заповедта ми? Не ти ли се каза да доведеш гостите веднага тук? Кажи ми всичко, за да разбера защо не си ми се покорила?

— Ти заповяда, но не ти се покорих, защото този мъж не е твой, а мой! Сърцето ми го подсказва. И моят чично — магьосникът, смята така. Кога, как и къде душите ни са се срещнали, не зная. Затова съм при тебе, Майко на тайните и пазителко тяхна, да науча истината,

заштото поне ти нямаш право да лъжеш пред тоя олтар. Призовавам те, в името на Силата, на която и ти ще трябва да даваш отчет, да отговориш сега на моя въпрос: Кой е този човек, към когото цялото ми същество се стреми? Какъв ми е бил в древността той? Говори, Оракуле, заповядвам ти!

— Наистина — каза Лео, — говори, защото и аз съм в неведение.

— Лео Винси, коя мислиш, че съм аз?

— Вярвам, че ти си онази Аеша, в чиито ръце умрях някога в пещерите на Кор. Вярвам, че ти си същата Аеша, която открих и залюбих преди двадесет години в същите пещери. Там те видях да умираш, след като ми обеща, че пак ще се върнеш.

— Гледай ти, как лудостта може да заблуди един човек — обади се Атена тържествуващо. — Не от двайсет, а от осемдесет години моят дядо помни, че тази жрица седи на трона на Майката на Планината.

— А ти, Холи, коя вярваш, че съм? — попита Хеса, без да обърне внимание какво говори Атена.

— В каквото вярва Лео, в същото вярвам и аз. Мъртвите понякога възкръсват, но ти знаеш повече за това.

— Наистина, понякога и това се случва, знам, както ми е известно и друго. Но стига толкова. Утре, щом погребем мъртвеца, пак ще поговорим. Пригответе се тогава да чуете най-страшното нещо — ИСТИНАТА!

Още Хеса не бе завършила и сребърните завеси се затвориха мистериозно. Без никой да им заповядва, жреците в черно обградиха Атена и се оттеглиха. Белите жреци и жрици не бяха слушали разговора ни. Те продължиха песнопението си и след като се оттеглиха, при олтара останахме само ние с Лео, Орос и мъртвеца.

Орос ни направи знак да го последваме. Той ни отведе в добре обзаведено помещение, където по негова заповед пихме някакво особено питие. И досега вярвам, че беше приспивателно, защото след като го изпихме, повече нищо не помня. Когато се събудих, бях бодър и здрав. Видя ми се странно, че в стаята мъждука лампа — нощ ли беше още?

Помъчих се да заспя пак, но не можах. Мислите ми се въртяха все около сцената с Хеса и Атена. Дали пък Хеса нямаше да се окаже, че действително е Аеша? Какъв кошмар! Държанието пък на Атена предполагаше, че тя се уповава на някаква неизвестна сила.

Раната ме зачовърка. Исках да стана и да я превържа. Помислих си да събудя Лео, за да ми помогне, но го оставих да си почива до решителния час, когато щяхме да научим или най-хубавото, или най-лошото.

Както бях седнал в леглото си, видях, че към мене се приближава Орос с лампа в ръце.

— Много дълго спахте, приятелю Холи. Трябва да ставате, защото ни чака работа.

— Я не се подигравай, Орос! Че навън още не е тъмно.

— Да, защото настъпи нова нощ. Хубаво е човек да се наспи, защото не се знае дали скоро ще имате тая възможност. Ела да ти превържа ръката.

— Орос, кажи ми...

— Нищо няма да ти кажа, приятелю, освен че трябва да тръгваш, за да присъстваш на погребението на хана. Може да чуеш там отговора, който те интересува...

След десет минути той ме заведе да закуся, където намерих Лео облечен и нахранен. Орос ни каза, че Хеса не пожелала да ни будят, защото ни очаквали много неща, които сме щели да преживеем през идващия ден.

Тръгнахме към олтара и макар че завесите бяха спуснати, стори ни се, че тронът е пуст. Орос обясни, че според старинния обичай, Майката е отишла да даде отчет за мъртвеца.

Заобиколихме олтара и преминахме през няколко врати и стаи. Това били, както ни каза Орос, жилищата на Хеса и нейните служителки. В една от стаите ни очакваха няколко жреца със запалени факли и лампи в ръце.

— И през деня пътят е тъмен — каза Орос. — Може да се качим по външните снегове, но нощем е опасно.

Той запали факли и лампи за нас. Започнахме да се катерим по безкрайните тъмни галерии. С мъка се промъквахме по издълбаните от поклонниците на Огъня пътеки в канарите. След неопределено време стигнахме до подножието на голямата стълба.

Орос се поклони почтително на Лео и му каза:

— Почакайте тук, господине. След малко ще отидем до високия стълб на Огъня. Там е най-високата точка на Планината.

Едва бяхме седнали и усетихме помитащото течение на вятъра, който препускаше през галериите. Чух ревящ звук и попитах Орос на какво се дължи. Той ми отговори, че сме близо до кратера на вулкана и звукът означава, че Огънят на живота е изригнал.

Заизкачвахме отново стълбата. Не беше опасно, а уморително, защото стъпалата бяха най-малко шестстотин. От време на време спирахме, за да отдъхнем. Най-сетне стръмните стъпала започнаха да привършват и видяхме кръглата площадка.

Орос ни поведе напред. Блесна светлина и след двайсетина стъпала стълбата свърши. Ако Лео не беше ме хванал с ръка, щях да падна долу, поразен от зрелището, което се изпречи пред очите ми. Бяхме на площадката, която беше дълга около 80 метра и широка 30. Над нас беше небето, обсипано със звезди. На юг се разстилаше мрачната равнина на Калун, а на север се вълнуваше огнено езеро — кратерът на вулкана, от който излизаха огнени пламъци. От огненото езеро нагоре се издигаха дим и пари, които се възпламеняваха във въздуха и по този начин се образуваше Стълбът на Живота.

Точно надясно от този стълб пурпурна светлина се спускаше към земята на Калун и се виждаше от отвъдните планини, докато се разсее в небосклона. Силен вятър духаше непрекъснато и намаляваше голямата горещина.

Гледката така ме завладя и изуми, че аз коленичих. За да откъсна поглед от огненото море се хванах с две ръце за перилата и погледнах надолу. Казах на Лео и той да направи същото.

Долу жреците с качулки на главите отправяха молитви към небето. Но при тях не бяха Хеса, Атина, да не говорим за мъртвеца.

Орос, комуто гледката беше позната, ни хвани за ръцете и помоли да продължим пътя си по един тесен коридор, покрай скалата. Стигнахме един заслон, образуван от лава, където вятърът бучеше със страшна сила и сякаш продуха дробовете ми. В големия, колкото стая, заслон имаше хора, между които беше и Хеса. Тя седеше на стол, издълбан в скалата. Наметната беше с пурпурно наметало, което скриваше тъмните ѝ дрехи от глава до пети.

До нея стояха Атина и старият Шаман, които бяха неспокойни, освен това на погребалното си легло бе простряно тялото на хана на Калун.

Поклонихме се на Хеса, която повдигна глава. Тежки мисли я занимаваха, беше угрожена. Тя отправи няколко думи към жреца Орос:

— Довел си ги читави, служителю мой! Доволна съм, защото за тези, които не знаят пътя, той е страшен. Гости мои — продължи тя, — какви са впечатленията ви?

— Онова огнено море, прилича на ада, за който разказва нашата вяра — отвърна Лео.

— Не е ад, а Огън, от който черпим своя живот. Истинският ад е тук — и тя посочи гърдите си, като оброни глава. Така постоя известно време, сетне повдигна главата си и продължи: — Мина среднощ, а до зората ни чака много работа. Да, до времето, когато светлината замести тъмнината.

— Кания — обърна се Хеса към Атена, — ти донесе починалия си съпруг. Разрешено му е да бъде погребан на това свято място, както царствените си родители. Пепелта им е гориво за Свещения огън. Орос, жрецо мой, повикай обвинител и защитник с книгите им. Нека ми кажат всичко за мъртвия, за да съставя присъдата си и да решава кому да дам душата му — на Духа на живота или на Духа на смъртта. Жреци, обявявам Съда на смъртта за открит.

3

ВТОРОТО ИЗПИТАНИЕ

Орос се оттегли и даде знак. Атена веднага застана от лявата страна на Хеса, а петдесет жреци нахлуха в заслона и застанаха почтително от дясната страна на Майката. Други двама жреци, облечени в черно и с маски на лицата си, се спряха от двете страни на мъртвеца. Те носеха две ръкописни книги. Орос беше също до мъртвеца, но гледаше към Хеса.

Тя вдигна жезъла и извика:

— Отворете книгите!

Обвинителят счупи печата на книгата и започна да чете. Той описа греховете на починаяния от ранното му детство и юношество, та до смъртта му.

Картината беше зловеща, като че ли покойникът цял живот бе вършил само лоши неща. Всичко прочетено от жреца е било записано от наблюдател, който е бил натоварен да следи живота на хана на Калун.

Най-после дългата история за ханските жестокости завърши със съзаклятието против нашия живот и как, след като ни е подгонил със смъртоносните кучета, е намерил смъртта си.

След като свърши четенето, жрецът хвърли книгата на земята и като се обърна към Хеса, извика:

— Това е животът на хан Расен. Заключението направете Вие с Вашата мъдрост.

Хеса даде знак с жезъла си на защитника. Той счупи печата на своята книга и зачете.

Чухме за всички добри дела, които покойният е извършил през живота си, за всяка благородна дума, която е казал, за плановете, с които е искал да подобри живота на народа си, за злите внушения, на които се е противопоставил, за искрената любов, която е хранил към жената, за която се е оженил, за молитвите, които е произнесъл и за направените подаръци в храма на Хеса.

Без да споменава името на Атена, той прочете как тя и нейният чичо — магьосник, са го подтиквали да злоупотребява с други жени, как са му дали отровното питие, за да полудее, поради което са размътили мисълта му и са пробудили у него инстинкта на звяра.

Жрецът изтъкна също, че най-тежките престъпления, които ханът е извършил, са били вдъхновени от жена му, която се е стремила да опетни името му пред народа, като го кара да мачка и тормози поданиците си. Той спомена и за голямата ревност, която е бушувала в гърдите му.

Това прочете защитникът, след което хвърли книгата на земята и каза:

— О, Майко, ето историята на моя човек. Направете заключението си, както Ви диктува мъдростта!

Атена пристъпи напред и поиска да говори, но Хеса вдигна жезъла си и каза:

— Твой ред още не е дошъл! Ще говориш, по-точно ще говорят за теб, когато легнеш в ковчега. Тогава ще видим делата ти и съдът ще те съди.

— Така да бъде — отговори гордо Атена и отстъпи.

Сега дойде редът на главния жрец Орос.

— Майко, ти чу и претегли всичко писано. Произнеси се за истината и според мъдростта си, издай присъдата! Дали този, който е бил хан Расен, ще го хвърлим с краката напред в Огъня, за да може отново да тръгне по пътищата на живота, или ще го хвърлим с главата напред, за да умре завинаги?

Всички се умълчаха, за да чуят присъдата на великата жрица.

— Слушам, претеглям, произнасям, но не съдя, защото нямам такава сила. Нека духът, който го е пратил в Калун и към който ще се върне пак, да издаде присъдата. Този мъртвец е прегрешил много! Но вие го хвърлете с крака напред, за да се изчисти името му от всичко черно пред неродените човеци, за да се върне пак в уреченото време! Казах!

След като чу присъдата, обвинителят взе книгата от земята и я хвърли в огнената пещ, за да изгорят всички обвинения. Той се обърна и изчезна. А защитникът вдигна своята книга и я връчи на Орос, който да я съхрани в архива на свещения олтар.

Жрецът запя трогателен призив към Владетеля на подземния свят да прибере духа на починалия и да го оправдае, както го оправда неговата вярна служителка Хеса. Към края на този тържествен погребален химн няколко жреци бавно приближиха ковчега и вдигнаха тялото. Те отидоха до края на площадката над огнената яма и спуснаха тялото в нея.

Почакаха да видят дали тялото ще се преобърне, или ще потъне в огнените пламъци тъй, както е спуснато. Ако се преобърне, значи присъдата е издадена неправилно.

По-късно разбрахме, че преобръщането е било невъзможно, защото на краката на мъртвците привързвали тежести.

Тази погребална церемония се беше утвърдила от векове между живущите в Планината. Подобна церемония е съществувала у египтяните. Изглежда, че са я заимствали от тях. Никоя жрица досега не била посмявала да осъди душата на някой починал.

Но ако книгата на мъртвеца беше затворена и тялото му беше вече пепел, нашата книга стоеше разтворена на най-опасната си страница. Всеки момент очаквахме нещо страшно, което неимоверно обтягаше нервите ни.

Хеса бе обронила глава от тежки мисли. Тя също знаеше, че часът наближава. Внезапно тя въздъхна, раздвижи жезъла и освободи всички жреци и жрици, които излязоха и повече не се вестиха.

Останаха само главният жрец Орос и главната жрица Папава, която бе млада и хубава жена.

— Слушайте, служители мои, наблюдават великите събития, които са свързани с идването на тия чужденци — изрече Хеса. — Знаете, че ги очаквах отдавна. И аз, която имам силата да видя бъдещето на всеки, сега не мога да предскажа своето. Може да се случи така, че този стол скоро да остане и тялото ми да нахрани вечния Огън. Не, недейте да скърбите — продължи Хеса, — не се натъжавайте, защото аз не умирам и духът ми пак ще се върне. Чуй, Папава! Ти си от благородно потекло и само на теб отворих вратата на мъдростта. Чуй ме сега: ако сега или някога умра, седни на моя трон и прави това, което съм те учила. Нека светлината от тази Планина да блести над света. Чуй ме и ти, Оросе, верни ми служителю! Заповядвам ти, ако умра, да отведеш чужденците, ако не по пътя, по който дойдоха, то през северните височини! Ако Кания продължи в

същия дух — завърши Хеса, — по-точно, ако се опита да ги задържи въпреки волята и желанието им, тогава вдигни Планината срещу нея, свали я от трона и я затвори тук. Слушайте и се покорявайте!

— Майко, винаги сме те слушали и сме се покорявали — отвърнаха едновременно Орос и Палава.

Хеса махна ръка, за да каже, че разговорът е приключен. Но след дълго мълчание и размисъл, тя повтори въпроса си отпреди към Кания:

— Атена, по миналата вечер ми каза, че обичаш този човек. — Хеса посочи Лео. — Отговорът е лесен — продължи тя, — защото той е толкова красив, че може да възбуди страстта на една жена, каквато си ти. Ти каза, че сърцето ти, а и вуйчо ти, били предчувствали тази любов. Понеже си го обикнала, ти ме заплаши със Силата, на която аз трябва да дам отчет. Аз съм длъжна да разтворя завесата на миналото, за да узнаем истината! Жено, часът наближи и аз се подчинявам на тоя зов, не защото ти искаш, а защото такава е моята воля. Не мога да кажа нищо за началото на нашата история. Не зная защо съдбата ни е свързала нас — тебе, мене и Лео Винси. Започвам историята оттам, откъдето ми е известна.

Хеса мълкна и ние видяхме, че тялото ѝ потрепери под влияние на някакво вътрешно напрежение.

— Погледнете сега какво има зад гърба ви — извика тя, като разтвори ръцете си.

Ние се обърнахме и най-напред не видяхме нищо, освен огнена завеса, която се издигаше от дъното на вулкана. Но веднага, както се бяхме вторачили във вулкана, взе да се очертава храм, от който заизлизаха жреци в голямо шествие, с развети знамена.

Те се оттеглиха и остана само един с бръсната глава. Той се движеше бавно към богинята, която беше на трона си, увенчана с двойната корона на Египет.

Сякаш някой от нас го призова, защото жрецът се обърна и о, небеса, ние разпознахме в него Лео Винси като младеж, такъв, какъвто го видяхме да лежи в каменната ниша в Кор.

— Виж, виж — извика Лео и ме сграбчи за ръката, но аз само поклатих глава.

След това се появи внушително шествие, начело на което беше благородна и прекрасна жена, облечена в бяло. Тя коленичи пред

богинята и остави подаръците си пред олтара. Когато се изправи, докосна ръката на жреца. Той се поколеба, но я последва.

Шествието се изнiza. Останаха само жената и жрецът. Тя му посочи изхода на храма. Той се смути и заспори с нея. Тогава тя махна булото си и устните им се срещнаха.

Жената се обрна към нас и познахме в нея Атена. Тя се изсмя. Върху черните ѝ коси бе вплетен знак, че е от царско потекло. Жената погледна бръснатата глава на жреца, погледна слънцето и изчезна.

Същият смях отекна до нас. Атена се обрна към стария Шаман и извика:

— Сърцето ми е най-добрият гадател! Уверихте ли се сега!

Но стоманеният глас на Хеса падна като студен душ отгоре ѝ. Тя каза:

— Млъкни, жено, и виж как си го изгубила в миналото!

И ето, сцената се променя. Очертава се изящна фигура, заспала в леглото. Тя сънува. Уплашена е. Над нея се навежда някаква сянка и шепне нещо в ухото ѝ. Сянката прилича на богинята от олтара, но сега е с качулка на лицето...

Жената се събужда. Тя се оглежда и о, радост! Това е Аеша, прекрасната Аеша, която видяхме в пещерите на Кор.

Въздихнахме. Тя пак заспа и фигурата пак ѝ зашепна. Показа с ръка в пространството едно море, в което плува лодка, а в лодката двама прегърнати — жрецът и царствената жена. Над тях се вие хищна птица, която не бърза да отмъсти.

Картините се менят. Най-после се появи една пещера в скала, която добре познавахме.

Жрецът вече не е с бръсната глава, а е златокос и лежи на пясъка. По бялата му дреха личат капки кръв. Над него стоят две жени. Едната съвсем гола, с разпуснати златни коси, които прикриват тялото ѝ и с копие в ръка, а другата облечена, с размахани във въздуха ръце.

В първата познахме жената, която видяхме как спи, а във втората — царствената египтянка, която бе целунала жреца.

Картините изчезнаха, погълнати от Огъня. Вместо тях се явиха други. Безгранични полета. Войници, които се биеха. Трупове по полето и хищни птици над тях.

Но и тия гледки изчезнаха. Тогава Хеса заговори. Отначало със slab глас, който все повече се усиливало:

— Получи ли отговор на въпроса си, Атена?

— Странни неща видях, Майко, чудни картини, плод на твоята магия. Но как мога да съм сигурна, че това не е дело на твоите мисли, хвърлени в Огъня, за да ни заблудят?

— Чуй тогава — каза Хеса — тълкуванията на древните писания, за да престанеш да се съмняваш. Преди много години, когато бях започнала да живея последния си дълъг живот, Изида, великата богиня на Египет, имаше свещен олтар близо до Нил. Сега храмът е разрушен. Изида напусна Египет и сега владее двата свята, защото тя е олицетворение на природата. Един грък на име Каликрат беше жрец в този храм. Той беше избран по нейно желание и трябваше да бъдеечно неин. Клетвата му не можеше да бъде нарушенa, без да го постигне наказание.

— В пламъка — продължи Хеса — ти си видяла този жрец и той стои сега пред тебе, прероден в Лео, за да сподели нашата и своята съдба. Имаше една фараонска дъщеря Аменартас, която се влюби в Каликрат. Както тогава, така и сега, тя практикуваше магьосничеството, благодарение на което успя да го застави да отхвърли клетвата си и да избяга с нея. Видя това в пламъците, нали?

— Ти, Атена, беше оная Аменартас — тържествуващо каза Хеса.
— Но имаше в Арабия една жена, прекрасна и любознательна, която поради влечението си към много знание, помоли великата Майка да й дари истинската мъдрост. Тази жена се казваше Аеша и ти я видя да спи. Богинята й прошепна, че я натоварва да проследи двамата бегълци и да отмъсти за нея. За награда на Аеша й бяха обещани победа над смъртта и красота, каквато никоя жена не е имала. И Аеша тръгна по дирите на бегълците, придружавана от един жрец, който й беше верен до смърт. Този жрец, който се казваше Нут, това си ти, Холи! Когато тя произнесе: „Аз ще убия виновниците, както ми е заповядано!“, позна еликсира, който щеше да продължи живота й за вечни времена, за да преживее хиляди поколения и вери. Но Аеша не ги уби, защото техният грях стана и неин. Тя, която никога не беше обичала мъж, пожела жреца. Тя ги заведе до Огъня на Живота, за да ги обезсмърти като себе си, но фараонската щерка не можа да стане безсмъртна. Не било писано, защото богинята се беше намесила. Аеша бе безсмъртна, но понеже жрецът пренебрегна и красотата и славата, за да се върне при смъртната жена, тя бе заслепена от ревност и ярост. Тя го уби и

беше наказана да очаква неговото прераждане, като страдаше от загубата. Когато той отново се яви при нея, тя бе наказана от богинята да умре пред любимия си в срам и унижение. Красивата стана грозна, безсмъртната — смъртна. Но, Каликрате, казвам ти, че Аеша не умря! Нали тя ти се закле в пещерите на Кор, че пак ще се върне? В оня ужасен час тази беше единствената утеша, която приласка душата й. След това ти, Лео, който си прероден Каликрат, видя в съня си духа ѝ да те води през планини и пустини, до този връх — фар по пътя към Аеша! Ти си я търсил толкова години, без да знаеш, че Тя следи всяка твоя стъпка и те пази от всяка опасност, до часа, в който се явиш пред нея.

Тя замъркна и погледна към Лео, като че ли очакваше да ѝ отговори.

— Първата част на тая история ми е непозната — отвърна той, — а останалата е напълно вярна. Но аз моля за кратък отговор: ти ли си Аеша? Ако си ти, защо ръстът ти е по-малък, а гласът променен? В името на божеството, на което служиш, кажи ми, ти ли си Аеша?

— Аз съм Аеша — каза тържествено тя. — Онази същата Аеша, на която ти се закле да бъдеш верен завинаги.

— Лъже — извика Атена. — Вярвай ми, съпруже мой, защото ти си ми такъв, че тя е лъжкиня и ако може, нека ме опровергае.

— Атена, не светотатствай!

— Не ти вярвам! Ако наистина си Аеша, докажи го на чужденците, които са я виждали. Махни тия воали, които скриват неземната ти хубост! Нека божествената ти красота блесне пред нас! Тогава твоят обичен ще коленичи пред тебе и ще каже: „Ето моята безсмъртна Аеша!“ Чак тогава ще повярвам, че ти не си оня зъл дух, който с магьосничество краде душите на хората!

Стори ми се, че Хеса е доста неспокойна, защото кършеше покритите си с бяло ръце.

— Каликрате — викна тя с глас, по-скоро приличащ на стон, — и ти ли искаш същото? Ако е така, знай, ще се покоря! Но аз те моля да се откажеш. Аз съм променена, защото нерушимото обещание още не е изпълнено. Аз не съм същата, каквато бях, когато те целунах в пещерите на Кор.

Лео погледна с отчаяние и спря поглед на подигравателно лице на Атена.

— Кажи ѝ да се открие — извика тя. — Кълна ти се, че няма да завиждам!

Лео пламна от нейната забележка.

— Моля те, открай се — извика той. — Искам да узная най-лошото или най-доброто. Стига с тая неизвестност. Колкото и да си променена, ти си моята Аеша, ще те разпозная и обикна.

— Смели са думите ти, Каликрате — забеляза Аеша. — Благодаря ти от сърце за тях. Предупреждавам те, че изпитанието ще е велико. Но мога да ти обещая любов, каквато никоя жена не е давала на мъж.

Тя се обърна към мене и каза:

— О, ти, мъдър и скъп Холи, когото обичам като верен служител, посъветвай го и каквото решите, това и ще направя. Каквото и да се случи, ще те благославям. И ако той ме отхвърли тук, на земята, с тебе ще живеем щастливи по звездите като приятели. Да, само ние двамата с тебе, Холи!

— Благодаря ти за думите, Аеша, с които ми припомняш за своето обещание. Нищо друго не искам, то е достатъчна отплата и награда за страданията, които съм преживял. Ще добавя, че каквато и да си, за мен винаги ще си онази Аеша, която изгубихме в пещерите на Кор.

Казах това, защото друго не ми идваше наум. Сърцето ми се разтуптя от радост, когато разбрах, че Аеша ме цени, не по-малко от Лео. Какво повече бих желал?

Отдръпнахме се с Лео настрами. Какво си казахме, не помня. Само знам, че някой ми внущи мисълта да я помоля да се разбуди.

— Решавай — помоли Лео, — не мога повече да издържам.

Набрах смелост, приближих се до Хеса и казах:

— Нашата воля е да свалиш воалите. Като узнаем истината, ще се успокоим.

— Слушам и се подчинявам — отвърна Хеса и повика Папава, като ѝ заповядда да я разсьблече.

Папава приближи ужасена към Хеса и започна работата си. Воалите падаха един подир друг. Под тях се е крило малко и сгърчено тяло. Най-последен остана воалът на лицето, който Хеса в момент на силно раздразнение дръпна и скъса.

Острият ѝ писък приджузи смъкването му.

О, тя наистина беше Аеша! Познах я веднага. Помнех нейното гърчещо се телце в Огъня на Живата в пещерите на Кор.

Да, пред нас беше Аеша и пурпурните отблъсъци на огненото море обливаха голото ѝ тяло. Наоколо се възцари гробно мълчание. Устните на Лео побеляха, а краката му се разтрепериха. С немалки усилия той успя да запази спокойствие и стоеше мирно, като завързан с тел мъртвец.

Видях как Атена отвърна главата си. Тя искаше да види съперницата си унизена, но сега беше потресена. Женската солидарност за миг трогна Атена.

Само Симбри, който несъмнено знаеше какво ще се случи, както и Орос, остана съвършено мълчалив и неподвижен.

Орос произнесе няколко думи, заради които впоследствие винаги го обичах:

— Какво може да се очаква от кораб, изгнил в диплите на времето? Какво искате от плът, която гние? Погледнете през разрушената лампа и вижте вечната светлина, която се изльчва навътре! Забравете мършата на мъдростта и си спомнете за вечната красота!

„Сърцето винаги се радва на благородните жестове“, помислих си аз. И понеже ми се струваше, че ще полудея, какво не бих дал, ако можех да се оттегля, за да не чувам и да не виждам нищо! Толкова погледи бяха отправени към Аеша, която сега не беше нищо друго, освен една мумия.

Мъждукащата надежда умря и скръб, горчива скръб я замести. Трябваше нещо да се направи. Не можеше да се чака повече. Слава Богу, Атена заговори. Тя изпречи божествената си красота до грозното тяло на Аеша и каза:

— Лео Винси, или Каликрате, както предпочиташ, ти може да си помислиш лошо за мен. Но аз нямам намерение да подигравам съперницата си в ужасния ѝ срам. Тя ни разказа една дивна история, изплетена от лъжи. Невероятно е една богиня да се превъплъти в Аеша, за да ми отмъщава. И то защото съм се била влюбила в човека, когото сърцето ми само разпозна и избра. Но както и да е — продължи все така Атена, — нека видим коя е по-силната — богинята или аз, смъртната! В любовта и двете сме равни. Теб, човече — изпъшка Атена, — аз обичам и не се срамувам да го призная пред всички

свидетели тук. Но ясно е, че и тази богиня или жена също те обича. Тя призна това преди малко. Сега ти трябва да избереш между двете ни. Веднъж и завинаги. Тя твърди, че съм прегрешила пред Изida, като съм те залюбила. Да, но и тя също, защото те е отнела от мене, която иска да ти даде всички земни радости, вместо някакво си безсмъртие. Коя е по-виновна? Аз или Тя? Ако аз съм едно зло, тя е двойно поголямо! Лео Винси, направи своя избор и сложи край на спора. Знаеш коя съм, без да се самоизтъквам, виждаш ме каква съм. Аз ще ти дам щастие и любов, а може би и деца, с мен ще бъдеш силен и властен. Какво може да ти даде тази магьосница, ти можеш да отгатнеш сам! Избирай!

Цялата тази реч, спокойна и добре обмислена, но пълна с лъжи, бе изслушана от сгърчената Аеша с голямо внимание. Но тя не отговори, не помръдна дори ръка.

Гледах бледното лице на Лео. Привлечен може би от съблазнителната страст, която изльчваха очите на Атена, той поиска да пристъпи към нея, но веднага спря, тръсна глава. Лицето му пламна и радост озари развлнуваното му лице.

— След всичко казано — започна той, — не искам да имам нищо общо нито с незнайното минало, нито с тайнственото бъдеще, а с неща от моя живот. Аеша ме е очаквала два хиляди години, а Атена се е омъжила за човек, когото е мразела. И то заради власт. Отгоре на всичко го е подлудила, а някой ден, когато ѝ омръзна, може да стори същото и с мен. Не помня дали съм се клел на Аменартас, ако изобщо е имало такава жена, но помня какво съм казал на моята Аеша. Любовта е най-силното нещо в моя живот, тя е божествената искра, която изгаря душата ми и ме подкрепя в трудния живот. О, моя Аеша — извика той, — аз съм тук и идвам при теб!

Той се приближи към грозното нещо, каквото беше Аеша и като я целуна, коленичи пред нозете ѝ. Да, той целуна това пергаментно чело и аз мисля, че няма по-смело, по-велико и по-героично дело, извършено от човек.

Аеша не каза нито дума, само коленичи със сухите си колене и отправи молитва, от която запомних следното:

— О, ти, служителко на всемогъщата Воля, ти, остра сабя в ръката на Съдбата, ти, неизбежен закон, наречен Природа, ти, която бе

коронясана като Изида, ти, която пращаш мъжа при жената и слагаш отрочето на майчината гръд, чуй молбата на твоята служителка!

От древно време ти ми даде твоята сила, безсмъртие и красота, непостижима от всяка друга жена, но аз съгреших пред теб, и за да изкупя греха си, заплатих с векове от самота, с неугледността, с която ти разпореди да се явя пред очите на моя любим и вместо короната на съвършенството, ти ме увенча с короната на голата подигравка. Ти ми даде светлина и после я превърна в мрак, но ти ми обеща, след като преживея осквернена голота и срам, още веднъж да откъсна изгубеното цвете на безсмъртната красота. О, милостива Майко, която ме роди, към тебе отправям моята молитва! Нека неговата чиста любов изкупи моя голям грях! А ако това не стане, нека смъртта, последната и най-благословена с милостите ти, ме посети.

4

ПРОМЯНАТА

Тя престана да се моли и настана мъчително мълчание. Лео и аз се спогледахме смутени. Не се надявахме много, че тази красива молитва към Природата ще получи достоен отговор. Трябаше да стане чудо.

Възможно ли беше то? Не беше ли чудо, че Аеша беше още жива? Ами пренасянето й от пещерите на Кор в тоя планински храм? Такива чудеса стряскат западните хора, но за обитателите на Средна Азия са нещо обикновено.

Светлината от издигащия се на възбог пламък започна да отслабва и да се снишава към кратера. Това не беше случайно, а се беше повтаряло хиляди години. При последните отблъсъци на светлината видяхме Аеша да става. Тя се приближи до каменния „език“, който се подаваше над ямата, в която бе спуснато тялото на хан Расен. Тя стоеше на самия край на каменната издатина и представляваше жалка картина — уродливо отроче, осветявано от буйния пламък.

Лео поиска да я хване, мислейки, че тя иска да се хвърли в пламъците. Орос и Папава, които вероятно изпълняваха някаква тайна заповед, достигнала до тях не знам по какъв начин, скочиха и го задържаха, като го дърпаха назад.

Окончателно се стъмни. Преди изгрева на зората природата се умълчава и всичко почернява.

Чухме, че Аеша запя погребален химн на непознат за нас език.

В пространството се появи един откъснал се пламък. Той се люлееше насам-натам. Подобни пламъци бяхме виждали и по-рано, откъснали се от Огъня на живота и носени от вятъра.

— Хораций — извика Лео с тракащи зъби, — пламъкът се носи срещу вятъра!

— Може вятърът да е сменил посоката си — отговорих аз.

Пламъкът се приближаваше все по-близо и по-близо и заприличаваше на две огромни крила с нещо тъмно между тях.

Той приближаваше жалката черна фигурка, която чакаше мълчаливо на каменния език. Крилата на пламъка я обхванаха и... стана тъмно като в рог. Пламъкът изчезна.

Мина минута, а може би и десет, чак тогава жрицата Папава мина покрай мене. Дълбока тъмнина и трепетно мълчание царяха. Чух, че Папава се връща. Дишането ѝ беше ускорено, като на човек, който е уплашен.

Помислих, че Аеша се е хвърлила в ямата. Трагедията значи свърши... Не мина миг и се разнесе дивна музика. Тя можеше да е echo от песните на жреците, но не беше тъй. Имаше в нея нещо топло и радостно. Не може да се опише — колкото радостна, толкова и ужасяващо възторжена.

Музиката пропадаше в покритата с дим яма. Чу се сладък глас от небето, после многозвучен хор и накрая — един потърсващ душата акорд, който сякаш излизаше от няколко органа. Несъмнено бе, че тя изразяваше човешкото вълнение. По-късно разбрах, че музиката е изразяvalа особеностите на характера на Аеша.

— Ето зората — каза тихо Орос.

Лъч прониза небесата над нас като огнена сабя. Той блесна мълниеносно над каменния език и освети стоящата там фигура, забулена в бели дрехи. Но жива ли беше Тя? Лицето бе безжизнено, а тялото не мърдаше.

Слънчевата светлина заигра над нея и освети тънкия воал. Черните очи се отвориха и погледът им бе като на учудващо се дете. Кръвта на живота развълнува белите като слонова кост гърди и бледото лице. Къдрavите ѝ коси се вееха от вятъра, под гърдите ѝ се подаваше глава на змия, украсена със скъпоценни камъни.

Илюзия ли беше? Не е ли тази жена Аеша, която влезе във въртящия се Огън на Живота в пещерите на Кор? Краката ни се подкосиха. Прегърнахме се с Лео и паднахме по очи на земята.

Тогава един глас, по-сладък от небесен нектар, по-звукен и омайващ от шепота на здравния зефир в тръстиките, се обърна към нас:

— Ела при мене, Каликрате, да ти върна изкупителната целувка на вярност и любов, която ти ми даде преди малко.

Лео трепереше. Тръгна, пълзейки към мястото, където беше Аеша. Окопити се малко и пак коленичи пред нея.

— Стани — каза тя. — Аз трябва да коленича пред теб.

Аеша простира ръце, за да го вдигне, като му шепнеше нещо в ухото. Лео не беше се изправил още, когато Тя се наведе и докосна с устни челото му. След това повика и мен.

Приближих се и поисках да коленича, но тя ме спря и не позволи.

— Недей — каза тя. — Не си мой поклонник и няма да бъдеш. Занапред искам, не искам, поклонници ще имам много. Но по-голям приятел от тебе, Холи, нямам. Радостно те поздравявам! — И тя се наведе над мен и ме целуна по челото.

Нищо повече!

Благоуханен като роза беше дъхът на Аеша. Прекрасното ѝ тяло блестеше като рядка морска перла, а дискретно сияние галеше лицето ѝ. Нямаше скулптор, който да извае ръката, с която тя придържаше воала си. Не е имало звезди по небето, които да се светили с блясъка на нейните очи.

Аеша хвана Лео под ръка и се върна с него в стаята, издълбана в скалата. С влизането си тя затрепера от студ. Зарадвах се, защото това беше знак, че Аеша е човек, а не дух. Жреците и жриците коленичиха пред новороденото ѝ величие, но тя им направи знак да станат, слагайки ръката си на рамото на всеки от тях, като го благославяше.

— Студено ми е — каза тя. — Папава, дай ми наметката!

Папава веднага я наметна с пурпурната наметка.

— Тялото ми не чувства толкова студ, защото Лео го възроди с целувката си на вярност и любов. Но душата ми е оголена от ударите на съдбата. О, моя любов, моя любов, толкова години загубена! Твойт взор повече няма да бъде наскърбяван! Не зная колко още ще живеем двамата на земята — продължи Аеша, — но нека пием от чашата на радостите сега. Това място ми стана омразно, защото тук поизпитах горчивини, каквито никоя жена не е изпитвала на земята. Магьоснико — обърна се тя към Симбри, — виждаш ли нещо?

Симбри стоеше със скръстени на гърдите ръце.

— Тъмната сянка на бъдните неща — отвърна той. — Имам дарбата да предвиждам, от която ти си лишена. Виждам тука да лежи един мъртвец.

— Вземи си думите назад — яростно го прекъсна тя. — Иначе мъртвецът ще си ти! Глупако, не ме предизвиквай, защото съм в силата

си и мога да се освободя от всичките си омразни врагове!

Тя впи очи в Симбри и той, усетил силата ѝ, се разтрепера и се отдръпна назад, но беше бълснат от Атена.

— Всемогъща господарке — изпъшка шаманът, — почитам те сега повече от преди. Лицето на мъртвеца не ми се яви ясно. Стори ми се, че прилича на хана на Калун, когото погълнаха вече пламъците.

— Няма съмнение, че много ханове на Калун ще лежат тук — отговори хладно Аеша. — Не бой се, Шаман, гневът ми отмина. Но ти, неприятелю мой, бъди умен и не пророкувай лошо на Всемогъщата! Хайде, да тръгваме!

Водена от Лео тя излезе от стаята и се загледа във върха на Огъня, който се възземаше във въздуха. Той хвърляше златиста светлина над Калун. Аеша стоеше и наблюдаваше. Тя се обърна към Лео и му каза:

— Светът е красив! Отстъпвам ти го целия!

За пръв път от прераждането на Аеша до този момент се обади и Атена:

— Какво искаш да кажеш, Хеса, ако изобщо си още Хеса, а не някой дявол, излязъл от ада! Предлагаш му моята земя като любовен подарък ли? Не е ли твърде рано. Не си ме победила още!

— Думите ти са груби и макар че ме обиждаш, аз пак ти прощавам. И аз мога да се подиграя на съперницата си, особено сега, в часа на моята победа. Не му ли предложи Калун, когато бе по-красива от мене? А сега коя е по-красивата? Погледнете всички и отсъдете!

Аеша спря усмихната до Атена.

Атена беше красавица, не съм го отричал никога, а и досега не бях виждал по-хубава жена от нея. Но колко грубовата изглеждаше тя пред дивната, ефирна красота на Аеша! Чертите на Аеша бяха не човешки, а божествени: помислих си това и се ужасих. Почувства го и Атена и каза:

— Аз съм жена, а каква си ти, сама знаеш най-добре. Ти излезе от ада и си творение на Духа на злото. Аз съм по-силна, защото съм истинска жена. Моят дух е по-силен от твоя и ти се досещаш защо.

Наблюдавах Аеша и видях в очите ѝ известно смущение. Устните ѝ побеляха, но тя се овладя и каза със сребърно-звънтящ глас:

— Недей да беснееш така, Атена! Ти приличаш, на немирния летен порой, който си мисли, че със своите пукащи се мехурчета ще

блъсне канарата ще я отмести. Чуй ме сега! Не ламтя за твоята земица, защото, ако поискам, мога да завладея целия свят. Но помни, че властта ти зависи от мен. Освен това смятам да ти гостувам. Избери как да стане това: чрез война или чрез мир. Но, Кания — продължи Аеша, — преди да те посетя, дай на народа си справедливо управление, задоволи го, та като дойда, да намеря доволство, а не мизерия и ужас. Избери си мъж, справедлив и добър, върху който да се облегнеш в нерадостни дни. Имаш нужда от такъв. А сега, гости мои, хайде да напуснем това място!

И тя тръгна гордо, стъпвайки безстрашно по края на кратера, което бе опасно поради силния вятър. Щом се изравнихме с Атина, тя измъкна изпод дрехата си един скрит нож и се опита да го забие в тялото на Аеша. Но вместо да се забие в плътта, ножът отскочи и иззвънтя на земята.

Тогава Атина се нахвърли върху Аеша с намерение да я бутне в пропастта, но се разтрепери и за малко не падна тя самата. Аеша я прегърна през кръста и я вдигна като перце.

— Глупаво дете — каза Аеша с нежен глас, — толкова ли си сърдита, та искаш да се простиш с прекрасния си вид, с който небето те е дарило? Ти си луда, Атина, защото не знаеш в какъв нов образ ще се преродиш! Например, вместо владетелка, как би понесла, ако се явиш като някое селянче, обезобразено, сляпо, хилаво? Защото, казват, че самоубийците така се прераждат. А може, твърдят други, да се преродиш в котка, тигрица или лъвица? Я виж ти — продължи Аеша, като грабна ножа и го захвърли, — остието му е намазано с отрова! Атина, а ако се беше забило в твоето тяло?

Атина обаче не можеше да понесе подигравките на Аеша, които за нея бяха по-отровни от остието на ножа.

— Ти не си смъртна! — зарида тя. — Как ще те надвия? Нека небето те накаже!

Атина се сви като змия на скалистия връх и продължи да плаче. Лео, който мина покрай нея, не можа да понесе страданието ѝ. Той се наведе и я вдигна от земята. Атина го погледна и се облегна на ръката му, но изведнъж се дръпна като опарена и се подпра на стария Шаман.

— Зная, че ти си винаги вежлив — каза Аеша на Лео. — Погодбре е обаче слугата ѝ да се погрижи за нея. Току-виж, че е скрила още ножове. Ела, денят расте, а ние се нуждаем от почивка.

5

СГОДЯВАНЕ

Преминахме вкупом безбройните галерии, издълбани в скалите, и стигнахме до жилището на Орос. Тук Тя се отдели от нас, като каза, че е преуморена, което беше очевидно.

— Сбогом — каза Аеша. — Орос ще бди над вас и ще ви доведе при мен, когато му дойде времето. Починете си добре.

Тя си отиде, а жрецът ни заведе в едно хубаво помещение, което гледаше към добре поддържана градина. И ние, и Орос — всички бяхме уморени и потресени от видяното. Нямахме повече сили нито да разговаряме, нито пък да разсъждаваме.

— Мозъкът ми е като размекнат — обърна се Лео към Орос. — Искам да заспя.

Орос се поклони и ни отведе в стая с две легла. Щом легнахме, веднага заспахме като пеленачета.

Когато се събудихме, беше вече следобед.

Искахме да останем сами. Облякохме се и отдохме в градината, която изobilстваше с прекрасни планински цветя. В ъгъла намерихме пейка, която бе поставена до поточе.

— Е, Хораций, какво ще кажеш за станалото дотук?

— Само едно: сънищата ни се събраха и сега ти си най-щастливият човек на земното кълбо.

— Щях да съм много по-щастлив — отговори Лео, — ако сегашната Аеша беше като онази, която помним от пещерите на Кор. Иска ми се тя да е от плът и кръв, защото когато вчера ме целуна, ако това изобщо беше целувка, имах чувството, че Тя не е жена. Каква плът може да се роди от пламък?

— Мислиш ли, че Тя се е родила отново?

— Не зная, Хораций, но ми се струва, че точно затова Тя се страхува от Атина. Ако Аеша беше земен човек, тя би умъртвила Кания досега. Спомни си Юстена!

— Възможно е сега да е станала по-благородна. Толкова нови уроци ѝ струпа животът.

— Дано да е така. Но, Хораций, какъв съпруг мога да бъда на това безплътно създание, ако имам някога това щастие?

— Какви причини съзираш?

— Такова щастие е непостижимо за земен човек. Атена каза, че човек и дух не могат да бъдат приятели.

— Обикновени думи на ревност. Бъди философ, Лео, ти измина най-чудните пътища в световната история. Ти победи! Вземи даровете на боговете, славата, любовта и силата, които ти се дават! Остави бъдещето на мира!

Лео не бе ми отговорил, когато се появи Орос, който му се поклони по-смилено от преди и любезно съобщи, че Хеса ни кани на служба в Светилището.

Лео, зарадван от възможността да я види пак, скочи на крака и ние с Орос едва смогвахме да го следваме. В помещението ни чакаха жреци и жрици, които въпреки нежеланието на Лео му подстригаха косата и брадата. Същото искаха да направят и с мене, но аз категорично отказах. След това ни обуха златошити обувки, метнаха върху Лео чудесна бяла дреха, бродирана със злато и пурпур. Подобна наметка, но по-семпла, дадоха и на мен.

Накрая Лео получи сребърен жезъл, а аз — по-обикновен. Жезлите наподобяваха египетските.

— Патерицата на Озирис — прошепнах на Лео.

— Не искам да олицетворявам никой египетски бог — каза Лео, — нито пък да се забърквам в тяхната езическа религия.

— Чакай, може жезълът да е само някакъв символ.

Но Лео отказа да върви по-нататък, докато не му се обясни същността на церемонията. Орос, макар и смутен, му каза, че става дума за годеж. Едва тогава Лео се запъти към храма, като запита Орос:

— Кания Атена ще присъства ли на церемонията?

— Не — отговори Орос, — тя замина за Калун и се готви за война, за да си отмъсти.

Орос водеше шествието, следван от Лео и мен, а зад нас бяха другите жреци и жрици. Влязохме през голямата дървена врата и след като очите ни свикнаха с ослепителния блесък на горящите стълбове, бяхме изненадани от грандиозността на церемонията. Под статуята на Майката бяха наредени около двеста жреци, облечени в бяло, а зад тях още толкова жрици.

На високия трон седеше Аеша. Имаше приготвен още един такъв трон. Понятно беше, че е празен.

Аеша беше без воал и разкошното ѝ облекло подхождаше на божествената ѝ красота. Златна лента, от която се подаваше главата на изрязана от елмаз змия, препасваше лъчезарното ѝ чело. Под тази лента косата ѝ се спускаше по гънките на пурпурната ѝ мантия като водопад.

Мантията беше разтворена и се виждаше бялата копринена туника, пристегната на кръста от златна змия, подобна на онази, която Аеша носеше и в Кор. Ръцете ѝ бяха голи и без украсения. Жезъл, украсен със скъпоценни камъни и звънчета, бе издигнат в дясната ѝ ръка.

Неземната ѝ красота ни хипнотизира. Под високия покрив отекваха величавите акорди на песните на жреците за „добре дошъл“, съпроводени с ритмични движения.

Тя седеше на трона и протягаše ръце към нас за поздрав. Най-прекрасното създание, което някога са виждали човешките очи, беше отредено за съпруга на единия от нас и за приятелка на другия.

Вървяхме покрай шпалира от жреци, докато Орос и останалите спряха, а ние се намерихме лице срещу лице с Аеша. Тя издигна жезъла и пеенето се прекрати. В настъпилото мълчание Тя слезе от престола си и тръгна по стъпалата към Лео. Докосна с жезъла си челото му и с висок глас извика:

— Ето избранникът на Хеса!

Всички присъстващи гръмогласно отговориха:

— Добре дошъл, избранико на Хеса!

Още отекваše ехото от радостния възглас на жреците, когато Аеша ми каза да застана от лявата ѝ страна, а тя подхвани Лео и го постави от дясната си страна, близо до белеещите се жреци. С ясен и сребрист глас тя произнесе:

— Жреци и жрици, служители на Хеса, чуйте добре! За пръв път ви се явявам такава, каквато съм. Познавахте ме като забулена фигура и никога не бяхте виждали какво има под воалите. Сега ще разберете защо ги снех. Ето човекът, за когото мислехте, че случайно е дошъл с другаря си в нашия храм. Но аз ви казвам, жреци, че той не е непознат. Някога, в древния живот, той ми беше господар и сега се върна отново при загубената си любов. Така ли е, Каликрат?

— Така е — отвърна Лео.

— Жреци и жрици, служителки на Хеса, знаете, че винаги Тя по право и обичай сама си е избирала своя господар. Нали е така?

— Така е — потвърдиха запитаните.

Тя замълча. После с безкрайна сладост се наведе и падна на колене пред Лео.

— Кажи ми — каза тя, като го гледаше с чудните си очи, — кажи пред всички, които ни гледат, и пред ония, които невидими присъствуват тук, приемаш ли ме отново за твоя венчана съпруга и робиня?

— Да, Аеша — отговори Лео. — Сега и завинаги!

Аеша се изправи, хвърли жезъла, който издрънча на каменния под и протегна ръце към Лео. Той също се устреми към нея и беше готов да я целуне по устните. Но аз видях, че когато устните му се приближаваха към нейните, той пребледня извънредно много. Косите му станаха още по-златисти и той твърд и силен човек затрепера като тръстика. За малко да се строполи на земята.

И Аеша видя това и го отблъсна. Очите ѝ посивяха от страх, който изчезна след миг. Тя се изпълзна от прегръдката му и го подкрепи с ръката си. Тъй стояха те, докато той напълно се успокои.

Орос подаде жезъла на Аеша и тя го издигна.

— О, любими и господарю, седни на мястото, отредено за тебе, откъдето винаги ще си с мене, защото, като ти се давам, ти ще получиш повече, отколкото предполагаш и колкото можеш да узнаеш сега. Възкачи се на своя престол, о, венчанико на Хеса, и приеми преклонението на жреците.

— Не искам — викна Лео смело. — Тук и сега казвам следното пред всички и завинаги. Аз съм човек, който не признава чужди богове и техните атрибути, поради което никой няма да коленичи тук пред мене. Аеша, само на тебе ще се покорявам.

Дръзката му реч направи потресаващо впечатление. Чу се глас, който изрече:

— Внимавай, избранико на Хеса, пази се от гнева на Майката на Планината!

Аеша за миг също се изплаши, но после се позасмя малко и позамаза, като каза:

— Засега ще се задоволя с толкова. Стига ми, любими мой, твоето обожание.

Тогава Лео се възкачи на трона, където, въпреки превъзходството си, изразено и с блестящите му дрехи, той беше неспокоен като човек с друга вяра и от друг народ.

Жреците подхваниха песента си, от която нищо не разбирахме, но схващаме смисъла ѝ. Аеша се изправи и поклати жезъла. Тогава всички се поклониха три пъти и запяха една сладостна песен. Те започнаха да излизат и когато се оттеглиха, останахме само ние, Орос и Папава, които бяха на разположение на Аеша.

Аеша сякаш се събуди от сън, стана и каза:

— Благородна е тази песен, макар и много стара. Тя е венчалната песен на Изида и Озирис и я чух в Египет, преди да видя пещерите на Кор. Разбрала съм, Холи, че в тоя променлив свят, музиката трае повече от всичко друго. Ела, любими — обърна се тя към Лео, — и ми кажи как предпочиташ да ти викам! Ти си за мене Каликрат, но все пак...

— Наричай ме Лео, Аеша, с това име съм щастлив. Този Каликрат трябва да е бил нещастен. Деянията му, които той е извършил, даже и да е бил оръдие в ръцете на съдбата, са били фатални за наследниците на тялото и духа му. Казвай ми Лео, нека името Каликрат си остане в Кор!

— Сега ти си облечен във величие. Мечтите ни се изпълват, а нощта настъпва — Аеша въздъхна И погледна тъжно нагоре. После продължи: — Лео, говоря ти на арабски. Забрави ли този език?

— Не съм.

— Тогава нека той да е нашият език. Обичам го, защото съм го сричала в майчините си прегръдки. А сега, любими, остави ме малко сама, за да размишлявам. Трябва да видя някого.

Излязохме с мисълта, че Аеша ще приема пратеници на племето на Планината, които са пристигнали, за да я поздравят с годежа ѝ.

6

ТРЕТОТО ИЗПИТАНИЕ

Два часа се мъчихме да заспим, но напразно. Някой невидим не ни оставяше на спокойствие.

— Защо не идва Аеша? — попита Лео най-накрая, разхождайки се из стаята. — Искам да я видя. Не мога да търпя раздяла с нея. О, как ме привлича Тя!

— Какво мога да ти кажа аз? Питай Орос, който е отвън, до вратата.

Лео отиде при Орос, който се засмя и му каза, че Хеса вероятно не се е прибрала в покоите си, а е още в Светилището. Тогава той поиска да го придружим с Орос дотам.

— Заповядано ми е — каза Орос, — да стоя и да пазя пред вратата. Вие сте свободни да отидете където пожелаете и ако смятате, че е удобно.

— Мисля, че е така — отговори Лео остро. — Хораций, идваш ли с мен, или да вървя сам?

Колебаех се. Аеша ни беше казала, че иска да бъде сама в храма за известно време. Без да настоява повече, Лео сви рамене и тръгна.

— Никога няма да намериш пътя сам — казах му аз и тръгнах след него.

Вървяхме по дългите и извити коридори, които бяха слабо осветени. Най-после стигнахме голямата дървена врата. Лео я бутна нетърпеливо. Тя се открехна малко и ние се вмъкнахме вътре. Стълбовете би трябвало да светят, но, изглежда, бяха угаснали, защото вътре беше непроницаем мрак. Искахме да се върнем назад, но се заблудихме и не успяхме. Нещо ни притискаше. Не смеехме да говорим. Направихме няколко крачки и спряхме. Не бяхме сами. Стори ми се, че сме в центъра на някаква тълпа, но не от живи хора. Тия същества ни притискаха, усещахме дъха им, но не можехме да пипнем дрехите им. Въздухът около нас трепереше от тяхното лутане напред-назад.

В гробище ли бяхме, в което мъртвите са излезли от гробовете, за да се съвещават? Уплашихме се. Студена пот изби по лицето ми. Косите ми се изправиха, а гърлото ми пресъхна. Най-после блесна светлина от два стълба. Бяхме близо до вратата. Светлината беше много слаба и бледа и не можеше да разпръсне напълно гъстата тъмнина. Виждаха ни, но ние не можехме да ги видим.

На трона си седеше Аеша — страховита и горда в своята лъчезарност и могъщество. Широко разтворените ѝ блестящи очи изльчваха сила, която покоряваше всичко наоколо.

Сега тя беше богиня на смъртта, пред която се покланят мъртвите. Тя приемаше този парад. Видяхме как една тъмна фигура дойде при трона ѝ, поклони се три пъти и се оттегли. Следваха я други...

За да отговори на приветствията на тайнствените същества, Тя издигна жезъла си. Сребърните му звънчета иззвънтяха. Това беше единственият шум в това тайнствено място, защото дори устните ѝ се движеха безшумно.

Хванати ръка за ръка, ние отстъпихме ужасени към вратата, която се отвори сама. Бяхме отново в коридора и успешно стигнахме до стаята си.

Орос продължаваше да стои пред вратата, където го и оставихме. Поздрави ни засмян и се направи, че не забелязва ужаса, изписан по лицата ни. Влязохме вътре и се спогледахме.

— Каква е Тя? — извика Лео. — Ангел ли е?

— Нещо подобно — отвърнах му аз.

— Но какво правеха тези сенки там?

— Приветстват я с добре дошла след преобразяването ѝ. Така предполагам. Но, Лео, те може и да не са сенки, а жреци, преоблечени специално за подобна церемония.

Лео вдигна рамене и мълкна. Орос влезе и ни каза, че Хеса ни очаква в Светилището.

Още треперехме от страх. Когато влязохме в храма, Аеша седеше на трона си с уморен вид. Папава бе до нея и сваляше пурпурната мантия. Тогава Тя извика Лео, като повдигна с ръка лицето му.

Поисках да ги оставя сами и понечих да се оттегля, но Тя забеляза това и каза:

— Защо искаш да ни напуснеш? Да не би да искаш да се хвърлиш в краката на статуята на Майката и да я попиташи за бъдещето си? Знай, Холи, че отговаря на всеки, който прекара цялата вечер, коленичил пред нея. Ако искаш, направи го! Аз съм опитвала, но тя не ми проговори. А сега не искам да узная бъдещето си.

Аз не ѝ отговорих, а и Тя, изглежда, не е очаквала, защото веднага продължи:

— Остани тук, за да сложим край на всички печални и тържествени мисли. Ние тримата ще закусим заедно и така ще забравим грижите и страховете за малко. Нека сме щастливи като деца, които не знаят що е грях и смърт. Папава, ще те повикам по-късно, за да ме съблечеш. Дотогава не искам никой да ни беспокои.

Стаята на Аеша не беше голяма, но беше обзаведена с вкус. Скалните стени бяха покрити с килими, а масите и столовете бяха покрити със сребърни покривки. Имаше и саксии с разкошни цветя.

— Скромно място — каза Аеша. — Но все пак по-добро от онова, в което живях две хиляди години, докато дойдеш ти, мой Лео.

Тя седна на една възглавница и ни даде знак да заемем местата срещу нея. Закуската започна. Тя беше семпла — добре сварени яйца, студено месо от дивеч за нас, а за нея — мляко, малко пирожки и планински ягоди.

Лео се изправи внезапно, захвърли разкошната си мантия и сложи на един стол жезъла, връчен му от Орос. Аеша го наблюдаваше и се усмихна.

— Вижда се — каза тя, — че ти не отдаваш нужното уважение на тия свещени символи.

— Така е — отвърна той. — Нали чу, какво казах в Светилището. Нека се споразумеем! Не разбирам вярата ти, но не се отказвам от моята. И заради тебе не бих участвал в идолопоклоннически церемонии.

Очаквах Тя да се разсърди, но не би. Наведе глава, и каза:

— Твоята воля е и моя, макар че трудно бих обяснила твоите отсъствия от церемониите в храма. Имаш право да държиш на своята вяра, която вече е и моя.

— Чуваш ли се какво говориш? — извика той.

— Всички велики вери са едно и също нещо. Но вярата се приспособява към изискванията на времето и на народите. Вярата,

която ние следваме, е продължение на египетската. А на какво ни учеше древният Египет? Че една сила управлява Вселената — вечната смърт. Че хората ще се съдят според сърцата и според делата им. Че сега и за в бъдеще ще пият от чашата на живота и ако не намерят спокойствие в него, ще се успокоят отвъд земята. Не е ли и твоята вяра такава?

— Да, Аеша. Но коя е твоята богиня — Хеса или Изида е тя? Както ни обясни, в миналото ти си се молела на Изида. Защо сега си я заменила с Хеса?

— Знай, Лео, че аз се покланям на тази, която е душата на природата. Тя не е божество, а тайнствен дух. Тя е майчинството, в чиито недра са скрити земният живот и знанието.

Лео и Аеша продължиха спора си, който накрая се разгорещи.

ЛЕО И ЛЕОПАРДЪТ

През изминалите седмици от паметния спор аз често се чудех дали някога е живяло по-окаяно женско същество от Аеша (или Хеса), в което любовта към мъжа да е владяла такава голяма част от живота му. Дали наистина се беше издигнала от пепелищата до вечната красота и разцвет?

Тя имаше само една слабост — беше надарена със свръхчествените способности, но не можеше да предвижда бъдещето си.

Народът, когото управляваше, я считаше за богиня и ѝ се покланяше. Тук бе намерила кътче, скрито от целия свят, и след невероятни приключения отново се срещна с человека, който беше смисъл на живота ѝ. Неговото вътрешно аз беше тъй тайнствено преплетено с нейното и тя го обичаше с такава човешка страст, на която само жена като нея бе способна. Намирайки я тук, той ѝ доказа неизменната си вярност.

Удивителната ѝ изповед, която никой не можеше да провери доколко е вярна, разкриваше тайната на съвършените ѝ способности. И въпреки това Аеша беше отчаяна и нещастна, дори и в най-щастливите си мигове. Ясно беше, че скелетите, с които Тя се срещна след годежа, бяха нейни спътници, стари познати. Самата Аеша с недомълвки споменаваше за тях, когато разговаряхме насаме.

Тя продължаваше да се страхува от Кания Атена. Може би предчувствуващо, че някой ден могат да разменят местата си и Аеша щеше да изпие горчивата чаша на отчаянието.

Най-много Тя се страхуваше за Лео. Не приемаше студенината му, защото той не можеше да привикне с мисълта, че Тя е само едно хладно божествено създание. Това тягостно положение обърка духа му, защото той знаеше, че то ще продължи две години.

Не ме учуди, че той отслабна, изгуби охота към всичко, пребледня, загуби сън, като я молеше да отмени решението си и веднага да се оженят. Но Аеша оставаше непоколебима.

Подбуждан от собственото си любопитство, а и по молба на Лео, когато останех насаме с нея, аз я разпитвах защо е решила така. Всичко, което можеше да ми каже и което ми казваше, беше, че между Лео и нея се издига стената на смъртността и че докато физическото му същество не се напои с парата на живота, не може да го вземе за съпруг.

Попитах я дали безполезно не се страхува за Лео, още повече че Тя в края на краищата е жена. С ужасяваща и тиха усмивка тя ми отговори:

— Уверен ли си, че съм жена, Холи? Кажи ми, другите жени имат ли на челото си такива скъпоценни „камъни“, каквито „нося“ аз?

Тя посочи слабата светлина, която блещукаше около челото й. После започна да глади с ръце главата, гърдите, краката си и откъдето минеха ръцете й, трепкаща светлина бликаше от там. Цялата приличаше на светло лазурно море, невероятно същество, което бе опасно за гледане. Щом отдръпна ръце от тялото си, с изключение на сиянието на челото си, Тя стана пак същата, както преди.

— Е, Холи, още ли си уверен? Не бой се, моят пламък няма да те изгори. След като видя, вярва ли, че някоя друга жена може да се изравни с мене по светлина и безсмъртие?

Ядосах се и й казах:

— Аеша, ти ще ни подлудиш накрая. Кажи ми, дух ли си, или не?

— Всички сме духове — отговори замислено. — Но аз съм повече от някои други. Вярва ли ми?

— Не знам. Но пак те моля, кажи ми: жена ли си или дух? Кажи ми истината! В началото каква беше ти на Лео!

Тя ме погледна тържествено и отговори:

— Дали паметта ми не ме лъже, или е писано в първата книга от закона на евреите, която изучавах веднъж, че синовете на небето са слезли долу, при дъщерите на хората, защото ги били харесали.

— Наистина има такова предание.

— Е, Холи, тогава защо да не слезе долу и една дъщеря на небето, ако си е харесала и залюбила някой земен човек! Невероятно ли е, че заради този си грях онази паднала от високата звезда, поради което е осквернила безсмъртното си положение и заради оня човек е била осъдена да страда, докато любовта му стане божествена чрез мъка и вярност?

Като светкавица блесна в ума ми една мисъл и скочих бързо, но студеният глас на Аеша ме спря:

— Холи, престани да ми задаваш въпроси! Има неща, за които мога да ти дам само отвлечен отговор, не защото не те уважавам. Принудена съм! Мисли, каквото си искаш. Атена твърди, че не съм смъртна и че дух и човек не могат да другаруват. Това е вярно, както е истина, че в предишния си живот тя и чично й — она стар шаман, бяха мъдри и предвидливи. Помоли моя любим да престане да настоява да се оженим веднага, защото знам с каква мъка ще му кажа „не“. Ах, Холи, не знаеш каква мъка изпитвам! Нека ти кажа. Аз съм жена и любовните думи на най-обичния ми мъж в света ме карат да страдам. Аз ги прегльщам и от сърцето ми капе кръв. Но ако той продължава да ме преследва с пламенните си погледи и любовни думи, кой знае дали няма да пламна от техния огън и да захвърля в бездните разума. Ако направя това, ние ще се спуснем по стръмнината на нашите страсти, ще се противопоставим заедно на пороя, който лудува в подножието на канарите... може и двамата да ни разкъсат на части зверовете... Но не се знае. Ако се ръководим от моята мъдрост, може да достигнем и безопасни места, където да бродим спокойно в ливадите на любовта.

Тя мъкна и отказа да говори повече по тоя въпрос. Истината ли ми казваше Тя? Не съм сигурен, защото не беше еднозначна. Факт е, че и до днес не мога да кажа жена или дух беше Тя. Подозирам, че беше нещо по средата.

Не знам докъде се простираха границите на нейните сили. Дали наистина беше стара и отвратителна, както когато я видях на Планината, или беше надянала този образ само, за да изпита любовта на Лео? Преминал ли беше нейният дух в тялото на починала жрица на Хеса, или когато е видяла, че тялото й загива в пещерите на Кор, тя е дошла тук, за да завладее този връх? А и след като е толкова всемогъща, защо не ни намери, а ни остави да я търсим и да преживеем такива изпитания.

Някаква върховна сила уж й била забранила, но тя ни била придружавала, без да може да я видим, че е Аеша, наблюдавала всяка наша стъпка, четяла всяка наша мисъл, докато най-после дойдохме тук.

С една дума, не съм сигурен в нищо, освен в това, че и аз съм заплетен в някакви велики тайни на света, че прекрасното същество,

наречено Аеша, е придобило тайната на живота, все едно от каква сила...

Тя твърдеше, че вечният живот може да се придобие чрез проникване в някое природно явление, в някаква пара или есенция и т.н. Че Тя е обладана от мъчноразбирама страст, но ужасяваща със силата и безсмъртието си.

Както казах по-горе, Аеша бе погълната от грижи по Лео. С изключение на желанието му за скорошна женитба, всяко друго негово желание или прищаяка биваха винаги и веднага удовлетворявани.

Лео искаше да е винаги с Аеша, така че ние прекарвахме с нея всяка вечер, а също и по-голямата част от деня. За да го аклиматизира към сувория тукашен въздух, Тя го караше да ходи на лов за дивеч, какъвто имаше в изобилие в Планината.

Тя задължаваше главатарите на племената да го придружават винаги и той успя добре да се опознае с тях. Аз рядко го следвах, защото ръката още ме болеше.

Веднъж седях в градината с Аеша и я наблюдавах. Тя беше подпряла главата си с ръка и гледаше напред с широко разтворени очи, през които прелитаха мисли, като бързи облаци по ветровито небе или като сънищата на спящ човек. Тя се бе загледала в планинските върхове.

Красотата ѝ беше неизмерима, удивителна и неподдаваща се на описание. Хубостта ѝ беше като на Елена и би докарала нещастие на човечеството. Между мъжете би предизвикала постоянни съперничества, а между жените непресекваща ревност. Както я съзерцавах, тя се смути ненадейно. Посочи ми един планински гребен, доста далечен, и каза:

— Гледай!

Погледнах, но нищо не видях, освен че е покрит със сняг.

— Кьорчо, не виждаш ли, че животът на моя господар е в опасност? О, аз забравих, че нямаш моето зрение! Вземи го назаем от мене и погледни нататък!

И тя положи ръката си върху главата ми. Усетих нещо безшумно да се излива. Тя произнесе някакви думи. Веднага очите ми се отвориха и погледнаха, но не видяха гребена, а Лео, който се търкаляше с един леопард, а планинците около него се въртяха и дебнеха удобен момент, за да пронижат леопарда, без да засегнат Лео.

Аеша стана неспокойна и започна да се движи напред-назад. Най-сетне Лео извади дългия си нож и го заби в корема на звяра. Леопардът се отдели от него, търкулна се по склона, като обагри снега. Няколко спазъма и се простря мъртъв.

Лео се изправи, засмя се и показва на планинците раздрани дрехи. Един от тях се приближи и превърза раните му с ленени парчета, които той откъсна от долните си дрехи.

Новото ми зрение изчезна изведнъж, както и дойде. Аеша се беше надвесила над рамото ми.

— Опасността отмина — изпъшка тя, — но още колко такива, че и по-големи ще последват! О, сърцето ми е измъчено, но трябва да понеса всичко.

Гневът ѝ избухна. Повика един служител и му заповяда да занесе носилка и масла при ловците, които ще донесат господаря ѝ.

— Ти виждаш, Холи, какво преживявам. Да, и това не е от днес. Ах, тия планинци ще ми платят за притесненията, които изживях!

Тя не позволи да говорим повече за това.

След четири часа носачите пристигнаха. Лео накуцваше след носилката. Той беше сложил в нея убития дивеч и кожата на леопарда, за да не се затрудняват ловците.

Аеша го очакваше в стаята си и щом го видя, се спусна към него и го обсипа с нежности и упреци.

Той я послуша известно време и внезапно я прекъсна:

— Откъде разбра? Още не са ти показали дори кожата.

— Всичко видях. Най-лошата ти рана е под коляното. Намаза ли я с лекарството, което ти изпратих?

— Не съм. Но след като си била тук, как си видяла всичко? С твоята магия ли?

— Щом питаш, ще ти кажа. Видях и най-малките подробности. И Холи видя как се търкаляше с леопарда, докато ония кучета търчаха наоколо като страхови деца.

— Писна ми от твоята магия — извика Лео сърдито. — Човек не може да остане ненаблюдаван дори един час, пък било и в компанията на леопард. Колкото до ония смелчаци...

В този момент влезе Орос, поклони се на Аеша и ѝ прошепна нещо.

— Колкото до ония „смелчаци“ — довърши Аеша, — ще ги науча аз.

Тя се забули, защото никога не се явяваше с открито лице пред народа от Планината и изчезна.

— Къде отиде Тя, Хораций? — попита Лео.

— Не зная, но ако е отишла в Светилището, то ще е заради погребението на главатаря на диваците.

— Нима? — извика Лео и закуцука бързо след нея.

След няколко минути реших за благоразумно да го последвам. В Светилището се разиграваше интересна сцена. Аеша бе застанала пред статуята, а в краката ѝ бяха коленичили главатарят и петимата планинци, все още с копията си. Лео стоеше встрани.

Както научих после, той се опитал да се намеси в защита на пленниците, но му било заповядано да мълкне.

На няколко крачки по-назад стояха няколко пазачи на храма, въоръжени със саби.

Аеша със сладък глас запита как се е стигнало дотам, та леопардът е нападнал Лео. Главатарят отговори, че те го преследвали до леговището му между две скали и там го нападнали. Един от диваците влязъл вътре и го наранил, но леопардът скочил и го повалил.

— Тогава господарят Лео нападна леопарда — продължи главатарят — и планинецът се спаси. Но господарят също бе повален от леопарда на земята и така, търкаляйки се, те се бориха, докато господарят му разпори корема. Това е всичко.

— Не е вярно. Вие се показахте страхливи и изоставихте господаря си на бесния звяр. Закарайте ги всички в Планината и там да ги разкъсат зверовете. Разпоредете също, че който даде храна на осъдените, го очаква смърт.

Без да се молят за милост, главатарят и другарите му станаха, поклониха се и тръгнаха да си вървят.

— Стойте! — извика Лео. — Хей, главатарю, дай ми ръката си, защото съм ранен и не мога да вървя бързо, но ти ще ме подкрепяш. Идвам с вас, заедно да половуваме.

— Как си позволяваш? Ти да не си полуудял? — извика Аеша.

— Дали съм луд, не знам, но че ти си жестока и несправедлива — в това съм сигурен. Няма по-храбри мъже от тия диваци! Този човек тук — и той посочи планинца, който е бил повален от леопарда, отиде

вместо мен в леговището и пострада. Ако наистина виждаш всичко, трябваше да видиш и това. Тогава леопардът скочи върху мен и ние се затъркаляхме по снега. Останалите храбреци се въртяха около нас и чакаха удобен момент, за да го убият, защото иначе можеше и аз да пострадам. Един от тях — продължи Лео — се спусна и с голи ръце хвана леопарда. Ако не вярваш, виж раните от зъбите по ръцете му. Ако си решила да загинат в Планината, аз ще ги последвам.

Докато планинците го гледаха с благодарност, Аеша умело се ориентира и каза:

— Наистина, господарю мой! Ако бях знаела това по-рано, нямаше така да осъдя ловците. Но аз съдех откъслечно по онова, което видях и което научих от тях. Служители мои, вие чухте, че моят господар ви защити. Аз ви опрошавам, а този, който се е хвърлил върху леопарда с голи ръце, ще бъде възнаграден и повишен. Вървете си, но ви предупреждавам, че ако господарят ми още веднъж попадне в такава опасност, тогава няма да избегнете наказанието си.

Планинците излязоха, като с очи продължаваха да благодарят на Лео. Всички знаеха, че няма по-ужасна смърт от тая в снеговете на Планината.

Подобно наказание се даваше на убийците и на най-големите престъпници.

Когато излязохме от Светилището и влязохме в нашата стая, бурята, която се беше изписала по лицето на Лео, избухна. Аеша поднови разпитите си върху сцената и състоянието на раните му. Дори поиска да извика Орос, за да ги превърже.

Златистата брада на Лео трепереше от гняв. Той й нареди да престани да се вайка за раните му, защото той не е пеленаче.

Аз не можах да се стърпя и се засмях. Това го раздразни още повече и той я попита защо тя непрекъснато го наблюдава. И че нейната магия е дарба, която той винаги е мразел.

— Не мога да понеса — продължи Лео — моите добри приятели планинци да бъдат жестоко осъдени. Не приемам и опекунството над мене, което ти наложи. Не съм момченце! Защо ги заплашваш със смърт, когато ти е ясно, че на мене нищо лошо няма да ми се случи? Убивал съм и по-големи животни от тоя леопард, преживях неизмерими опасности и ето че съм жив и здрав.

Тези думи се забиха като нож в душата на Аеша и тя с удивително себеотрицание за жена ги прие смиренено. Ако някой друг човек или същество се опиташе така да ѝ говори, сигурен съм, че го чакаше моментална смърт. Само с едно малко усилие на волята и Аеша щеше да го убие.

Но тя не го уби. Тя дори не го заплаши, а като всяка любеща жена завика и заплака. Да, едри кристални сълзи потекоха от очите ѝ и закапаха надолу, както смиренено бе навела глава.

При вида на трогателното доказателство за нейното човешко и любящо сърце целият гняв на Лео се изпари. Сега дойде неговият ред, за да се покае, и той я помоли за прошка. Тя подаде ръка в знак на оправдение и му каза:

— Нека другите да ми казват, каквото си щат, но от тебе не мога да слушам остри думи. О, ти беше жесток, жесток! С какво те наскърбих? Какво съм виновна, че духът ми бди над тебе — от пещерите на Кор, когато се разделихме, та до сега. Би ли обвинил майката, която вижда, че милото ѝ чедо е в опасност, че се разкъсва от мъка, когато не може да му помогне веднага? Какво е животът на няколко полудиви планинци пред твоя за мене? Знай, че като ги умъртвя, другите ще те пазят по- внимателно. А ако не ги убия, те или техните другари могат да те заведат на някое опасно място, където да те дебне смъртта.

Като си помисли за смъртта на Лео, Аеша се разтрепера.

— Чуй ме, мила моя, — каза Лео. — Жivotът на който и да е от тия планинци е също такава ценност за него, какъвто е и моят за мене. Ти нямаш никакво право да го убиваш. Кой ти е разрешил? Не е хубаво в името на любовта си да отнемаш любовта на другите. Щом се страхуваш за моя живот, дай ми тогава безсмъртие, макар че ме е страх от него. Ще приема безсмъртието само заради тебе, защото моята вяра е против него и според нея то не е възможно на земята.

Аеша го слушаше много внимателно.

— Или ако, както казваш, още не е дошло времето да ме направиш безсмъртен — продължи Лео, — тогава нека се оженим. Поне в малкото дни, които ми остават, да съм щастлив.

— Бих могла, ако събра смелост, но не ме принуждавай повече, Лео! Защото да не би да поема риска и да те поведа по един страшен

път. Лео, не си ли чувал за любовта, която убива? Или за отровата, скрита в чашата на радостта?

След тия думи Аеша сякаш се изплаши, стана и побягна от стаята.

Тъй приключи тази история. Леовите рани не бяха кой знае какви — обикновени одрасквания.

Планинците, вместо да бъдат убити, бяха повишени и станаха телохранители на Лео.

8

АЛХИМИЯТА НА АЕША

Малко след инцидента с леопарда Аеша беше обхваната от своя демон, който понякога се проявяваше.

Веднъж вечеряхме с нея и по навик правехме планове за нашето могъщо и безкрайно бъдеще, страхотното наследство, което Тя ни обещаваше.

Трябва да ви обясня, ако вече не съм го направил, че Тя ме беше уверила да не се беспокоя за напредналите си години и за грозотата си. Окъпя ли се в жизнените огньове, ще стана какъвто си искам. Аз се надявах, че външността ми ще се промени и както се разказва в приказките, ще стана безсмъртен.

Плановете на Аеша бяха непостижими, даже ужасяващи. Тя не познаваше днешната политическа структура, отношенията между хората, но и да ги знаеше, това едва ли би й било от полза. Практическите й познания за света се простираха дотам, докъдето й ги бяхме обяснили в пещерите на Кор. Сега жаждата й за нови сведения беше неутолима и тя използваше всеки удобен случай, за да ни разпитва, макар досегът ни с външния свят да бе прекъснат от години.

Все пак ние й обрисувахме различните народи и техните страни, нрави и обичаи такива, каквито ги знаехме от по-рано. Тя слушаше и после дълго размишляваше.

От всички народи най-много се интересуваше от китайския. Изглежда, че не по-лошо от нас беше запозната с монголите и разбираше техния език.

Когато горе-долу се ориентира в световното устройство, тя заживя с идеята да провъзгласи Лео за абсолютен монарх на целия свят. Напразно той я уверяваше, че не иска. Тя просто се изсмя и му каза:

— Ако аз се издигна над хората, трябва да ги управлявам, защото как може Аеша да заема второто място. И ти, Лео, понеже си мой господар, ще бъдеш господар и на света. Истинският ми живот още не

е започнал. Аз съм изпълнена с мисъл за теб и в очакване на твоето безсмъртие.

— И после?

— Ти ще бъдеш надарен с вечна сила, с цялата мъдрост на вековете и с мощ, която е в състояние да промени местата на океаните. Тогава ще заживеем истинския си живот. О, как копнея — въздъхна Аеша — да доживея часа, когато ще заблестим като две нови звезди в небесните висини. Приятно ще ми бъде царе да се покланят пред трона ни.

Така говореше Аеша и сиянието на челото ѝ се увеличаваше, докато я обхвата цялата. Очите ѝ заблестяха като два въглена. В тях видях безграничната слава, видях и народи да минават и да ѝ се покланят.

— Но как, мила Аеша, как ще постигнем това? — попита я Лео.

— Как ли? Много лесно. Толкова нощи слушах мъдрите беседи на Холи, че видях картата на света. Размишлявах и върху твоите сведения за различните народности, за техните странности и безполезни борби за богатства и първенство. И знаеш ли какво реших? Да ги слеем за тяхно добро в едно цяло, като се поставим над тях и ги управляваме. Реших да премахнем войните, болестите и страданията, та тези хора да изживеят краткия си живот щастливо.

— Как ще постигнем тия промени?

— Ти не мислиш философски, Лео, защото още не приемаш моята идея. Ако имам меч, с който да съкруша техните войски, ако мога да потопя флотите им в морските глъбини, да, аз, на която светковиците и техните елементи се подчиняват, ще постигна целта си. Но ти се отвращаваш от смъртта и вярваш, че магиите на небето не са добри. Щом волята ти е такава, тогава тя е и моя. Ще търсим друга възможност.

— Но как ще убедиш земните царе да сложат короните си на твоята глава? — учудих се аз.

— Като накарам техните народи да ги изоставят и предадат. О, Холи, колко ограничен е умът ти, колко слабо въображение имаш! Не го ограничавай, а си помисли какво ще стане с народите, когато се явим между тях с купища злато, за да удовлетворим нуждите им. Няма ли да ни се покорят, когато видят силата на нашата красота и безсмъртие? Няма ли да извикат: „Бъдете царе и ни управлявайте!“

— Не знам — отговорих със съмнение. — Но къде ще се появим най-напред?

Тя взе картата на източното полукълбо, която бях начертал, и като сложи пръст на Пекин, каза:

— Ето мястото, където ще се установим за няколко века. Избрах китайците, защото ти ми каза, че те са най-многобройни. Освен това те са храбри, хитри и търпеливи. И макар че сега са безсилни поради лошото си управление и примитивно образование, те са способни да превземат малките западни народи. Ето защо ще се установим между тях. За няколко века те ще се усмирят, ще изучат нашата мъдрост и ти, Лео, ще направиш войските си непобедими, като дадеш на тоя народ добро управление, богатство, мир и нова вяра.

Не я попитах каква ще бъде новата вяра. Не беше необходимо, защото от само себе си се разбираше, че тя щеше да бъде някакъв култ към Аеша. Умът ми забръмча от предположения, някои добри, другите доста абсурдни. Представях си какво би се случило при първото явяване на Аеша в Китай, както и възможното нахълтване на жълтоликите в западните страни.

— Я си представи, че малките народи не дочекат да бъдат превзети от жълтоликите, а се съединят в едно и нападнат по-напред! — каза Лео.

— Ами тогава?

Лео се беше разсърдил от надменния тон, с който Аеша говореше за западните народи, защото той принадлежеше към един от тях, при това доста велик.

— И този вариант съм имала предвид. Тогава няма да има за какво да ми се сърдиш. О, тогава Изтокът, който е спал толкова време, ще се пробуди, по бойни полета, каквито историята не е имала, ще видиш моите пламтящи знамена да плющят във вихрена победа. Ти ще видиш как народите падат един след друг! Върху хекатомбите на хиляди мъртвъци ще се издигне тронът ти на цар и владетел на света, който ще възродим с огън и кръв.

Това ново евангелие на Аеша изпълни Лео с ужас, защото той мразеше абсолютния монархизъм и симпатизираше на демокрацията. Но аз не се притеснявах. Сцената беше смешна с ужасната си и фантастична абсурдност. Аеша имаше амбиции, каквито и луд не би допуснал...

За пръв път помежду ни се появи търкане.

Знаех-, че Аеша е способна на всичко и това, за което мечтаеше, можеше да го доведе до чудесен, но и ужасяващ резултат. Защо не? Смъртта не я грозеше, защото Тя беше безсмъртна и властваше над живота и смъртта. Несравнимата красота и дръзката ѝ воля биха съкрушили всеки враг. Проницателният ѝ ум би изнамерил нови оръжия, срещу които и най-добре екипираната и храбра армия не би могла да устои.

Наистина Тя би могла да постигне целта си с помощта на природните сили, които, както тя казваше и както вярвах аз, бяха в ръцете ѝ. Тя можеше да заповядва на скритите сили на електричеството, което би хвърлило всички народи в краката ѝ.

Аеша имаше големи амбиции и най-страшното в свръхчовешката ѝ сила беше, че у нея нямаше никаква отговорност пред хората и Бога.

Би могло тя наистина да е била ангел, паднал от небето, както бе загатнала веднъж, и в което Атена и Симбри вярваха.

Само в две неща съзирах нейните добри страни: в прекрасната и безпределна любов към Лео и в приятелството ѝ с мен.

Другото важно нещо, което не можех да си обясня, беше нейната страст към този човек, необяснима с тайнствеността и трайността си, която както в миналото, така и в бъдещето би била най-слабото ѝ място.

Най-после разбрах най-важното: само човешката любов можеше да обезвреди безсмъртното ѝ сърце, защото в противен случай Тя би опустошила Вселената.

Прав бях.

Докато се вдълбочавах в размишления, без да се страхувам, че Аеша може да ги прочете, видях Орос да се покланя пред нея.

— Как смееш? — попита тя остро, защото, когато разговаряше с Лео, не разрешаваше никой да влиза.

— Шпионите се върнаха, Хеса.

— Защо си ги пратил? Каква нужда има от тях?

— Нали ти ми заповяда?

— Добре де! Какво казват?

— Хеса, народът на Калун е отчаян. Сушата е нанесла големи щети и гладът зее в очите му. Народът обвинява чужденците, които са били в тяхната земя и са избягали при тебе.

— Друго?

— Кания Атена също е побесняла против тебе и нашата свещена колегия. Денонощно подготвя две армии — едната четиридесет, а другата двайсетхилядна. Последната ще бъде изпратена, начело със Симбри, срещу Планината. Ако претърпи поражение, тя възнамерява с другата да нападне полетата на Калун.

— Ама че страшни новини — изсмя се презрително Аеша. — Омразата ще подлуди тая жена, която се осмелява да се състезава с мен! Холи, смяташ ли, че мога да се хваля с нещо, което нямам сила да направя? Ако се съмняваш, след няколко дни ще се увериш!

— Какво смяташ да правиш, Аеша?

— Почакай малко. Нека се уверя, че шпиони те не преувеличават нещата поради страхливостта си. Толкова е уморително, но ще проверя как стоят работите.

Тя се взря в пространството, което беше нещо обичайно за нея, но го вършеше рядко. Поради леност ли, или поради това, че я изтощаваше много, не знам.

Красивото ѝ лице прие строг вид като на човек, който се намира в момент на изстъпление. Светлината на челото ѝ угасна, а големите зеници на очите ѝ се свиха и потъмняха. Около пет минути тя съзерцаваше така. После, все едно че се събужда, прекара ръце по лицето и се успокой както преди.

— Истина е — промълви Тя. — Трябва да се пригответя по-бързо, за да умрат по-малко хора от моя народ. Господарю мой, ще участвуваш ли и ти? Не, не — продължи тя. — Ти ще си стоиш тук в безопасност, а аз ще вървя да посетя Атена, както ѝ обещах.

— Където ти отидеш, там ще съм и аз — възпротиви се Лео, като лицето му се изчерви от гняв и срам.

— Не ти забранявам, но ще говорим по-късно. А сега, Оросе, слушай внимателно. Върви! Изпрати навсякъде Огъня на Хеса и го предай на всички главатари. След три нощи, когато луната изгрее, заповядай племената да се съберат — не всички, достатъчни са само двайсет хиляди от най-добрите воини. Останалите ще пазят Планината и Светилището. Да носят храна за петнадесет дни. Ще се присъединя към тях на сутринта. Върви!

Орос се поклони и си отиде, а Аеша смени разговора, като заразпитва пак за китайците.

На следващата вечер пак водихме подобен разговор, но една забележка на Лео предизвика Аеша.

Лео, който не отхвърляше плановете ѝ като невъзможни, все пак ги оспорваше, доколкото можеше, защото те противоречаха на неговата етика, на неговите политически, обществени и религиозни разбириания.

— Ти ще победиш — каза той, — но всяка война носи разорение. Средствата, които ще изхарчиш, ще усилят данъчното бреме на народа ти.

Аеша го погледна и се засмя.

— Май че ви изглеждам като някое лудо момиче, което, тласкано напред-назад от вятъра на въображението си, не мисли какво прави. Не съм толкова вятърничава, че аз, сама жена, да почна война с цял свят.

— Както говореше, Тя придоби царствен вид и в очите ѝ се появи страшен бляськ, който смрази кръвта ни. — След последните ни разговори от военен характер аз премислих всичко, прекарах много неща в ума си и измислих война без разходи за тези, които ще управяваме, поради което те ще ни обикнат много. Помниш ли Лео, как в пещерите на Кор карах Майката на Природата да ми разкрива тайните си една по една. Елате с мен, за да видите онова, което никой смъртен не е виждал и да се уверите, че съм добра ученичка на Природата.

— Какво има да гледаме? — усъмни се Лео.

— Ела, Лео, любими мой, остави философа у тебе първо да види, а после да разсъждава.

Тя му обърна гръб, като му се усмихна така сладко, че той я последва, защото беше готов, ако се наложи, да влезе и в огъня заради нея.

Тръгнаха и аз го последвах. Бях любопитен да видя нейното ново чудо.

Тя ни поведе по един коридор, по който по-рано не бяхме минавали. Стигнахме до една врата, която Лео отвори по неин знак. Покори ѝ се веднага. Отвътре излизаше силен прилив на светлина. Не бе трудно да отгатнем, че това беше нейната лаборатория.

В пещерата видяхме металически епруветки и други уреди. Имаше и пещ, която не се нуждаеше от гориво, защото в нея гореше

факла от вечния огън, каквото имаше Светилището. Светлина се излъчваше от недрата на земята под нозете ни.

Двама жреци работеха вътре — единият бъркаше в железен съд някаква сплав, а другият я пресилваше в глинен калъп. Двамата спряха за миг, за да приветствуват Аеша, но Тя им каза да продължат работата си. Попита ги дали всичко е наред.

— Твърде добре, о, Хеса — отговориха те.

От тази пещера преминахме през няколко врати и пещери, през няколко прохода и стигнахме до малка стаичка. В нея нямаше нито огньове, нито лампи и все пак тя беше осветена от мека светлина, която се излъчваше от стената срещу нас.

Аз я попитах:

— Какво правеха двамата жреци?

— Защо задаваш глупави въпроси? В твоята страна не стопяват ли метали? Искате ли да узнаете тайната ми? — попита Аеша. — Едно е да чуеш, а друго е да видиш, нали? Ето, гледайте, за да изчезнат съмненията ви!

Тя посочи две особени дрехи, окачени на стената, ушити от плат и дървени парчета, които бяха с качулки и приличаха на водолазни костюми.

Под нейното ръководство Лео ми помогна да облека едната, завърза я отзад, а Тя помогна на Лео да облече другата.

— Нищо не виждам — обадих се аз.

Настъпи мълчание, стана ми страшно и поисках да узная дали не съм останал сам.

— Холи, намираш се в тъмнината, в която си бил винаги — подигра ми се Аеша — Това е тясната тъмнина на невежеството, незнанието и подозрителността.

Както ми говореше, чух, че нещо се отвори. Предполагам, че бяха каменни врати. Тогава наистина светна. Толкова силна беше светлината, че и под дрехата ме заслепи.

Видях, че стената пред нас изчезна и че бяхме пред прага на друга стая. В дъното ѝ имаше олтар и върху него бе поставено някакво вещество, голямо колкото детската главичка.

Това нещо приличаше на човешко око. Вероятно от него излизаше светлината. То беше заградено с огнеупорни тухли, но те не бяха пречка за светлината, която ги пронизваше, като че ли бяха от

стъкло. Отправените нагоре лъчи падаха върху метална буца, която бе поставена в рамка.

А какви бяха тия лъчи! Да бяха събрали всичките диаманти на света, светлината, която биха излъчили те, не би била по-силна. Очите ми горяха, усетих страшни болки в кожата на ръцете и краката си, а Аеша стоеше непредпазена с дреха и спокойна. Тя дори обиколи стаята и като отметна булото си назад, наведе се над лъчите. Тези лъчи ѝ придаваха вид на желязна статуя.

— Рудата е готова, и то по-рано, отколкото смятах — прошепна Тя.

Грабна топката в ръцете си, като че ли беше перце, и се приближи до нас.

Със смях ни каза:

— Кажи ми сега, многоначетений Холи, виждал ли си по-добър алхимик от мене — бедната жрица на една забравена вяра?

Тя поднесе тогава блъскавата руда до очите ми. Аз се обърнах и побягнах. По-скоро, опитвах се, защото облеклото ми пречеше. Стигнах стената и там захвърлих шлема си, защото горещи гвоздеи се забиваха в очите ми. Тъй стоях, а Тя се смееше и подиграваше зад гърба ми, докато най-после чух, че вратите се затварят и благословената тъмнина дойде.

Аеша ни помогна да свалим облеклата, които ни предпазваха от опасните лъчи. От очите ми течаха горещи сълзи.

— Е, доволен ли си сега, Холи?

— От какво?

— Не знам, но аз съм доволна от изгарянията и от уплахата ви.

— И аз също — изръмжа Лео, който стоеше в другия ъгъл и проклинаше нещо.

Аеша се смееше, и то непрекъснато, защото се видя, че е владетелка над всичко земно, че е господарка и на Вселената. Смя се, докато се появила сълзи в очите ѝ, чак тогава каза:

— Ама че сте непризнателни! Ти, Лео, пожела сам да видиш чудесата, които правя. А ти, Холи, дойде непоканен, след като ти казах да не идваш. Сега и двамата сте груби и сърдити. А и плачете като деца с изгорял пръст. Ето, вземете това! — Тя ни подаде някакво лекарство, което взе от полицата. — Натрийте си с него очите и смъденето ще изчезне.

Послушахме я и болката изчезна, но още четири часа очите ми бяха кървавочервени.

— И все пак какво беше чудото, което искаше да ни покажеш, та ни отведе при оня непоносим пламък!

— Исках да ти покажа дара на пламъка, който аз, невежата, наричам мощн агент. Ето, погледни — продължи тя, — как блещука то, макар и слабо! Вземи топката, Холи!

Не исках да я послушам, защото се страхувах, че ще изгоря ръцете си. Погледът ми стана неподвижен.

— Холи, какво предполагаш, че е това?

— Злато или мед.

— Чисто злато е.

— Тогава тук трябва да има в изобилие златна руда — каза Лео.

— Така е. Има руда в изобилие, но не е златна, а е желязна.

— Как така?

— Лео, ти не разбра ли, че аз от желязна руда правя чисто злато?

— със смях отговори Аеша. — Ето такава е моята алхимия. Къде другаде ще видиш толкова много злато? С него ще си послужим занапред.

И двамата с Лео се изненадахме, защото не предполагахме, че Аеша има и тази способност. Тя прочете нашите мисли и неверието ни я разгневи страшно.

— В името на Природата — викна тя, — ако не ми беше приятел, Холи, бих завързала дясната ти ръка, за да я превърна в злато! Но защо ли се ядосвам на един сляп и глух? Скоро ще ми повярваш.

Тя се отдели от нас и слезе по проходите при жреците, които работеха. Каза им нещо и отново се върна при нас с голям железен къс.

— С какъв знак искаш да отбележа тоя къс, който ти приемаш, че е желязо?

— Със знака на живота.

— Добре — отвърна Аеша.

Двамата жреци се наведоха над желязото и с резец и голям чук направиха на него пръстенообразния знак.

— Това не е достатъчно — каза Тя. — Холи, дай си ножа! Утре ще си го получиш, но ще бъде още по-ценен.

Извадих ловния си нож, индийска изработка, чиято дръжка беше желязна.

— Помниш всички знаци по него, нали? — попита Аеша.

— Да.

Тя заповяда на жреците да надянат непропускащите облекла, които преди малко бяхме носили. Каза ни да се оттеглим, за да не ни убият лъчите.

След като излязохме, те започнаха работата си. Бавиха се няколко минути. Тогава Аеша ни извика. Учудих се, че жреците бяха без защитните облекла. Мажеха си очите с лекарството. Аеша им заповяда да изнесат железния къс и моя нож на специална носилка.

Жреците бяха здравеняци, но се огъваха под тежестта на метала. А преди малко Аеша сама го носеше, като че ли бе перце.

— Как така — попита Лео, — ти, сама жена, можеше да го носиш, а сега двама мъже пъшкат под тежестта му?

— Силата, която ти наричаш Огън на Живота, има свойството да превръща всичко, което докосна, в лек предмет. Как другояче бих се справяла с такива тежести?

— Сега разбрах — отговори Лео.

Жреците вдигнаха метала и го скриха в една яма в сламата, като я затвориха с железен капак. След това се върнахме в стаята на Аеша.

— Всичкото това богатство и тая сила са твои, нали? — попита Лео.

Аз помнех предупреждението и не смеех да отворя уста.

— Тази тайна открих преди няколко века, но не пожелах да си послужа с нея. Холи ще каже, че е магия. Твърдя, че е точно обратното — това е знание, което съм усвоила.

— Вярваш ли, че твоето откритие ще съсипе западния свят? — попита Лео.

— Ако знаеш нещо друго, което да мога да направя, без да съсипя твоя свят, за който полагаш такива нежни грижи, какви ми го — отвърна Аеша.

Аз се разсмях, но веднага се опомних и обръщайки се към Лео, смених усмивката с намръщена гримаса. Страхувах се, че Аеша ще побеснее.

— А ако не знаеш, тогава светът ще загине. Господарю мой, разкрой ми мислите си изцяло! Не мога да догоня бързината им. Толкова години живях, без да мога да беседвам с благородни хора като тебе или дори равни на мен!

— Не е красиво да се подиграваш с мене — запротестира Лео.

Аеша го погледна гневно. Аз се огледах към вратата. Лео не се уплаши от погледа ѝ, само кръстоса ръце и я стрелна с очи.

— Заплаших Холи, че ще превърна костите му в злато, което наистина смятах да направя, и ето, той трепери от стъпките ми и се стряска от погледа ми, дори когато е нежен. Но ти, Лео, само ти не се страхуваш от мене, макар че още не знаеш защо те обичам така безумно. О, господарю мой, колко си добър към мене, колко си търпелив към моята непостоянност и женска слабост!

Тя понечи да го прегърне, но внезапно се съвзе и му прави знак да седне на леглото. Щом той изпълни нареденото от нея, Тя взе малко столче, седна до него, и втренчи хубавите си очи, като дете, което очаква да му разкажат хубава приказка.

— Лео, разкрий ми защо не приемаш моя план. Не се беспокой, аз ще размисля внимателно.

— Аеша, ти знаеш, че светът признава златото като най-голямо богатство. Цялата цивилизация е изградена върху него. Направиш ли го общодостъпно, което не е проблем за теб, всичко установено досега ще рухне. И хората отново ще се мъчат като своите прадеди.

— Защо не? Златото ще ги върне към епохата, когато не бяха добри и не знаеха що е разкош и лакомия.

— И смазваха главите си с дървени и каменни брадви — подхвърли Лео.

— А кои пронизват сърцата си сега със стомана или железни стрели, както ти ми каза? О, Лео, когато златният бог е низвергнат, когато лихварят и тълстият търговец треперят и бледнеят като тебешир, когато богатствата им се превърнат в смет, тогава народите няма да бедстват! Защо защитаваш златото? Какво лошо има в това — продължи Аеша, — ако съсиля живота на ония, които мислят повече за богатства, отколкото за смелост и добродетели. Не каза ли еврейският пророк, че те ще трупат къща върху къща, докато окаяните, които богаташите са ограбили, не намерят място, където да живеят. Лошо ли е, ако поддържам каузата на бедния и потиснат народ, а се противопоставя срещу грабителските страсти на шепа хора? Защо вашият свят да не стане по-щастлив?

— Смятам, че светът и без твоята намеса ще стане друг, сътворен по нов план, управляем от неизпитвани закони и стремейки се към

други цели. Светът е странен и кой знае какво може да се случи!

— Когато настъпи времето, Лео, ще видим какво ще стане. Засега ще оставим златния бог на мира. Щом искаш, нека той царува още на земята.

Вместо него исках да коронясам живата Сила на Природата, която е вечно жива, която може да даде здраве на хората, може да подобри характера им, може да превръща един метал в друг, да разрушава град или да изтръгне тая Планина.

Аеша се обърна към мене и ми каза:

— А ти, Холи, не се бой от моя характер. Гневът ми е на мига и преминава. Сърцето ти е златно. Защо тогава да позлатявам костите ти?

Благодарих за комплиманта и се оттеглих за почивка. Чудех се, кое е по-силното у нея — добротата или гневът?

На другия ден се уверих, че каквото и съмнения да имах относно нейната сила, в химическите способности на Аеша нямаше защо да се съмнявам. Точно когато се обличах, двамата жреци от лабораторията донесоха тежък къс, покрит с платно. Оставиха го на пода по заповед на Орос.

— Какво е това? — попитах го аз.

— Подарък на Хеса, с която, както ми се каза, вчера си се осмелил да спориш.

Орос дръпна платното и металът, белязан със Знака на Живота блесна с чистотата на истинско злато, за което от векове копнеят човешките сърца. То беше меко и можех с нокът да изпиша името си.

И ножът ми беше тук и както беше казала Аеша, само дръжката му беше станала златна.

И сега се питам как може Тя да събере толкова светлина, че успя да превърне желязото в злато.

Но отговорът е тайна. Мисля, че работата в лабораторията ѝ не спираше, защото Тя наистина се подготвяше за борба с жителите на земното кълбо. Както и да е. Тя никога повече не продума за това. Мълчание ѝ беше необходимо, за да се подготви за някоя по-неотложна работа.

9

ПРОРОЧЕСТВОТО НА АТЕНА

След странния опит в Светилището имаше церемония. Както разбрахме, освещавали са войната. Ние не присъствахме.

Вечерта, както обикновено, вечеряхме заедно. Аеша беше ту весела, ту намръщена.

По едно време Тя каза:

— Знаете ли, че днес бях Оракул? Ония глупаци от Планината бяха изпратили главатарите си да разберат кои от тях ще бъдат убити и кои ще спечелят чест и слава. Аз не можах нищо да им предскажа, а само избъбрих няколко думи без смисъл. Ти, мой Холи, сигурно по-добре можеш да предсказваш от мене — пошегува се тя. — Вярвам в успеха, защото аз ще ръководя тази война. За мене миналото и сегашното са черна скала, която светлината на бъдещето ще освети.

Тя замълкна и се замисли. После впери взор нагоре и каза на Лео:

— Няма ли да се вслушаš в молбата ми? Искам за няколко дни да си на безопасно място. Може и на лов да отидеш. Ако направиш така, аз ще съм с тебе, а Орос и Холи ще поведат войските.

— Не искам — отговори Лео, треперещ от гняв. — Възмущава ме този план — Холи да отиде да се бие, а аз да се спотайвам тук. — Лео беше храбър до безразсъдност. Макар че теоретично не одобряваше войната, бе готов да се сражава до смърт. — Аеша, знай, че няма да се спотайвам тутка като страхливец, скрит в храма. Ако въпреки това ме оставиш тук, аз ще се промъкна и ще се присъединя към твоите бойци.

— Ела, щом толкова настояваш. Но не на своя глава, а с мое разрешение.

След това Тя се развесели и ни разказа весели случки от миналото. Странно бе да я слушаш как разказва за изчезнали народи, даже за някои, които въобще не са ни известни. Но тях ги е имало и Аеша е имала възможността преди две хиляди години да ги опознае.

Разказваше ни за тяхната любов и омраза, сила и слабост, радости и войни. Тя осмиваше стремежите им към суетата и пошлостта.

В разказите ѝ започна да преобладава личното. Чухме за това, как непрекъснато е търсела истината, какви страдания е преживяла, кои религии е изучавала, за да ги отрече една по една, за проповедите ѝ в Йерусалим, за замерването ѝ с камъни от много учените мъже и за завръщането ѝ в Арабия.

Но и арабите отрекли реформаторството ѝ и затова тя била принудена да иде в Египет. В двореца на фараона срещнала прочут магьосник, който я обучил и благодарение на своята далновидност Тя го надминала. След като се усети, че е отишла далеч, тя смени темата и започна да разказва историята на Кор.

Спомни си за пристигането на Каликрат, придружен от египтянката Аменартас. Как ги пленили диваците и как те си навлекли омразата на нейните хора с надменността си.

Аеша се позамисли и ни разказа за една вечеря, станала в Кор.

— Ти седеше до мене, Лео, а от другата ми страна беше тази царствена Аменартас. Ядохме същото ядене, както сега. И тогава нощта беше тиха и приятна. Аменартас ме намрази, защото те гледах, тебе, нейния любовник. Борбата между нас двете започна оттогава и продължава векове. Не е стихнала, защото ние се надпреварваме да те спечелим. Тогава Аменартас заговори: „Виж, Каликрате, виното в чашата ти се превърна на кръв. О, дъщре на Арабия, тъй ме наричаше тя, — ти ще го убиеш. Аз виждам ножа в ръката ти. Ето падналия Каликрат и твоите целувки няма да го съживят.“ Както каза тя така и стана — прибави Аеша. — Аз те убих в лудостта си. Ти не ме оцени и бягаше от моята любов... О, Боже, не може ли да остана самичка поне веднъж? Призраците на миналото все ме беспокоят...

— Хеса, дойде писмо от Атина — прекъсна я влезлият жрец.

— Скъсай печатите и го прочети! Може да се е разкаяла и да е решила да ми се покори.

Орос прочете следното:

„До Хеса от Колегията на Планината, известна на земята като Аеша, а в Обществото на небето като паднала звезда.“

— Началото е хубаво — каза Аеша звънливо, — но ти продължавай, Оросе!

„Приветствам те, Аеша, ти, която си твърде стара и си събрала много мъдрост през изминалите векове, ти, която с други сили се показваш красива пред хората, заслепени от твоето изкуство. Но на тебе ти липсва оная сила, която имам аз — да виждам какво ще се случи по-нататък. О, Аеша, знай, че аз и моят чичо, великият вълшебник, потърсихме отговор от небето, за да научим изхода от войната. Писано е: за мене смърт, за което се радвам, за тебе копие, хвърлено от твоята ръка, а за земята на Калун — кръв и разорение.“

Аеша слушаше мълчаливо. Нито устните ѝ трепнаха, нито страните ѝ побледняха. Тя каза гордо на Орос:

— Предай на вестоносца на Атена, че получих посланието ѝ, но отговора ми ще получи в Калун. Върви си, жрецо и повече не ме беспокой!

Когато той излезе, тя ни каза:

— Онова, което ви разправих преди малко, е съвпадение. Както тогава Аменартас пророкуваше, така и Атена сега. Аменартас и Атена са една и съща жена. Добре, нека копието бъде хвърлено, но победата ще е моя.

Тя продължи замислено:

— Може би Кания ме заплашва с хитра лъжа, но и правилно да е отгатнала, бъде уверен, мили мой, че за нас ще е по-добре. Никой не може да избяга от съдбата си.

Замълча отново и сетне в поетичен и мечтателен изблик каза:

— Казвам ти, Лео, че ще се издаде заповед, относно бъркотиите в живота и смъртта. Зад маската на жестокостта ще блеснат милостиви загрижености, горещи ослепителни лъчи ще разсекат с меча на вечното правосъдие неправдите на моя груб свят. Събитията са стръмните и тежки стъпала, по които ние се изкачваме към двореца на радостта. Не се страхувам вече от онова, което ни очаква. Защото, знай, че ние сме крилати семена, ответи от вихрите на съдбата и паднали в определената им градина. Ще израснем и ще пръснем по целия свят благовонието на безсмъртието и щастието. А сега, Лео, остави ме самичка! И ти, Холи! Утре ще тръгнем рано.

На другия ден тръгнахме с войските на племената от Планината, които бяха жестоки и кръвожадни. Съгледвачите вървяха пред нас, след тях — конниците, язденци жилави коне, вдясно и вляво вървеше пехотата.

Аеша се беше забулила и яздеше бяла кобила, първа по бързина и стойка. До нея язехме ние: аз на един дебел кон, а Лео бе възседнал коня на хана. Заобикаляха ни жреци, телохранители и подбрани бойци, между които и спасените от Лео диващи.

Ние бяхме весели. Облъхваше ни прозрачният въздух на късната есен. Шумът от хилядите стъпки на войниците ни успокояваше.

Лео също беше весел и жизнерадостен. Напоследък слабееше, но сега страните му бяха зачервени. Аеша бе просветляла като ясна утрин, като зора след мрачна нощ.

— Отдавна съм затворена в мрачните канари на Планината, обградена от диви племена и завладяна от меланхолия. Колко се радвам, че отново гледам света. Колко са красиви горе снеговете! Ами тъмнокафявите склонове долу? Вижте поляните как зеленеят по граничните хълмове! Чудесно и безсмъртно като мене е слънцето! Сладък е въздухът! Поязвай ми, Лео, двайсет века не съм яздила кон, но не съм забравила. А това животно под мене никак не прилича на арабските коне, върху които съм препускала по пустините. Помня как язех с баща си и се бих с мародерите-бедуини и как с копието си лично промуших главатаря им. Някой ден ще ти разправя за моя баща. Аз му бях любимката. Отдавна сме разделени, но копнея за часа, в който пак ще се срещнем някъде. Погледни, Лео, онази урва! Там живееше жрецът, който обожаваше котката, която ти хвърли в огъня. Чудно ми е защо тия племена обожават това животно. Изглежда, че този обичай е останал, от Александър Македонски, който е донесъл това вярване от Египет. Ще ти разправя и за Александър, защото той беше мой съвременник. Когато се родих, светът още кънтеше от неговата слава. Военачалникът му Расен пръв въведе в Планината поклонничеството към Огъня, от който пламнаха стълбовете в храма на Хеса или Изида. Между войските на Расен трябва да е имало някой, който е внушил на тукашните хора да вярват в предсказанията на магьосниците. Смътно си спомням, че аз бях първата Хеса в тоя храм и че пътувах насам с генерал Расен, който беше мой роднина.

Лео и аз я гледахме онемели: тя ни беше наблюдавала през воала си.

— Ти, Холи — продължи Аеша, — както винаги си недоверчив и сечно съмняващ се ум и сега си готов да повярваш, че ви лъжа.

Аз протестирах, като казах, че се замислям върху две очевидни противоречия в двата варианта на тая история, които са ми известни.

— Ти, Холи, не ми вярващ, защото смяташ, че Александър е живял преди мене. Знай, че ние с него сме връстници. Родени сме в едно и също време. Аз бях Оракул, с който той винаги се съветваше за своите битки. Благодарение на мъдростта ми той побеждаваше винаги. От деня, в който ги изоставих и тръгнах с Расен, звездата на Александър започна да гасне.

Лео издаде звук, подобен на изсвирване. Аз съпоставих разказа ѝ с тоя на Ку-ен и я попитах:

— Аеша, помниш ли всичко, което ти се случило в предишния живот?

— Още помня, какво се случи в Долината на костите, където ви намерих с Лео. Там стана голяма битка между жреците, поклонници на Огъня, и техните васали от Планината с войските на Расен, подпомогнати от населението на Калун. Оттогава, та досега неприязната между Калун и Планината продължава.

— Значи ти си била нашия Водач? — попита Лео, като я погледна с остьр поглед.

— Че кой друг можеше да бъде? Щях да ви изчакам в Светилището, но когато научих, че сте избягали от Атина, не се сдържах и така забулена излязох да ви посрещна. Бях с вас и на реката, но не ви се открих. И там ви опазих от нещастия. Лео, имах горещото желание да се уверя вярно ли е още сърцето ти на Аеша. Исках да проверя и мъдростта на Холи, да видя дали би ме познал така забулена...

Цял следобед слизахме по склоновете на Планината, но много по-бързо, отколкото когато ги изкачвахме след бягството ни от града на Атина. При залез-слънце стигнахме определеното място за престой.

Разпънаха шатра за Аеша. И понеже нямаше друга, ние с Лео и гвардията се настанихме между скалите. Аеша видя това и нахока главатаря, който се беше погрижил за храната на войската, но не и за пренощуването ѝ. Нахока и Орос, но той ѝ отговори, че ни е помислил за хора, свикнали на трудностите на войната. Тя обаче се разгневи най-много на себе си и за този пропуск. Докато Лео я успокояваше, тя ни даде да разберем, че ако искаме, можем да пренощуваме в нейната шатра. Тя не се страхувала от нощния студ.

Препирнята завърши с вечеря. По-точно вечеряхме ние, а тя ни наблюдаваше, защото не пожела да снеме воала си пред планинците.

През нощта Аеша беше неспокойна и тревожна. Като че ли нови страхове, които не може да превъзмогне, я бяха връхлетели. Последните ѝ думи към нас бяха:

— Наспете се добре! Пожелавам ви здрав сън! Но не се чудете, ако изпратя някого през нощта да ви извика. Може да ми се явят видения и ще трябва да се съвещаваме, преди да тръгнем призори.

Разделихме се, но смътна тревога ни измъчваше до времето, когато пак щяхме да се съберем тримата.

Както бяхме уморени, веднага заспахме край лагерния огън. Спокойни бяхме, защото цялата войска ни пазеше.

Събуди ме викът на патрулите. Далечен беше той, но след малко и от нашата гвардия се извика. Пред очите ми се яви един жрец, върху бръснатата глава на когото блещукаше светлина. Лицето му ми се видя познато.

— Изпратен съм — каза жрецът, като произнесе и името си, — от Орос да ви предупредя, че Хеса ви очаква да се явите при нея и двамата, и то веднага.

Лео се размърда, стана и каза, че Аеша е могла да почака до сутринта, но после скочи и се приготви да вървим.

Жрецът пак се поклони и каза:

— Желанието на Хеса е господарите да си вземат оръжието, а гвардията им да тръгне с тях.

— За какво ни е тя? Имаме да изминем стотина метра, и то в центъра на войската! — възпротиви се Лео.

— Хеса напусна шатрата — поясни жрецът — и сега е на отвъдната урва, откъдето изучава пътя.

Попитах го:

— А ти откъде знаеш това?

— Орос ми го съобщи. Затова Хеса моли господарите да вземат и гвардията със себе си, защото е сама.

Аз се колебаех. Но си спомних, че Аеша ни беше предупредила, че е възможно да ни извика през нощта. Не можех да се съмнявам, че повикването ни е някаква игра.

Повикахме гвардията си — десетина души, взехме копията и сабите си и тръгнахме.

Стражата не искаше да ни пропусне, но щом чу паролата от нас, ни изгледа изумена. И да се съмняваха, те си замълчаха, защото се страхуваха от нас — приближените на Аеша.

Продължавахме пътя си към урвата. Започна да ни обзema съмнение. И главатарят на гвардията даде израз на подобно нещо. Изведнъж нещо бяло се мярна в урвата.

— Ето Хеса, Хеса е там — викнаха всички.

Успокоихме се. Тя ни направи мълчалив знак да я следваме към Долината на костите. Аеша спря при едни скали. Приближихме се към нея, а жрецът и свитата ни се отдалечиха.

Лео вървеше малко по-напред от мене и го чух да казва:

— Аеша, защо скиташ през нощта в такива пусты места?

Тя не му отговори, а разтвори ръце и се заспуска надолу. Чухме особен, тревожен звук. Погледнах и видях как скелетите се изправят и танцуваха пред нас. Аеша ни демонстрираше силата си. Признавам си, че се изплаших. А и най-големият храбрец би сторил същото при тая потресаваща гледка.

Зад мене шумът стана още по-тревожен. Обърнах се и видях, че скелетите са се изправили и нападат с копия нашата гвардия. Планинците паднаха на колене и бяха избити без съпротива от скелетите. Фигурата в бяло ни посочи с ръка и заповяда:

— Хванете ги, но ви забранявам да им направите и най-малкото зло.

С ужас познах гласа на Атена. Хората ѝ връхлятаяха върху нас и ни заловиха. Получих силен удар по главата и паднах на земята. Преди това зърнах Лео, който се биеше с няколко души. От устата му рука кръв. Изгубих свяст. Защо ли не ме убиха? Сигурно са ме помислили за мъртъв или са решили да ми пощадят живота.

Когато се пробудих, беше светло и видях спокойния и нежен образ на Орос, който се беше надвесил над мене. Видях и Аеша.

— Човече, говори — изпъшка тя. — Какво стана? Ти си жив, но къде е Лео? Къде си скрил моя господар? Кажи или умри!

— Атена го отнесе.

— А ти как остана жив?

— Аеша, нас ни измамиха. А и ти беше казала, че ще ни повикаш през нощта.

Накратко ѝ разказах какво се случи. Тя ме изслуша внимателно. После огледа мястото, където бяха избити телохранителите ни. Забави се на мястото, където беше пленен Лео. Там имаше счупена сабя, която беше на Лео, и двама убити. Те бяха облечени с черни дрехи, а лицата и ръцете им бяха намазани с бяла боя, така че в тъмното да приличат на скелети.

— Капан за наивници, Холи. Кажи ми дали Лео бе ранен?

— Помня, че от устата му течеше кръв.

— За всяка негова капка кръв ще взема стотина живота. Назад и на конете, защото днес имам работа. Ти, Холи, остани тук. Орос, нахрани го и му дай да пие. Превържи раната на главата му.

Аеша повика водачите и капитана на войската си и им заповядва:

— Служители на Хеса, нощес с измама е пленен чужденецът — мойт годеник. Трябва да го освободя, преди да му направят нещо лошо. Ще нападнем войската на Кания Атина, която е отвъд реката. Довечера искам да нощувам край града Калун. Конници, следвайте ме! Капитани, спускайте се надолу и тежко на онзи, който отстъпи в тая битка! Смърт и вечен позор го очакват, а храбреците ще бъдат възнаградени с богатство и слава! Прекрасната земя на Калун ще бъде плячка за победителите. Заповядвам ви да преминете реката! Аз и конницата ще минем по средния брод. Крилата да нападат!

Главатарите изреваха от радост. В жилите им течеше кръвта на войнствените им деди. След едночасов ход стигнахме блатистата местност. Дясното и лявото крило на войската се разгърнаха, а конницата спря пред блатата. Аеша мълча през цялото време. Само веднъж проговори:

— Холи, смяташ ли, че тази война е безумна? Страхуваш ли се?

— Щом ти си главнокомандващ, не. Но какво ще правиш с втората армия на Атина?

— Ще се изпари пред мене яко дим. Холи, ти ще видиш неща, каквито не са виждани никога по земята. Ти ще изпълниш една особена поръчка. Стегни поводите на коня си, защото ще яздиш надалеч. Вземи и коня на Лео, защото е бърз и силен. Ако и той грохне, смени го с някой от конете на гвардейците.

Забравих раните си. Аеша втренчи очи нагоре.

Тя напрягаше цялата си воля. Трепереше като тръстика. Проследих погледа ѝ и видях, че на небето се събират тъмни облаци.

— Преди да се смрачи, небето ще бъде по-диво, отколкото моето сърце! — викна Аеша. — Холи, мятай се на коня, тръгваме!

Стигнахме брега на реката. Нагазили до пояс, дружините на Атена бяха готови с копията си да посрещнат конете ни. Планинците, като ги видяха, се хвърлиха в реката и клането се започна. Орос каза на Атена, че един съгледвач видял как Атена, Симбри и гвардията отвели с кола Лео в града Калун.

— Известно ми е — прекъсна го Аеша.

Нашите ескадрони завзеха брега, но бяха отблъснати след атака на неприятеля. Битката се повтори няколко пъти, но нашите все бяха отблъсквани. Най-после Аеша реши, че на войските ни е нужен водач и това ще бъде тя самата. Даде ни знак да я последваме и настъпихме в реката. След знака й за атака нашите войници с дива радост настъпиха. Неприятелят се поколеба и отстъпи. Завзехме брега. Продължихме атаката начело с Аеша. Войските, които идваха след нас, доубиваха войниците на Калун.

Аеша даде знак и спряхме да закусим, а конете да се напият с вода. Съгледвачите ни донесоха, че многобройната армия на Атена пази мостовете и стените на Калун. Малката ни армия не била в състояние да се справи с нея. Аеша не обърна внимание на това донесение. Заповяда да се сменят уморените коне и да продължим да напредваме.

Бурни облаци се събираха на небосклона и вешаеха нещо страшно. Светкавица светна над Калун. Нападахме, а постовете на неприятеля се разбягваха пред нас. Забелязахме голяма войска, разявяща копринени знамена и подсилена с блестяща конница. Когато приближихме, към нас дойдоха посланици. Един придворен ни каза:

— Хеса, чуй думите на Атена. Твоят любим чужденец е пленник в двореца на Калун. Напредвайте, но ние ще разбием малобройната ти войска. Ако случайно победите, любимецът ти ще бъде убит. Затова се върнете в Планината. Атена ти дава мир и живот за твоите хора.

Аеша пошепна нещо на Орос и той извика:

— Няма да има отговор. Вървете си, ако обичате живота, защото смъртта се приближава към вас.

Посланиците с луда бързина се върнаха назад. Аеша се обърна към мене и със страшен глас каза:

— Холи, приготви се да надзърнеш в устата на ада. Исках да ги пощадя, но сърцето ми вещае друго. Холи, да знаеш, че те заплашват, че ще го убият.

Тя се обърна към войската си и извика силно:

— Капитани, не се бойте! Малко сте, но с вас е десет хилядна невидима сила. Следвайте Хеса и не се плашете от посрещалите. Предайте на войниците си да не се страхуват от нищо и да нападат.

След Хеса, през труповете на врага, право в Калун!

Главатарите обиколиха на коне войската и предадоха заповедите на Хеса. Отвсякъде се раздадоха възторжени викове. Издадоха се няколко заповеди и цялата армия се построи като клин, на върха на който беше Аеша.

Противниците ни се спуснаха срещу нас. Грамадна маса от конници и пехота с издигнати копия ни обграждаше. Аеша свали булото си и го размаха над главата си като знаме.

Облаците започнаха веднага да се събират. Притъмня. Затрещяха гръмотевици. Аеша изкрещя и над войските на Калун се изви такава буря, каквато не бях виждал през живота си. Гръмотевиците падаха върху тях, вятърът хвърляше камъни и пръст и така помитаše всичко по пътя си. Адът се беше спуснал наоколо. Напредвахме в него, но той не ни засягаше.

Войските на Калун се разбягаха с ужас и писък. Коне и конници се търкаляха и умираха. Пехотинците бяха вдигани от вятъра и захвърляни на купчини, а отгоре им падаше гръм и ги убиваше. Стените на Калун бяха съборени и отнесени надалече от бурята. Пламъци се виеха в адската тъмнина над подпалени къщи.

От многобройната армия на Атена не остана нито един войник. При това нито едно наше копие не беше окървавено, нито една стрела не беше пусната.

Чух възторжен глас до ухoto си:

— Обещах ти бури, Холи, видя ли, че мога да командвам злите сили! Ето, всичко премина. Виж, мостът на Калун е пуст. Ако искаш да знаеш къде е войската на Атена, погледни ония камари. Там са костите на нейната армия.

На моста Аеша застана като на парад и поздравяваше войската от кобилата си. Племената я виждаха за пръв път без воал и започнаха да викат:

— Богинята, богинята! Поклонете се на богинята!

Ние с Аеша и Орос препуснахме с конете си в горящия град и се отправихме към двореца на Атена. Той беше пуст. Едва следвахме Аеша, която сновеше като светкавица по стълбите и из коридорите. Тя вървеше все по-напред, докато стигнахме стаята на стария Симбри. Вратата беше заключена, но Аеша я отвори с диханието си. Лео, горд и бледен, седеше вързан на един стол. До него, с нож в ръката, беше старият шаман, а на пода лежеше величествена в смъртта си Кания Атена.

Аеша насочи ръката си към шамана и ножът падна. Самият той рухна на пода като гръмнат. Тя се наведе, взе ножа и бързо разряза въжетата, с които беше вързан Лео. Аеша, сякаш изчерпала сили, седна на пейката и замълча. Лео се изправи, удивен от трескаво разигралите се събития, и каза:

— Тъкмо навреме дойде, Аеша. Ако беше закъсняла само една секунда и това куче щеше да ме убие. О, Хораций, благодаря на небето, че и ти си жив. Какво става с войската на Атена? Как се промъкнахте тук?

— Битката е загубена от някои, но не и за мен. Аз дойдох не през урагана, а на неговите криле... Какво изтърпя в мое отсъствие? — попита Аеша.

— Бях заловен, вързан и докаран тук. Внушено ми бе да ти напиша писмо, за да спреш похода. Иначе ме заплашиха със смърт.

— И после?

— Буря, падащи стени, ужас, който за малко не ме подлуди.

— Бурята беше моя вестоносец, че аз идвам и ще те спася.

— Атена побесня. Тя каза, че армията ѝ е унищожена. Взе нож да ме убие.

— И?

— Казах ѝ, че и да ме убие, ти ще ме последваш и в смъртта. Тогава тя се отказа и изпи отровата. Преди да издъхне извика: „Отивам, за да ти проправя път. Аз съм унищожена. Аеша иде начело на войската си, за да си отмъсти.“ И падна преди малко на пода. Виж, Аеша, гърдите ѝ още се повдигат. А тоя стар идиот замахна с ножа си да ме убие!

Лео седна пак на стола, за който доскоро беше завързан, а лицето му доби старчески вид. Аеша се разтревожи и поръча на Орос да даде

лекарството, което Тя му беше поръчала да вземе със себе си.

Орос извади от джоба си едно стъкълце и го подаде на Лео с думите:

— Пий, господарю, ще ти подейства добре.

— Жаден съм — извика Лео със стария си весел смях, — от снощи не съм пил нищо. Яко се бих с тия диваци.

След като го изпи, той каза, че е гладен като вълк. Донесе ни се храна и седнахме в присъствието на трупа на Атена да хапнем...

11

НОВАТА ХЕСА

Както си говореше за ужасиите на войната по време на обеда, Лео изведнъж пребледня, като че ли крилете на смъртта докоснаха лицето му. А по лицето на лежащия Симбри се мерна следсмъртна усмивка.

Аеша се разтревожи, но се окопити и каза:

— Заповядвам това да не се случва!

Видях нещо, което прикова погледа ми. В далечните, неизмерими пространства ми се мярна едно лице, което беше на съдбата. Стоеше на престола си и оттам владееше над световете.

Бях зашеметен и изгубих съзнание. Когато дойдох на себе си, чух трептящият и звънлив глас на Аеша, която викаше:

— Страшната нощ отмина. Иде светлият ден на победата.

Тя се наведе над Лео. Един златен кичур, напомнящ коронка, се откъсна от косите й и падна на земята. Тя се наведе, вдигна го над главата на Лео и след минута го сложи на челото му, като каза:

— С тоя земен знак те издигам като Цар на земята. В тази коронка е съсредоточена цялата власт. Бъди Цар на земята и мой господар!

Аеша издигна отново коронката, пак я свали и пак я издигна като повтори:

— С тоя знак ти дарявам безсмъртие. Живей, докато светът е жив! Бъди негов господар и мой!

За трети път докосна с коронката челото му.

— С тази златна коронка ти подарявам неизброимото злато на мъдростта. Тя е муската, която ще ти разкрие всички тайни на Природата. Стъпвай победоносно с мене по чудните пътища на живота, докато не бъдем отнесени на безсмъртния ни престол.

Тогава Аеша заряза коронката и тя пана върху гърдите на Атена, откъдето не помръдна.

— Доволен ли си от даровете ми, господарю мой — попита го Тя.

Лео я погледна жално и поклати глава.

— Кажи ми какво искаш още? Кълна ти се, че ще го имаш!

— Заклеваш ли се?

— Да. Стига да мога да ти го дам. Ако не вярваш, нека ме постигне бедствие, което да задоволи дори бдящата душа на Атена.

Чух всичко, но все ми се струваше, че и друг слушаше, защото по лицето на шамана мина ледена усмивка.

— Не искам от тебе нищо, което да не можеш да ми дадеш. Искам те тая нощ, а не някога си — в далечното време, когато ще се окъпя в тайнствения Огън.

— О, Лео, мислех, че душата ти има по-благородни цели. Мислех, че ще поискаш да ти разкрия своите помисли, грехове, мъките на моята будна мисъл, да ти кажа коя съм и откъде идвам. Молбата ти е същата, която всички мъже шепнат под вечерното було на живота. Лео, ти ме разочароваш!

— Аеша, ти би била по-доволна, ако поисках твоите слънца и съзвездия, твоите духовни дарове, от които нищо не разбирам и не ги искам. Ако ти бях казал: бъди мой ангел, а не моя жена, раздели океаните, за да повървя по дъното им, пробий звездите, покажи ми началото на живота и смъртта, предай цялото човечество на моята сабя, напълни съкровищниците ми с цялото богатство на света, научи ме да обуздавам ураганите, направи ме полубог, каквато си ти, о, тогава ти ще си доволна! Но, Аеша, аз не съм бог, а човек и желая като мъж жената, която обичам. Моля те, забрави за твоята сила и само една нощ бъди жена, истинска жена, която да обичам и да копнея за нея.

Тя го погледна, не каза нищо, а само поклати глава. Нощният зефир рошеше дивната ѝ коса.

— Значи ти ми отказваш? Не е право, защото ти ми се закле. Искам да изпълниш клетвата си. Чуй ме тогава: не ти искам даровете, нито фараонския трон, от което хората няма да имат никаква полза, не ти искам „доброто“, което убива човеците, мои братя, не ща да отида с тебе в Кор, за да се окъпя в Огъня на Живота! Чуй ме добре! Напускам те и отивам в планините, за да умра. Не мога да понасям твоите отлагания още година. Сподели нежните ми любовни признания! Иначе ме пусни да си вървя.

Аеша продължаваше да мълчи с обронена глава. Тогава Лео я приближи, прегърна я и я целуна. Тя се отскубна, но остана близо до

него.

— Холи, аз те предупредих — прошепна Тя. — Страх ме е да не пламна от човешкия огън. Човече, вярвай ми, че нещо почна да гори в сърцето ми. Ако пламне човешкият огън...

— Какво от това — ще бъдем щастливи за кратко време.

— За много кратко!

— През целия си живот ли? Или за ден, месец, два или за година? И да не знам, пак не ме е грижа. Ако си ми вярна, ревността няма да ме порази.

— Ще рискуваш ли? Не мога да ти обещая дали този път няма да те изведе към смъртта.

— Ако умра, ще се разделим ли?

— Не, не, Лео. Това е невъзможно. Няма никога да се разделим. Уверена съм в това, дала съм клетва. Но тогава нашите души ще търсят трудни пътища през други съществувания и други пространства, за да се слеят.

— Аеша, искам да изпълниш клетвата си!

Забелязах, че Аеша започна да се променя тайнствено... Тя приемаше човешки облик. Сърцето ѝ туптеше и от богиня на Светилището и валкюра от бойното поле Тя ставаше сладка и все по-сладка жена, най-желаната невеста за един съпруг.

— Хей, господарю мой — извика Аеша, — тия разпокъсани от копията воали ли ще са сватбената ми премяна? Трябва да се накича със скъпоценности и да облека царски одежди, както подобава за моето и твоето положение.

— Искам жената, а не обвивката ѝ — възрази Лео.

— Жената лежи мъртва тук до тебе. Кажи ми, Лео, аз жена ли съм или дух? Кажи, че съм жена, защото пророчеството на мъртвата Атена витае над нас. Тя каза, че смъртен и безсмъртен не могат да се сближат.

— Ако не си жена, няма да ме притежаваш през следващите седмици!

— Жена ли беше онази, която докара урагана над мъртвия сега Калун? Жена ли беше онази, на която се подчиняват светковици и гръмотевици? Може ли една жена да вкамени тоя човек? О, Лео, ако бях жена, щях да сложа като сватбен дар пред нозете ти цялото си величие. Но вече всичко свърши. Дойде ли смъртта — добре дошла е!

Кажи ми как ще се венчаем. Холи е тук. Той ще съедини ръцете ни. Той ще ме даде на теб и тебе ще даде на мен. Този горящ град е нашия олтар, свидетели ще са ни мъртвите и живите по земята и по небето. Вместо обред и церемония ще сложа за пръв път устните си върху твоите. А когато и това свърши, ще ти изпее вместо сватбена песен нещо, което никой смъртен поет досега не е писал. Холи, ела и изпълни дълга си!

Замаян, аз се подчиних на волята й, взех ръката ѝ и я сложих в Леовата. Тогава нещо ме раздруса. Огън мина през мене в Лео. Разнесе се силна и звучна неземна песен...

Благослових ги, но не помня с какви думи. Отдръпнах се към стената и се загледах в тях. Блесна неземна страст в очите на Аеша, видях я как се хвърли с разтворени ръце в прегръдките на Лео, като му каза „съпруже“ и го целуна в устата.

— Вече съм напълно твоя — прошепна тя, — така както беше в пещерите на Кор. Винаги ще сме заедно. Знай, че каквото и да се случи, винаги ще съм до тебе. Ако ти умреш, ще те последвам в пространството. Слушай добре песента, която ще ти изпее, защото тя ще ти открие истината, която невенчана не можех да ти кажа. Ще научиш коя и каква съм аз, кой и какъв си ти!

Тя млъкна и втренчи поглед към небето, като че ли чакаше от него вдъхновение. Никога Тя не е била по-божествена, отколкото в този момент.

Аеша започна песента си, но в същия миг Лео започна да се клати, пребледнял и треперещ. Тя прекъсна песента си и се спусна към него. Той рухна на пода и там остана тих и неподвижен. Аеша се хвърли върху него и изпища тъй, че ми се стори, че мъртвите ще се събудят.

Аз обезумях. Защо ли ми бе животът без Лео? Той беше единственият, когото обичах и с когото делихме скърби, съмнения и радости. И сега го гледах безмълвен в своята смърт, прострян върху гърдите на прекрасната Атена.

Аеша се окопити. Тя заповяда на стария шаман:

— Събуди се!

Шаманът веднага стана. Аеша му каза:

— Симбри, натоварвам те да последваш господаря ми и да му кажеш, че неговата Аеша ще го настигне в пространствата. Кажи му да

ме чака пред Дверите на Живота. Там ще го намеря...

— Слушам и изпълнявам, велика звездо.

— Кажи на Атена, че ѝ прощавам. Аз ѝ благодаря за благородното сърце, а сега... върви!

И в същия миг Симбри подскочи във въздуха с разперени ръце, събори масата, на която се бяхме хранили, и падна мъртъв на пода.

Цяла нощ Аеша прекара в бдение над мъртвия Лео. На сутринта Тя свика всички жреци и главатари, както и останалите живи благородници от Калун и им даде заповеди как да управляват занапред.

След това Аеша заповядва на жреците да вземат тялото на Лео и всички се упътихме към Планината. Когато стигнахме, положиха Лео в Светилището. Аеша извика Орос и Папава и им каза:

— Папава, тронът на Хеса след малко ще се освободи. Бъди ти новата Хеса, а Орос — твой съпруг и хан на Калун. Холи, подарявам ти моя жезъл. Бъди внимателен и го употребявай само в краен случай, защото той има особени и големи възможности. А сега, сбогом приятели, и ти, господарю мой! Чакай ме, идвам след тебе!

Стана тъмно. И в мрака и гробната тишина два пламъка, оформени като криле, долетяха към мястото, където бяха Лео и Аеша. Те се завъртяха няколко пъти около тях и когато отново стана светло, от Лео и Аеша нямаше следа. Стори ми се, че ги видях как се издигат нагоре в небосвода...

Останах сам. Лодката ми плуваше по реката, но къде щеше да стигне? Стисках жезъла на Аеша и мечтаех за времето, когато щях да умра и да се срещна с обичния ми Лео.

Както се бях замислил, внезапно...^[1]

---

[1] Ръкописът не свършва тук, но останалите страници са изчезнали... ↑

Издание:

Автор: Хенри Райдър Хагард

Заглавие: Тя се завръща

Преводач: под редакцията на Петър Величков

Година на превод: 1992

Език, от който е преведено: английски (не е указано)

Издание: първо (не е указано)

Издател: Издателска къща „Делта букс“

Град на издавателя: София

Година на издаване: 1992

Тип: роман

Националност: английска (не е указано)

Печатница: ДФ „София принт“

Технически редактор: Веселин Сеизов

Художник: Петър Станимиров

Коректор: Димитрина Еленкова

ISBN: 954-417-007-3

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/13747>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.